

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI INTERNAȚIONAL „Școala verde în contextul dezvoltării durabile”

ISSN 2821- 8124
ISSN - L 2821 - 8124

București, iulie 2026

Nr. 30/Iulie 2026

0746 170 521

www.vivid-edu.ro/revista/

Parteneri:

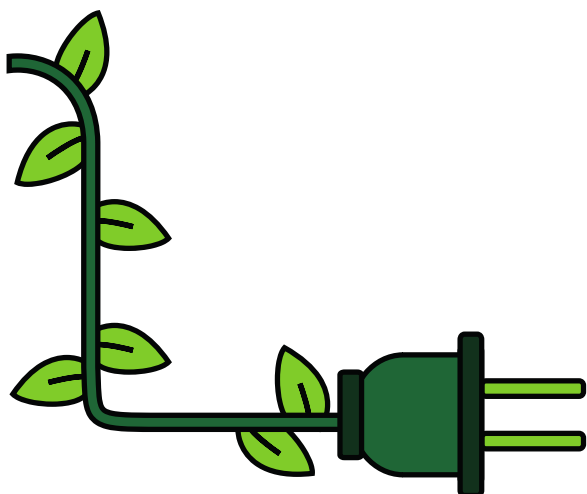
- Vivid Education & Management SRL (România)
- Asociația Echanges Internationaux au service de l' Education (Franța)
- Asociația Europa Excelsior (Luxemburg)
- Centrul Cultural Francofon Buzău (România)

Échanges Internationaux
au service de l'éducation

VividEducation

**Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru
conținutul materialelor publicate!**

CUPRINS

1. Educația pentru mediu în clasele primare – strategii educaționale pentru formarea comportamentelor sustenabile prin principiile „Reduce, Reuse, Recycle”, Bărboșelu Lăcrămioara	4
2. Green Schools as Catalysts for Sustainable Development, Anca-Beatrice Matei	9
3. Le développement durable: un concept éducatif contemporain, Iordache Aurelia	13
4. The green school in the context of sustainable development, Bledea-Borca Bianca	18
5. Micii ecologiști-educația pentru dezvoltare durabilă la vârsta preșcolară, Călugăru Bernandeta	23
6. Integrarea elevilor cu CES ca expresie a dezvoltării durabile în comunitatea școlară, Butnaru Andrei	27
7. Abordări paradigmice ale conceptului de „Grădiniță Verde” în vectorul dezvoltării durabile, Cioară Maria	30
8. Școala verde în contextul dezvoltării durabile – perspective și practici educaționale în nordul Maramureșului, Covaci Ana	34
9. Plantăm astăzi pentru un mâine mai verde, Cioabă Cristina	38
10. Școala verde în contextul dezvoltării durabile, Apostu Andreea-Camelia	40
11. Echilibru între om și natură, Băltărețu Florentina	42
12. Școala Verde în contextul dezvoltării durabile, Bulbura Cristina	46
13. Sădim responsabilitate: curtea școlii ca laborator viu pentru educația ecologică și dezvoltarea durabilă, Chiriachez Aurelia	51
14. Școala verde în contextul dezvoltării durabile, Cornoiu Cristina Izabela	54
15. Dezvoltarea competențelor de literație ale elevilor din ciclul primar, Crăciun Raluca	58
16. Dezvoltarea durabilă în Săptămâna Verde – între teorie și realitate, Antohie Dana	65
17. Éduquer aujourd’hui pour sauver demain, Jumugă Daniela	68
18. Proiectul Săptămâna Verde, Logigan Daniela	70
19. Școala Verde în contextul dezvoltării durabile - experiențe educaționale cu impact asupra formării elevilor, Andronescu Elena Adriana	76
20. Ecocritica - noi perspective asupra textului literar în educația pentru dezvoltare durabilă, Feidi Mariana	80
21. Școala verde în contextul dezvoltării durabile, Gal Carolina	85
22. Pași mici pentru o planetă curată, Ghițulan Maria	87
23. „Școala verde” - o oportunitate pentru dezvoltarea durabilă, Ivan-Toică Mariana	89
24. Școala verde în contextul dezvoltării durabile, Manu Ana Maria	93
25. Moda viitorului prin creativitate sustenabilă, Gina-Florentina Marian	97

26. Managementul competențelor tehnice și ecologice ale elevilor din liceele tehnologice de turism în era ai și a sustenabilității, MARINESCU Ioana - Valentina – Alexandra; OPREA Nina – Cătălina; MARINESCU Dana - Nicoleta	102
27. Refolosirea anumitor materiale reciclabile pentru a crea obiecte noi la nivel preșcolar, Mihuț Roxana Andreia	107
28. „Școala Verde – educație prin implicare. Experiințe din activitățile desfășurate în cadrul programului <i>Săptămâna Verde</i> ”, Minică Florentina Nicoleta	112
29. Rolul comunității școlare în formarea unei culturi a responsabilității față de mediu, Negoită Nicoleta	116
30. Protect the environment, Negrea Tamara Roxana	119
31. Școala dincolo de bănci: Cum transformăm o săptămână de ecologie într-un stil de viață sustenabil, Grigorie Otilia	121
32. Școala Verde - importanța dezvoltării durabile în armonie cu natura, Peca Silvia	126
33. Școala Verde și educația ecologică: perspective asupra dezvoltării durabile, Petrescu Adriana	128
34. Școala verde în contextul dezvoltării durabile, Plăstoi Glicheria-Irina	132
35. Hidroponia – revoluția verde a secolului XXI, Pop Nicoleta-Doina	135
36. Să exploatăm mediul înconjurător în mod rațional, Popa Irina	139
37. Proiectarea și Managementul unei „Școli Verzi” în Contextul Dezvoltării Durabile, Puțura Diana Cornelia	142
38. Școala Verde – educație pentru sustenabilitate și responsabilitate față de mediu, Roman Cristina-Oana	146
39. Efectele poluării asupra mediului, Ropotă Ioan	151
40. Valorificarea principiilor chimiei verzi în educația pentru dezvoltare durabilă la nivel liceal, Savin Oana-Mihaela	155
41. Grădina școlară și școala verde – instrumente educaționale pentru dezvoltarea durabilă, Stănescu Daniela	159
42. Școala verde în contextul dezvoltării durabile, Georgia Stoica	163
43. Velünk van a természet, Szabó Enikő	166
44. Școala verde în contextul dezvoltării durabile, Văleanu Maria-Adriana	169
45. L'école verte et les cours de FLE: un levier pour l'éducation au développement durable, Vancea Irina Larisa	174
46. Grădina școlii – sala de clasă verde, Bălan Veronica	177
47. Proiect de activități. Programul Săptămâna Verde, Vivoran Ioana Codruța	180
48. Confecționarea de produse din materiale reciclabile cu tema „Grădina iepurașului” din cadrul programului „Săptămâna Verde” – nivel preșcolar, Vlădoiu Sanda Antonela	184
49. Les habiletés sociales, Voică Tatiana	187
50. Școala verde în contextul dezvoltării durabile: o paradigmă necesară a educației contemporane, Andrieș Adrian Ștefan	190

51. Educația ecologică – fundament al dezvoltării durabile în școala primară, Nițu Mirela	194
52. Despre poluarea solului...în Săptămâna Verde la Colegiul de Industrie Alimentară <i>Elena Doamna</i> Galați, Nicuța Ardeleanu-Blaga	196
53. Formarea parteneriatului școală-familie-comunitate în implementarea proiectelor de dezvoltare durabilă, Frățilă Doina-Constantina	200
54. Rolul activităților extrașcolare în procesul educațional, Lazea Mariana	205
55. Miza: de la „a preda despre mediu” la „a trăi sustenabil”, Măcăilă Nicoleta	208
56. Școala verde - sursa viitorului, Rosario Curvelo Nicoleta	212
57. „Educă-te pentru sănătate”, Ijeconi Alina-Patricia	214
58. Projektterv: „A zöld iskola szerepe a fenntartható fejlődésben”, Csender Erika	218

Prof. Bărboșelu Lăcrămioara
Școala Gimnazială nr. 11, Botoșani

Educația pentru mediu în clasele primare – strategii educaționale pentru formarea comportamentelor sustenabile prin principiile „Reduce, Reuse, Recycle”

În ultimele decenii, problematica protecției mediului a devenit una dintre cele mai importante preocupări la nivel global. Creșterea nivelului de poluare, schimbările climatice, consumul excesiv al resurselor naturale și acumularea deșeurilor au determinat societatea contemporană să identifice soluții

sustenabile pentru protejarea planetei. În acest context, educația pentru mediu ocupă un rol central, fiind considerată unul dintre cele mai eficiente instrumente pentru dezvoltarea unei conștiințe ecologice și pentru formarea unor comportamente responsabile încă din copilărie.

Organizațiile internaționale și politicile educaționale europene susțin integrarea educației ecologice în curriculumul școlar, accentuând necesitatea formării unor cetățeni activi, capabili să contribuie la dezvoltarea durabilă a comunităților lor. Școala primară reprezintă mediul ideal pentru dezvoltarea acestor valori, deoarece la această vârstă elevii își formează deprinderile, atitudinile și comportamentele care vor influența modul în care vor interacționa cu mediul pe termen lung.

Conceptul celor trei „R” – Reduce, Reuse, Recycle – constituie unul dintre pilonii fundamentali ai educației pentru mediu și oferă un cadru practic prin care elevii pot înțelege importanța protejării resurselor naturale și diminuării impactului negativ asupra mediului.

Educația pentru mediu nu presupune doar transmiterea unor informații teoretice despre natură sau poluare, ci urmărește formarea unor competențe practice și a unei responsabilități sociale față de mediul înconjurător. În ciclul primar, elevii învață prin experiențe concrete, joc și activități interactive, ceea ce face ca educația ecologică să fie deosebit de eficientă atunci când este realizată prin metode active și participative.

Prin activități ecologice desfășurate la clasă, copiii încep să înțeleagă relația dintre comportamentele umane și efectele asupra mediului. Ei descoperă că gesturi aparent simple – economisirea apei, reducerea consumului de plastic sau reciclarea hârtiei – pot avea un impact semnificativ asupra protejării naturii.

În același timp, educația pentru mediu contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale ale secolului XXI: gândire critică și rezolvare de probleme, colaborare și lucru în echipă, creativitate și inițiativă, responsabilitate civică, luarea deciziilor în mod conștient și responsabil.

Astfel, educația ecologică depășește limitele unei simple discipline și devine un proces complex de formare a personalității elevului.

Primul pas în protejarea mediului îl reprezintă **reducerea** consumului inutil și limitarea producerii deșeurilor. Elevii trebuie să înțeleagă încă din clasele primare faptul că multe dintre problemele de mediu sunt generate de consumul excesiv și de utilizarea irațională a resurselor.

Activități educaționale pentru dezvoltarea comportamentelor de tip „Reduce”

1. Campanii de economisire a resurselor

Elevii pot participa la proiecte de monitorizare a consumului de apă și energie în clasă sau acasă. Profesorii pot organiza: „Săptămâna fără risipă”, competiții între echipe pentru reducerea consumului de hârtie, afișe și postere privind economisirea energiei. Aceste activități dezvoltă responsabilitatea și îi ajută pe copii să înțeleagă importanța utilizării eficiente a resurselor.

2. Activități de observare și reflecție

Elevii pot realiza jurnale ecologice în care notează: câte ambalaje folosesc într-o zi; câtă apă consumă; câte obiecte aruncă inutil. Prin reflecție și autoevaluare, copiii devin mai conștienți de propriile comportamente.

3. Jocuri didactice și simulări

Metodele ludice sunt extrem de eficiente la vârste mici. Exemple: jocuri de rol („Supereroii Planetei”), simulări despre efectele poluării, concursuri de identificare a comportamentelor corecte și greșite. Aceste metode stimulează implicarea emoțională și participarea activă.

Reutilizarea obiectelor reprezintă o etapă importantă în dezvoltarea unei mentalități sustenabile. Elevii trebuie să înțeleagă că multe obiecte pot primi o nouă utilizare înainte de a deveni deșeuri.

Activități și metode bazate pe „Reuse”

1. Ateliere creative din materiale reciclabile

Una dintre cele mai eficiente metode este realizarea de obiecte practice sau decorative din materiale reutilizabile: suporturi pentru creioane din conserve; ghivece din sticle de plastic; jucării din carton; colaje și machete ecologice. Aceste activități dezvoltă creativitatea și demonstrează că reciclarea poate fi utilă și atractivă.

2. Proiecte interdisciplinare

Educația pentru mediu poate fi integrată în diferite discipline: la Arte Vizuale – realizarea unor obiecte decorative din materiale reciclate, la Limba Română – compuneri sau povești despre protejarea naturii, la Matematică – grafice privind reducerea deșeurilor, la Științe – observarea materialelor biodegradabile și non-biodegradabile. Integrarea interdisciplinară facilitează învățarea contextualizată și dezvoltarea competențelor multiple.

3. Târguri eco și expoziții tematice

Școala poate organiza: expoziții de obiecte reutilizate, parade de costume eco, târguri de schimb de jucării sau cărți. Prin astfel de activități, elevii învață valoarea reutilizării și reducerea consumului inutil.

Reciclarea reprezintă una dintre cele mai cunoscute forme de protejare a mediului și poate fi ușor integrată în activitățile școlare.

Activități practice pentru promovarea reciclării

1. Colectarea selectivă în școală

Profesorii pot amenaja în clasă: recipiente colorate pentru hârtie, plastic și metal, panouri informative privind reciclarea. Elevii participă activ la sortarea deșeurilor și își formează deprinderi utile pentru viața de zi cu zi.

2. Jocuri educative și activități digitale

Utilizarea tehnologiei poate crește motivația elevilor: quiz-uri interactive, jocuri digitale despre reciclare, aplicații educaționale privind protecția mediului, activități pe platforme precum Wordwall, Kahoot sau Bamboozle.

Metodele digitale transformă învățarea într-o experiență atractivă și interactivă.

3. Activități outdoor și proiecte comunitare

Experiențele directe au un impact puternic asupra elevilor: acțiuni de ecologizare, plantări de arbori, vizite la centre de reciclare, parteneriate cu ONG-uri și comunitatea locală.

Prin participarea la astfel de activități, elevii înțeleg că protejarea mediului presupune implicare concretă și responsabilitate colectivă.

Pentru ca educația ecologică să fie eficientă, cadrele didactice trebuie să utilizeze metode moderne, interactive și centrate pe elev.

Învățarea prin proiect

Proiectele ecologice dezvoltă: autonomia, colaborarea, responsabilitatea, gândirea critică.

Exemple: realizarea unui „Eco-Lapbook”, proiecte eTwinning despre reciclare, campanii de conștientizare în școală.

Învățarea experiențială

Elevii învață mai eficient atunci când experimentează direct: observarea naturii, experimente simple despre poluare, grădini școlare, activități în aer liber.

Jocul didactic

Jocul facilitează implicarea activă și transformă procesul educațional într-o experiență plăcută: escape room ecologic, vânătoare de comori eco, bingo reciclării, jocuri de asociere și clasificare.

Prin metoda investigației elevii pot cerceta tipurile de deșeuri produse în școală, gradul de poluare din comunitate, soluții pentru reducerea consumului. Această metodă dezvoltă spiritul critic și competențele de cercetare.

Integrarea educației pentru mediu în clasele primare generează efecte pozitive pe termen lung: dezvoltarea unei atitudini responsabile față de natură, formarea unor obiceiuri sustenabile creșterea implicării civice, îmbunătățirea colaborării și a relațiilor sociale, stimularea creativității și a inițiativei. Mai mult decât atât, elevii devin mesageri ai schimbării

în propriile familii și comunități, promovând comportamente ecologice și influențând pozitiv mediul social din care fac parte.

Într-o lume marcată de provocări ecologice tot mai complexe, școala are misiunea de a cultiva respectul pentru natură și responsabilitatea față de mediul înconjurător încă din primii ani de educație. Numai prin educație putem forma generații capabile să protejeze resursele planetei și să contribuie la dezvoltarea unei societăți sustenabile.

Prof. Anca-Beatrice Matei

Liceul Tehnologic Economic de Turism, Iași

Green Schools as Catalysts for Sustainable Development

The growing environmental challenges of the twenty-first century, including climate change, biodiversity loss, resource depletion, and increasing levels of pollution, have highlighted the urgent need for sustainable development strategies at both local and global levels. Within this context, education has emerged as one of the most effective instruments for fostering environmental awareness, promoting responsible citizenship, and supporting the transition toward sustainable societies. Educational institutions are no longer perceived solely as places of knowledge transmission; they are increasingly recognized as key actors in shaping attitudes, behaviors, and values that contribute to environmental stewardship.

The concept of the green school represents an innovative educational model that integrates environmental sustainability into all aspects of school life, including infrastructure, curriculum, governance, and community engagement. Green schools aim not only to reduce their ecological footprint through efficient resource management but also to cultivate environmental literacy among students. By combining theoretical learning with practical experiences, these institutions contribute significantly to the objectives of sustainable development and prepare future generations to address complex environmental challenges.

Green Schools: Concept and Fundamental Principles

A green school can be defined as an educational institution that systematically incorporates sustainability principles into its operational practices and educational activities. This holistic approach encompasses energy efficiency, water conservation, waste reduction, sustainable procurement, biodiversity protection, and environmental education.

The fundamental principles of green schools are based on three interconnected dimensions of sustainable development: environmental integrity, social equity, and economic viability. Consequently, green schools seek to establish learning environments that are environmentally responsible, socially inclusive, and economically efficient. Through interdisciplinary

educational approaches, students gain a comprehensive understanding of the relationship between human activities and natural ecosystems.

Furthermore, green schools encourage participatory decision-making processes involving students, teachers, parents, and local communities. Such participation strengthens democratic values and fosters a sense of collective responsibility for environmental protection.

The Role of Green Schools in Achieving Sustainable Development

Sustainable development, as defined in the Brundtland Report (1987), refers to development that satisfies present needs without compromising the ability of future generations to satisfy their own needs. Education is considered a central pillar of this concept because sustainable societies require informed and engaged citizens capable of making environmentally responsible decisions.

Green schools contribute to sustainable development in several significant ways. First, they promote environmental literacy by providing students with scientific knowledge regarding ecological systems, climate change, and resource management. Second, they encourage sustainable behavior through practical initiatives such as recycling programs, school gardens, composting projects, and energy conservation campaigns.

Moreover, green schools directly support the implementation of several United Nations Sustainable Development Goals (SDGs), particularly Goal 4 (Quality Education), Goal 6 (Clean Water and Sanitation), Goal 7 (Affordable and Clean Energy), Goal 12 (Responsible Consumption and Production), Goal 13 (Climate Action), and Goal 15 (Life on Land).

Environmental, Educational, and Socio-Economic Benefits

The implementation of sustainable practices within schools generates multiple benefits extending beyond the educational environment.

From an environmental perspective, green schools contribute to reducing greenhouse gas emissions, minimizing waste generation, conserving natural resources, and enhancing local

biodiversity. The incorporation of green spaces and tree-planting initiatives improves air quality and creates healthier microclimates within school campuses.

Educationally, green schools facilitate experiential learning, allowing students to apply theoretical concepts to real-world environmental issues. Research has demonstrated that environmental education programs improve critical thinking skills, problem-solving abilities, and civic engagement. Students become active participants in sustainability initiatives rather than passive recipients of information.

The socio-economic benefits are equally important. Although sustainable technologies may require initial investments, energy-efficient buildings and resource-saving systems often generate substantial long-term financial savings. These resources can subsequently be redirected toward improving educational quality and student services.

Challenges and Future Perspectives

Despite their numerous advantages, the widespread adoption of green school models faces several challenges. Financial limitations, inadequate infrastructure, insufficient teacher training, and limited public awareness may hinder implementation efforts. Additionally, integrating sustainability into existing curricula often requires institutional support and policy reforms.

Nevertheless, international organizations such as UNESCO and the United Nations Environment Programme continue to emphasize the importance of Education for Sustainable Development (ESD) as a strategic priority. Technological innovations, increased environmental awareness, and supportive governmental policies are expected to accelerate the transition toward greener educational systems in the coming decades.

Future green schools are likely to incorporate advanced renewable energy technologies, smart resource management systems, and interdisciplinary sustainability curricula. As centers of innovation and environmental leadership, they will play an increasingly significant role in promoting sustainable lifestyles and fostering resilient communities.

Conclusion

Green schools represent a comprehensive and forward-looking approach to education that aligns environmental responsibility with academic excellence. By integrating sustainability principles into infrastructure, curriculum, and community engagement, these institutions contribute directly to the achievement of sustainable development objectives. Their influence extends beyond reducing environmental impacts; they cultivate environmentally conscious citizens equipped with the knowledge, skills, and values necessary to address contemporary global challenges.

In an era characterized by unprecedented environmental pressures, investing in green schools constitutes a strategic investment in both educational quality and societal resilience. Through their commitment to sustainability, green schools help shape a future in which economic development, social well-being, and environmental protection can coexist in a balanced and harmonious manner.

Bibliography

1. Brundtland, G. H. (1987). *Our Common Future*. Oxford University Press.
2. UNESCO. (2020). *Education for Sustainable Development: A Roadmap*. Paris: UNESCO Publishing.
3. United Nations. (2015). *Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*.
4. United Nations Environment Programme (UNEP). *Environmental Education and Sustainability Initiatives*.
5. European Commission. *Green Education and Sustainable Development Policies*.
6. UNESCO. *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*.
7. Sterling, S. (2011). *Transformative Learning and Sustainability*. Routledge.
8. Tilbury, D. (2011). *Education for Sustainable Development: An Expert Review of Processes and Learning*. UNESCO.

Prof. Iordache Aurelia

Colegiul Național „Vladimir Streinu”, Găești

Le développement durable: un concept éducatif contemporain

« On parle d'éducation quand il y a intervention humaine volontaire pour diriger dans un sens moral ou social le développement de l'enfant ou de l'adolescent, plus rarement de l'adulte. » (Jean-Pierre Cuq)

Au cours de ces dernières décennies, les défis de l'environnement sont devenus une préoccupation majeure à l'échelle mondiale. Le changement climatique, la dégradation de la biodiversité, la pollution et l'épuisement des ressources naturelles imposent à la société de repenser ses modèles de développement. Dans ce nouveau contexte, le concept de développement durable s'est imposé comme un cadre essentiel permettant de concilier croissance économique, protection de l'environnement et bien-être social. L'éducation joue un rôle essentiel dans cette transformation, car elle contribue à former des citoyens responsables, conscients des enjeux environnementaux et capables d'adopter des comportements durables.

En Roumanie, cette orientation s'est concrétisée par la mise en œuvre du programme national « L'École Verte » (« Școala Verde »), une initiative qui vise à intégrer les principes du développement durable dans le système éducatif. Ce programme représente une étape importante dans la modernisation de l'enseignement roumain, en favorisant l'éducation environnementale, la gestion responsable des ressources et la participation active des apprenants à la protection de leur environnement.

Nous nous proposons d'analyser le concept d'école verte dans le contexte du développement durable et de présenter les principaux objectifs, caractéristiques et impacts du programme national « L'École Verte » en Roumanie.

Le développement durable, ce concept éducatif contemporain, est défini dans le dictionnaire *Le Robert* comme un mode de « développement qui correspond aux besoins présents et ne compromet pas la satisfaction de ceux des générations futures ». Cette définition souligne l'importance d'un équilibre entre les dimensions économique, sociale et environnementale du développement.

L'éducation est considérée comme un levier essentiel pour atteindre les objectifs du développement durable. Elle permet non seulement de transmettre des connaissances, mais également de développer des compétences, des attitudes et des valeurs favorables à la protection de l'environnement. Selon Jean-Pierre Robert « il n'y a pas d'enseignement sans objectif » et pour cela les établissements scolaires sont ainsi appelés à devenir des espaces d'apprentissage et d'expérimentation où les apprenants peuvent acquérir des habitudes respectueuses de la nature.

Qu'est-ce que c'est une école verte? C'est un établissement éducatif qui intègre les principes du développement durable dans son fonctionnement quotidien, son infrastructure et ses activités pédagogiques. Elle ne se limite pas à l'enseignement théorique des questions environnementales, mais cherche à transformer l'ensemble de la communauté scolaire en acteur du changement.

Une école verte se caractérise généralement par plusieurs éléments. Tout d'abord, elle met en œuvre des mesures visant à réduire son impact environnemental, notamment par la diminution de la consommation d'énergie, la gestion efficace de l'eau et le recyclage des déchets. Ensuite, elle favorise l'utilisation d'espaces verts, de jardins pédagogiques et d'activités en plein air permettant aux apprenants de développer un lien direct avec la nature.

Par ailleurs, l'école verte encourage l'adoption de comportements écologiques à travers des projets éducatifs, des campagnes de sensibilisation et des partenariats avec les collectivités locales. Les apprenants participent activement à la mise en place de solutions durables et développent ainsi des compétences civiques et environnementales essentielles.

Le concept d'école verte repose également sur une approche interdisciplinaire. Les thématiques environnementales peuvent être abordées dans différentes matières telles que les sciences, la géographie, l'éducation civique, les mathématiques ou encore les langues étrangères. Cette transversalité favorise une compréhension globale des enjeux liés au développement durable.

Afin de répondre aux exigences européennes et internationales en matière d'éducation au développement durable, la Roumanie a lancé le programme national « L'École Verte » (« Școala Verde »). Cette initiative s'inscrit dans le cadre des politiques nationales de transition écologique et de modernisation du système éducatif.

Le programme vise à transformer progressivement les établissements scolaires en espaces durables capables de promouvoir des comportements responsables et respectueux de l'environnement. Il cherche également à renforcer les compétences environnementales des apprenants, des enseignants et de tous les membres de la communauté éducative.

Les principaux objectifs du programme sont : promouvoir l'éducation environnementale à tous les niveaux d'enseignement ; réduire l'empreinte écologique des établissements scolaires; encourager une utilisation responsable des ressources naturelles ; développer la participation active des apprenants dans les projets écologiques ; renforcer la coopération entre les écoles, les collectivités locales et les organisations environnementales ou améliorer la qualité des infrastructures scolaires en intégrant des solutions durables.

Grâce à ce programme, de nombreuses écoles roumaines ont commencé à développer des activités telles que la collecte sélective des déchets, la plantation d'arbres, la création de jardins scolaires, les campagnes d'économie d'énergie et les projets de mobilité durable.

Le déroulement du programme national « L'École Verte » présente de nombreux avantages pour les apprenants, les établissements scolaires et la société dans son ensemble. Pour les apprenants, le programme favorise le développement d'une conscience écologique et d'un sentiment de responsabilité envers l'environnement. Les activités pratiques leur permettent de comprendre concrètement les enjeux du développement durable et d'adopter des comportements plus respectueux envers la nature. Pour les enseignants, le programme offre de nouvelles opportunités pédagogiques fondées sur l'apprentissage expérientiel et l'interdisciplinarité. Il encourage l'innovation éducative et renforce l'implication des apprenants dans le processus d'apprentissage.

Les établissements scolaires bénéficient également d'une amélioration de leur environnement physique grâce à la réduction de la consommation énergétique, à une meilleure gestion des déchets et à l'aménagement d'espaces verts. Tout cela contribue à créer un cadre d'apprentissage plus sain et plus agréable pour tous.

Pour la société, le programme participe à la formation de citoyens capables de contribuer activement à la transition écologique. Les apprenants sensibilisés aux enjeux environnementaux sont plus susceptibles de promouvoir des pratiques durables au sein de leurs familles et de leurs communautés.

Malgré ses nombreux avantages, la mise en œuvre du programme « L'École Verte » se heurte à plusieurs défis. Le premier concerne les ressources financières nécessaires pour moderniser les infrastructures scolaires. Certaines écoles, notamment dans les zones rurales, disposent de moyens limités pour réaliser les investissements requis.

Un autre défi réside dans la formation continue des enseignants. L'intégration efficace de l'éducation au développement durable exige des compétences spécifiques et une actualisation régulière des connaissances en ce qui concerne l'environnement.

Par ailleurs, le succès du programme dépend fortement de l'implication de l'ensemble des acteurs éducatifs, y compris les apprenants, les parents, les autorités locales et les organisations partenaires. Une coopération insuffisante peut limiter l'impact de ces initiatives.

Enfin, il est nécessaire de développer des mécanismes d'évaluation permettant de mesurer les résultats du programme et d'identifier les bonnes pratiques susceptibles d'être généralisées à l'ensemble du système éducatif.

Le programme national « L'École Verte » représente une initiative majeure pour l'intégration du *développement durable* dans les systèmes éducatifs contemporains, y compris dans l'éducation roumaine. Tous les effets du changement climatique, l'épuisement des ressources naturelles, la dégradation des écosystèmes exigent une redéfinition des missions de l'école. Elle n'est plus uniquement un lieu de transmission des savoirs, mais également un espace de formation de citoyens capables de comprendre la complexité des enjeux mondiaux et d'agir de manière responsable au sein de leurs communautés.

Dans ce nouveau contexte marqué par l'urgence climatique et la nécessité de protéger les ressources naturelles, le développement des écoles vertes apparaît comme une priorité stratégique pour la Roumanie et pour l'ensemble des systèmes éducatifs engagés dans la transition vers un avenir plus durable, un avenir meilleur pour nous tous, les citoyens de la Terre, puisque cette histoire nous concerne tous.

Bibliographie:

- Cuq, J.-P., *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde*, CLE International, S.E.J.E.R. Paris, 2003
- Robert, J.-P., *Dictionnaire pratique de didactique du FLE*, 2e édition revue et augmentée, Paris, Éditions Ophrys, 2008
- *Le Petit Robert dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française 2024*, Éditions Le Robert, Paris, 2023
- https://www.edu.ro/metodologie_Saptamana_Verde

Profesor logoped, Bledea-Borca Bianca

Centrul Județean de resurse și Asistență Educațională Maramureș

The green school in the context of sustainable development

Abstract: This article explores the Green School as a component of sustainable development in contemporary education. Grounded in Romania's national framework and aligned with EU environmental policies, it examines how integrating ecological principles into school life fosters environmental literacy, civic responsibility, and long-term behavioral change.

Keywords: green school, sustainable development, ESD, Romania, European Union

1. Introduction

In today's society, schools are expected to play a much broader role than simply transmitting academic knowledge. They are also responsible for shaping values, attitudes, and behaviors that prepare students to become responsible members of society. One of the most important challenges facing education today is the need to respond to environmental problems and promote sustainable ways of living.

The concept of the "Green School" has emerged as a response to these challenges. A Green School is not limited to teaching students about ecology during lessons; instead, it integrates sustainability into everyday school life, including institutional culture, infrastructure, and community involvement. Recycling activities, energy-saving practices, school gardens, and environmental projects become part of the educational experience.

At European level, environmental education has gained increasing attention through initiatives such as the European Green Deal and the Education for Climate Coalition (European Commission, 2019). Romania, as a member of the European Union, has gradually aligned its educational policies with these objectives, encouraging schools to adopt sustainable practices and ecological education programs.

2. European and Romanian Legislative Context

The development of Green Schools is strongly connected to both European and national educational policies. The European Green Deal, adopted by the European Commission in 2019, established ambitious goals related to climate neutrality and sustainable development

(European Commission, 2019). Education is considered an essential factor in achieving these objectives because schools influence future generations and their attitudes toward the environment.

In Romania, environmental responsibility is included among the educational values promoted through the National Education Law no. 1/2011 (Romanian Government, 2018). In addition, the National Strategy for Sustainable Development of Romania 2030 emphasizes the importance of integrating sustainability principles into formal education.

Romanian schools have also benefited from European funding programs such as ERASMUS+ and various environmental projects financed through EU structural funds. These initiatives support the modernization of school buildings, energy efficiency measures, teacher training, and the development of educational activities focused on sustainability.

3. The Green School Framework

The diagram below illustrates the key pillars of the Green School model and their connections to broader sustainable development goals:

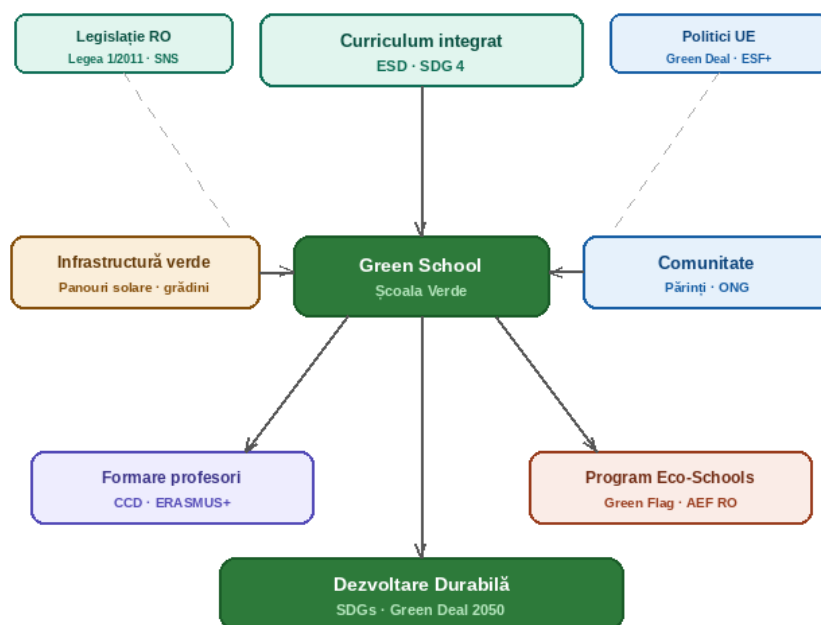

Figure 1. The Green School Framework: pillars, policies, and outcomes.

The Green School model is built around several interconnected dimensions that support sustainable development within the educational environment. Although schools may apply these principles differently depending on their resources and local context, the main objectives remain similar: developing environmental responsibility, encouraging active participation, and creating healthier learning spaces.

The framework below illustrates the relationship between the main components of a Green School and their contribution to sustainable development goals.

Figure 1. The Green School Framework: pillars, policies, and outcomes.

- **Curriculum and learning activities** – environmental themes are integrated into different subjects and interdisciplinary projects, helping students connect theory with real-life situations.
- **Sustainable infrastructure** – schools promote ecological practices through recycling systems, energy-efficient buildings, green spaces, and reduced resource consumption.
- **Community involvement** – collaboration with parents, NGOs, local authorities, and environmental organizations strengthens the impact of sustainability initiatives.
- **Institutional culture** – responsibility, cooperation, and active participation become part of daily school life, not only classroom discussions.

4. Practical Implementation in Romania

One of the best-known environmental education initiatives in Romania is the Eco-Schools program, coordinated nationally by AEF România (www.eco-schools.ro). Through this program, schools participate in environmental audits, develop action plans, and implement ecological activities adapted to their local needs. Schools that successfully complete the program can obtain the internationally recognized Green Flag certification.

Many Romanian schools have introduced activities such as selective waste collection, tree planting campaigns, school gardens, composting projects, and energy-saving initiatives. These practical experiences help students better understand the impact of their actions on the environment.

Teacher training also plays a key role in the success of environmental education (UNESCO, 2017). Through County Teacher Training Centers and ERASMUS+ partnerships, Romanian

teachers have access to courses and exchanges of good practices with schools from other European countries that already have strong traditions in sustainable education.

Although important progress has been made, there are still differences between urban and rural schools regarding access to resources and funding opportunities. Some schools face difficulties related to infrastructure, financial limitations, or insufficient educational materials.

5. Impact and Challenges

Research in the field of environmental education shows that students involved in sustainability programs tend to develop stronger ecological awareness and more responsible behaviors (Sauvé, 2005; Tilbury, 2011). Green School activities encourage students to become more actively involved in protecting the environment both at school and at home.

Another positive effect is the strengthening of collaboration between schools and local communities. Environmental projects often bring together students, teachers, parents, local authorities, and community organizations around common goals.

However, implementing Green School principles on a large scale remains challenging. Financial inequalities, lack of infrastructure, and limited teacher training opportunities continue to affect some educational institutions. In addition, sustainable education requires long-term commitment and continuous support from educational authorities.

The current European funding period offers important opportunities for Romania to expand environmental education projects and improve access to sustainable educational practices across the country.

5. Conclusions

The Green School represents more than an educational trend; it reflects a broader vision of education as a tool for social and environmental responsibility. By integrating sustainability into school life, students develop knowledge, practical skills, and attitudes that can contribute to a healthier and more balanced society.

In Romania, the growing support from European policies, national strategies, and local educational initiatives creates favorable conditions for the development of Green Schools. Nevertheless, ensuring equal access to quality environmental education for all students remains an important objective.

As environmental challenges continue to affect societies worldwide, schools have an essential role in preparing future generations to make informed and responsible decisions. In this context, the Green School can become an important model for promoting sustainable development and active citizenship.

Together, these dimensions help transform the school into a practical environment where students learn sustainable behaviors through direct experience and participation.

Bibliography

Breiting, S., Mayer, M., & Mogensen, F. (2005). Quality criteria for ESD-schools. Vienna: ENSI/SEED.

European Commission. (2019). The European Green Deal. COM(2019) 640 final. Brussels.

Ionescu, M., & Popa, N. (2019). Environmental education and student motivation in Romanian primary schools. *Revista de Pedagogie*, 67(2), 45–62.

Romanian Government. (2018). Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României 2030. Bucharest.

Sauvé, L. (2005). Currents in environmental education. *Canadian Journal of Environmental Education*, 10(1), 11–37.

Tilbury, D. (2011). Education for Sustainable Development: An expert review. Paris: UNESCO.

UNESCO. (2017). Education for Sustainable Development goals: Learning objectives. Paris: UNESCO.

www.eco-schools.ro — Programul Eco-Schools în România (accessed May 2026).

www.eea.europa.eu — European Environment Agency: Climate Change and Education (accessed May 2026).

Prof. învă. preșcolar: Călugăru Bernandeta

Instituția: Grădinița cu Program Prelungit, Hârlău/Iași

Micii ecologiști-educația pentru dezvoltare durabilă la vârsta preșcolară

Rezumat

Educația ecologică reprezintă o componentă fundamentală a educației timpurii, contribuind la formarea unor atitudini și comportamente responsabile față de mediul înconjurător. În cadrul Programului Național „Săptămâna Verde”, copiii participă la activități practice și experiențiale care facilitează înțelegerea importanței protejării naturii. Lucrarea prezintă activitățile „Planeta Pământ” și „Soarele vesel din semințe”, desfășurate la grupa mică, evidențiind impactul acestora asupra dezvoltării competențelor ecologice, sociale și artistice ale preșcolarilor.

Cuvinte-cheie

-educație ecologică, preșcolari, Săptămâna Verde, creativitate, protecția mediului, învățare prin experiență

Introducere

Problemele de mediu reprezintă una dintre cele mai importante provocări ale societății contemporane. Formarea unor comportamente responsabile față de natură trebuie să înceapă încă din perioada preșcolară, când copiii își formează primele reprezentări despre lumea înconjurătoare. Grădinița are rolul de a crea contexte educaționale prin care cei mici să descopere natura și să înțeleagă importanța protejării acesteia.

Activitățile desfășurate în cadrul Programului „Săptămâna Verde” oferă oportunități autentice de învățare prin joc, explorare și experiențe practice. Prin implicarea directă în activități artistico-plastice și ecologice, copiii dobândesc cunoștințe, deprinderi și atitudini care contribuie la dezvoltarea unei conștiințe ecologice timpurii.

Importanța educației ecologice în învățământul preșcolar

Educația ecologică urmărește dezvoltarea respectului față de natură și formarea unor comportamente responsabile. La vârsta preșcolară, copiii învață cel mai eficient prin experiențe concrete și activități practice.

Prin activități adaptate vârstei, copiii descoperă elementele mediului, învață să păstreze curățenia, să economisească resursele și să respecte plantele și animalele. În același timp, se dezvoltă spiritul de observație, creativitatea, motricitatea fină și capacitatea de colaborare.

Programul „Săptămâna Verde” – oportunitate pentru învățarea prin experiență

Programul „Săptămâna Verde” promovează educația pentru mediu și dezvoltarea durabilă.

În cadrul acestuia, activitățile sunt concepute astfel încât copiii să participe activ la procesul de învățare.

La grupa mică, activitățile au fost organizate sub forma unor experiențe practice și creative, prin care copiii au descoperit planeta Pământ, importanța soarelui și rolul naturii în viața oamenilor.

Descrierea activităților desfășurate

Activitatea „Planeta Pământ” a avut ca scop familiarizarea copiilor cu planeta pe care trăim și dezvoltarea respectului față de mediul înconjurător. Copiii au realizat colaje utilizând hârtie creponată mototolită și lipită, observând culorile specifice continentelor și oceanelor.

Activitatea „Soarele vesel din semințe” a urmărit dezvoltarea creativității și a îndemnării. Folosind semințe și materiale naturale, copiii au realizat lucrări originale, învățând despre importanța soarelui pentru viața pe Pământ.

Pe parcursul activităților, copiii au manifestat interes, curiozitate și dorință de implicare, participând activ la toate etapele de lucru.

Rezultate și impact asupra copiilor

Activitățile desfășurate au contribuit la dezvoltarea motricității fine, a creativității și a spiritului de colaborare. Copiii au demonstrat interes pentru protejarea naturii și au participat cu entuziasm la realizarea lucrărilor.

De asemenea, s-a observat îmbunătățirea capacității de concentrare, dezvoltarea vocabularului specific și consolidarea relațiilor de cooperare între copii.

Exemple de bune practici

Utilizarea materialelor accesibile, valorificarea produselor realizate și organizarea unor expoziții tematice au reprezentat exemple de bune practici în educația ecologică. Activitățile au fost centrate pe copil și au încurajat învățarea prin descoperire și experiență directă.

Concluzii

Educația ecologică trebuie să constituie o preocupare permanentă în învățământul preșcolar. Activitățile desfășurate în cadrul Programului „Săptămâna Verde” demonstrează că învățarea prin experiență și creativitate contribuie la formarea unor comportamente responsabile față de mediul înconjurător.

Experiențele oferite copiilor prin activitățile „Planeta Pământ” și „Soarele vesel din semințe” au avut un impact pozitiv asupra dezvoltării lor și au consolidat interesul pentru natură și protecția acesteia.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației, 2019.
2. Cucos, C. (2014). Pedagogie. Iași: Polirom.
3. Oprea, C.L. (2009). Strategii didactice interactive. București: EDP.
4. Vrașmaș, E. (2014). Educația timpurie. București: Aramis.
5. Programul Național „Săptămâna Verde”, Ministerul Educației.

Anexe

Anexa 1 – Fotografii din activitatea „Planeta Pământ”.

Anexa 2 – Fotografii din activitatea „Soarele vesel din semințe”.

Prof. Butnaru Andrei

Școala Gimnazială „Nicolae Efrimescu”, Săgeata

Integrarea elevilor cu CES ca expresie a dezvoltării durabile în comunitatea școlară

În contextul actual al educației, școala nu mai poate fi privită doar ca un spațiu de transmitere a cunoștințelor, ci ca un mediu viu, conectat la realitatea socială, emoțională și ecologică a comunității. Conceptul de „școală verde”, asociat dezvoltării durabile, capătă tot mai mult sens atunci când este integrat într-o viziune mai largă, în care incluziunea, respectul pentru diversitate și responsabilitatea față de mediu devin repere fundamentale ale formării elevilor.

În această perspectivă, școala verde nu înseamnă doar reciclare, spații prietenoase cu mediul sau activități ecologice punctuale, ci mai ales formarea unor atitudini durabile: grijă față de celălalt, responsabilitate, echilibru și cooperare. Aceste valori devin cu atât mai importante atunci când în discuție apar elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), pentru care mediul școlar trebuie să fie nu doar accesibil, ci și stabil, predictibil și empatic.

Educația incluzivă și dezvoltarea durabilă au un punct comun esențial: ambele pornesc de la ideea de respect pentru diversitate. Dacă dezvoltarea durabilă presupune grijă față de resursele planetei și față de viitor, incluziunea presupune grijă față de resursele umane ale fiecărei clase: copii diferiți, cu ritmuri, nevoi și potențial diferit. În cazul elevilor cu tulburări din spectrul autist, precum sindromul Asperger, școala devine un spațiu în care echilibrul dintre structură și flexibilitate este esențial. Acești elevi au nevoie de predictibilitate, de reguli clare și de un mediu organizat, dar în același timp au nevoie de contexte de învățare care să le valorifice interesele specifice și capacitățile cognitive adesea peste medie. Într-o școală verde, aceste nevoi pot fi integrate natural în activități care țin atât de dezvoltarea personală, cât și de responsabilitatea față de mediu. De exemplu, activitățile în aer liber, proiectele de tip „învățare prin explorare” sau sarcinile structurate în echipă pot deveni contexte în care elevii cu CES se simt în siguranță și implicați.

Un element esențial al unei școli verzi incluzive este colaborarea dintre toți actorii educaționali: elevi, profesori, părinți și specialiști. Din experiența activităților educaționale incluzive reiese clar că progresul real apare atunci când există continuitate între ceea ce se întâmplă la școală și ceea ce se consolidează acasă. În cazul copiilor cu CES, această colaborare devine decisivă, iar părinții nu mai sunt simpli observatori, ci parteneri activi în procesul educațional. Comunicarea constantă între cadrele didactice, consilierul școlar și familie contribuie la construirea unui traseu educațional coerent. Discuțiile periodice despre progres, dificultăți și strategii de intervenție permit ajustarea demersului didactic în funcție de nevoile reale ale copilului. Într-o școală orientată spre sustenabilitate, această colaborare poate fi gândită ca un „ecosistem educațional”, în care fiecare element susține echilibrul întregului.

La nivelul clasei, profesorul are rolul de a crea contexte de învățare care să fie atât structurate, cât și flexibile. În cazul elevilor cu dificultăți de relaționare socială, cum este adesea cazul copiilor cu Asperger, activitățile trebuie să ofere repere clare, sarcini bine definite și obiective explicite. Totodată, includerea acestora în activități de grup, în proiecte interdisciplinare sau în activități practice contribuie la dezvoltarea treptată a competențelor sociale. Școala verde oferă un cadru ideal pentru astfel de experiențe. Activitățile desfășurate în natură, proiectele despre protecția mediului sau inițiativele de tip reciclare și reutilizare a materialelor pot fi adaptate astfel încât fiecare elev să aibă un rol clar, adaptat abilităților sale. În acest fel, diversitatea nu mai este percepută ca o dificultate, ci ca o resursă.

Un alt aspect important este valorificarea intereselor specifice ale elevilor cu CES. Acești copii manifestă adesea pasiuni intense și bine definite, iar integrarea acestor interese în procesul de învățare poate duce la rezultate remarcabile. De exemplu, un elev pasionat de transporturi sau de sisteme tehnice poate fi implicat în proiecte ecologice legate de mobilitate urbană sau energie verde. Astfel, învățarea devine relevantă, personalizată și motivantă. Evaluarea, în acest context, nu trebuie să fie centrată exclusiv pe performanță standardizată, ci pe progres individual, pe implicare și pe dezvoltarea competențelor sociale și emoționale. Instrumentele alternative de evaluare, precum portofoliul, observația sistematică sau autoevaluarea, oferă o imagine mai completă asupra evoluției elevului. Dincolo de dimensiunea pedagogică, școala verde în contextul dezvoltării durabile presupune și o schimbare de mentalitate la nivelul întregii comunități școlare. Respectul față de mediu se reflectă în modul în care ne raportăm la resurse, dar și în modul în care ne raportăm la oameni. Un climat școlar

incluziv, bazat pe empatie, răbdare și cooperare, este la fel de important ca reducerea consumului de resurse sau amenajarea unui spațiu verde.

Școala verde devine cu adevărat sustenabilă atunci când reușește să îmbine armonios dimensiunea ecologică cu cea socială și educațională. Incluziunea elevilor cu CES nu este doar o obligație morală sau legală, ci o expresie a unei școli mature, capabile să răspundă diversității umane și să o transforme într-o sursă de învățare pentru toți. Într-o astfel de școală, fiecare copil are locul său, ritmul său și posibilitatea de a contribui la un viitor mai echilibrat și mai responsabil.

Prof. ed. Timp. Cioară Maria

Grădinița Castel, București

Abordări paradigmice ale conceptului de „Grădiniță Verde” în vectorul dezvoltării durabile

1. Introducere

În contextul crizelor ecologice contemporane și al imperativului restructurării axiologice globale, educația pentru dezvoltare durabilă (EDD) reprezintă o direcție strategică de intervenție macro-educațională. Deși fundamentele teoretice ale sustenabilității sunt adesea asociate învățământului secundar sau terțiar, cercetările din sfera psihopedagogiei timpurii demonstrează că internalizarea comportamentelor pro-ecologice este optimă în perioada ontogenetică timpurie.

Conceptul de „Grădiniță Verde” nu se rezumă la ecologizarea infrastructurii fizice, ci reprezintă un model pedagogic integrat care transpune fundamentele Agendei 2030 (în special ODD 4 – Educație de calitate și ODD 13 – Acțiune climatică) în repere metodologice adaptate particularităților de vârstă ale preșcolarului.

2. Dimensiunile Conceptuale ale Grădiniței Verzi la Vârsta Timpurie

Operaționalizarea sustenabilității în învățământul preșcolar se realizează prin convergența a trei dimensiuni structurale:

Dimensiunea Eco-Gestionară (Infrastructurală): Reducerea amprente ecologice a instituției prin eficientizare energetică, management riguros al deșeurilor și optimizarea resurselor hidrice, transformând spațiul fizic într-un stimul educațional constant.

Dimensiunea Biopsihosocială (Sanogenă): Asigurarea unui microclimat ambiental optim (calitatea aerului, iluminat natural biodinamic, ergonomică ecologică) care potențează starea de bine (well-being) și dezvoltarea neuropsihică a subiecților educaționali.

Dimensiunea Pedagogică (Alfabetizarea Ecologică Ecocentrică): Trecerea de la o abordare antropocentrică (natura ca resursă exploatabilă) la una ecocentrică (natura ca valoare

intrinsecă), prin internalizarea unor rutine cotidiene internalizate (colectare selectivă, conservarea resurselor).

3. Spațiul Outdoor ca Extensie Curriculară și Laborator Senzorial

În pedagogia preșcolară modernă, spațiul exterior este conceptualizat ca un „al treilea educator” (abordarea Reggio Emilia). În Grădinița Verde, curtea instituției suferă o mutație funcțională de la un simplu spațiu de recreere la o extensie curriculară dinamică:

Micro-ecosistemele Horticole (Grădinile Pedagogice): Spații destinate învățării bazate pe experiență directă, unde preșcolarii monitorizează stadiile ontogenetice ale plantelor. Acest proces dezvoltă structurile cognitive de clasificare, seriare și cauzalitate, diminuând totodată fenomenul de „analfabetism alimentar”.

Ariile de Învățare Experiențială („Mud Kitchens”/Stații Senzoriale): Zone care permit interacțiunea nemediată cu elementele abiotice (sol, apă). Din perspectivă neuropsihologică, acest tip de stimulare tactilă și kinestezică reduce nivelul de cortizol (stres) și stimulează neuroplasticitatea.

Stațiile de Monitorizare a Biodiversității Urbane: Structuri de tip „hoteluri de insecte” sau nișe de avifaună, utilizate ca suport în formarea conduitei etice și a empatiei interspecifice.

4. Strategii Metodologice Transdisciplinare

Predarea conceptelor de sustenabilitate la vârsta preșcolară exclude teoretizarea, prioritizând învățarea organică, intuitivă și ludică. Designul instrucțional se bazează pe strategii transdisciplinare:

Strategie Didactică	Mecanism Psihopedagogic	Finalitate Formativă
Învățarea bazată de proiect (Project-Based Learning)	Investigarea unor fenomene locale (ex. circuitul deșeurilor în grădiniță).	Dezvoltarea gândirii critice și a capacității de analiză timpurie.
Upcycling-ul Creativ	Recontextualizarea funcțională a materialelor post-consum în activitățile artistico-plastice.	Stimularea creativității divergente și combaterea culturii consumerismului.

Educația bazată pe loc (Place-Based Education)	Conectarea conținuturilor curriculare cu specificul ecosistemului local.	Dezvoltarea identității ecologice și a simțului de apartenență comunitară.
--	--	--

5. Impactul Asupra Dezvoltării Holistice a Preșcolarului

Implementarea modelului de Grădiniță Verde generează efecte cuantificabile pe multiple paliere ale dezvoltării:

Planul Cognitiv: Expunerea la medii naturale complexe stimulează atenția voluntară, memoria de lucru și funcțiile executive.

Planul Socio-Afectiv: Activitățile outdoor colaborative diminuează comportamentele disruptive, dezvoltă inteligența emoțională și reziliența.

Planul Comportamental (Formarea Eco-Reflexelor): Comportamentele ecologice exersate în perioada de maximă plasticitate cerebrală (0-6 ani) se consolidează sub formă de deprinderi și automatisme comportamentale pe termen lung, devenind structuri de personalitate.

6. Concluzii

Grădinița Verde depășește stadiul unei simple inovații metodologice, constituindu-se ca un fundament epistemic necesar în arhitectura educației pentru dezvoltare durabilă. Prin integrarea timpurie a valorilor ecocentrice, instituția de educație timpurie nu doar că minimizează impactul ecologic propriu, ci devine un vector de transformare socială, formând nucleul unei viitoare cetățenii ecologice globale. Succesul tranziției către o societate durabilă este indisolubil legat de calitatea și orientarea valorică a primelor experiențe de învățare ale copilului.

Bibliografie

- Louv, R. (2018). Ultimul copil în pădure. Să ne salvăm copiii de deficitul de natură. București: Editura Publica. (Studiu fundamental privind impactul psihopedagogic al alienării de mediul natural asupra dezvoltării ontogenetice timpurii).
- Ministerul Educației. (2019). Curriculum pentru educația timpurie. București: Ministerul Educației. (Cadru normativ și metodologic oficial privind reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea holistică a copilului de la naștere la 6 ani).
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor & Ministerul Educației. (2023). Metodologia de organizare a Programului Național „Săptămâna Verde” în unitățile de învățământ preuniversitar. București: Monitorul Oficial al României. (Act normativ care fundamentează integrarea transdisciplinară a educației ecologice în învățământul preșcolar).
- Sobel, D. (2013). Place-Based Education: Connecting Classrooms with Communities. Great Barrington: Orion Society. (Monografie de referință privind pedagogia contextualizată și rolul ecosistemului local în dezvoltarea alfabetizării ecologice timpurii).
- UNESCO. (2017). Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (Document programatic internațional privind corelarea competențelor cognitive, socio-emoționale și comportamentale cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă).

Prof. Covaci Ana
Școala Gimnazială Nr. 1, Ruscova, Maramureș

Școala verde în contextul dezvoltării durabile – perspective și practici educaționale în nordul Maramureșului

Conceptul de „școală verde” reprezintă o componentă esențială a educației pentru dezvoltare durabilă, având ca scop formarea unor generații responsabile, capabile să adopte comportamente favorabile protecției mediului și utilizării sustenabile a resurselor. În contextul actual, marcat de schimbări climatice și de necesitatea unei relații echilibrate între om și natură, instituțiile de învățământ au responsabilitatea de a promova valori ecologice și de a integra principiile dezvoltării durabile în activitatea educativă. Experiența unei școli gimnaziale din nordul Maramureșului evidențiază rolul comunității locale și al patrimoniului natural în formarea unei culturi ecologice autentice.

Introducere

Dezvoltarea durabilă reprezintă una dintre principalele direcții de acțiune la nivel mondial, având ca obiectiv satisfacerea nevoilor generației actuale fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. În acest context, educația ocupă un loc central, iar școala devine un spațiu privilegiat pentru cultivarea valorilor și atitudinilor necesare unei societăți sustenabile.

Conceptul de „școală verde” depășește dimensiunea infrastructurii prietenoase cu mediul și presupune o abordare integrată, în care procesul educațional, managementul resurselor, implicarea comunității și promovarea unui stil de viață responsabil converg spre formarea unor cetățeni conștienți de importanța protejării mediului.

Pentru elevii din mediul rural și din zonele cu un bogat patrimoniu natural, precum nordul Maramureșului, educația pentru dezvoltare durabilă reprezintă o oportunitate de valorificare a tradițiilor locale și de consolidare a respectului față de natură și comunitate.

Școala verde – un model educațional pentru dezvoltarea durabilă

Noțiunea de școală verde este asociată cu un model educațional modern, care promovează eficiența energetică, reducerea consumului de resurse, reciclarea, utilizarea responsabilă a materialelor și implicarea elevilor în activități de protecție a mediului.

Educația pentru dezvoltare durabilă urmărește formarea competențelor necesare pentru înțelegerea relației dintre factorii economici, sociali și de mediu. Astfel, școala verde contribuie la:

- dezvoltarea comportamentelor ecologice responsabile;
- promovarea consumului responsabil;
- încurajarea reciclării și reutilizării materialelor;
- formarea spiritului civic și a responsabilității față de comunitate;
- dezvoltarea competențelor de colaborare și implicare activă.

Prin activități interdisciplinare, elevii dobândesc nu doar cunoștințe teoretice, ci și deprinderi practice care îi pregătesc pentru provocările societății contemporane.

Particularitățile educației pentru dezvoltare durabilă în nordul Maramureșului

În calitate de profesor la o școală gimnazială din nordul Maramureșului, observăm că mediul natural și tradițiile locale constituie resurse valoroase pentru promovarea principiilor dezvoltării durabile. Această regiune se remarcă prin peisaje naturale deosebite, biodiversitate bogată și păstrarea unor obiceiuri tradiționale care reflectă respectul comunităților față de natură și față de resurse.

Elevii provin din familii în care activitățile agricole, gospodărirea responsabilă și valorificarea resurselor locale fac parte din viața de zi cu zi. Aceste aspecte facilitează integrarea conceptelor de sustenabilitate în procesul educațional și permit realizarea unor conexiuni între cunoștințele dobândite la școală și experiențele din mediul familial.

Activitățile de ecologizare, colectarea selectivă a deșeurilor, plantarea arborilor, amenajarea spațiilor verzi și participarea la proiecte educaționale cu tematică ecologică contribuie la formarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător.

Totodată, apropierea de ariile naturale și specificul cultural al Maramureșului oferă numeroase oportunități pentru organizarea de activități extracurriculare și proiecte interdisciplinare care stimulează interesul elevilor pentru protejarea patrimoniului natural și cultural.

Rolul cadrelor didactice în formarea unei culturi a sustenabilității

Profesorul are un rol esențial în promovarea valorilor dezvoltării durabile. Prin intermediul activităților desfășurate la clasă și în afara acesteia, cadrul didactic poate contribui la formarea unor comportamente responsabile și la dezvoltarea conștiinței ecologice.

În cadrul școlii gimnaziale din nordul Maramureșului în care ne desfășurăm activitatea, principiile educației pentru mediu sunt integrate atât în disciplinele de studiu, cât și în activitățile extracurriculare. Elevii sunt încurajați să participe la campanii de ecologizare, să utilizeze responsabil resursele, să reducă risipa și să înțeleagă impactul acțiunilor individuale asupra mediului.

Prin colaborarea dintre școală, familie și comunitate, educația pentru dezvoltare durabilă capătă un caracter practic și contribuie la formarea unor cetățeni activi, capabili să participe la construirea unei societăți mai echilibrate și mai responsabile.

Concluzii

Școala verde reprezintă un pilon important al dezvoltării durabile, iar educația pentru mediu trebuie să devină o componentă permanentă a procesului instructiv-educativ. Într-o regiune precum nordul Maramureșului, unde natura și tradițiile constituie elemente definitorii ale identității locale, școala are posibilitatea de a transforma aceste resurse în instrumente valoroase pentru formarea unei generații responsabile și conștiente de importanța protejării mediului.

Experiența didactică demonstrează că implicarea elevilor în activități practice și colaborarea cu familia și comunitatea locală favorizează dezvoltarea unor comportamente sustenabile și contribuie la consolidarea unei culturi ecologice autentice. Astfel, școala verde nu reprezintă doar un concept modern, ci o necesitate pentru viitorul societății și pentru păstrarea patrimoniului natural și cultural al Maramureșului.

Bibliografie

1. Brundtland, G. H. (1987), *Our Common Future*, World Commission on Environment and Development, Oxford University Press.
2. Ministerul Educației (2023), *Strategia privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023–2030*, București.
3. Organizația Națiunilor Unite (2015), *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*, New York.
4. UNESCO (2020), *Education for Sustainable Development: A Roadmap*, Paris.
5. UNESCO (2017), *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*, Paris.
6. Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.
7. Agenția Europeană de Mediu (2021), *Sustainability and Education in Europe*, Copenhagen.
8. Cucoș, C. (coord.) (2014), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași.
9. Joița, E. (2008), *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova.
10. Ministerul Educației și Cercetării (2023), *Repere pentru implementarea educației pentru mediu și schimbări climatice în unitățile de învățământ preuniversitar*, București.

Prof. Cioabă Cristina

Grădinița cu Program Prelungit Nr.1, Tg-Jiu

Plantăm astăzi pentru un mâine mai verde

În cadrul Programului „Școala Verde”, preșcolarii grădiniței noastre au participat la o serie de activități menite să îi apropie de natură și să le formeze comportamente responsabile față de mediul înconjurător. Aceste demersuri educative au urmărit dezvoltarea conștiinței ecologice a copiilor, formarea respectului față de natură, înțelegerea rolului arborilor în menținerea unui mediu sănătos și stimularea spiritului de cooperare prin implicarea în activități practice.

Un moment deosebit al programului l-a reprezentat activitatea de plantare a copacilor în curtea grădiniței. Cu mult entuziasm și curiozitate, preșcolarii au participat la pregătirea terenului, la plantarea puieților și la udarea acestora. Prin această experiență directă, copiii au descoperit cât de important este fiecare copac pentru purificarea aerului, oferirea de umbră și menținerea echilibrului naturii.

Activitatea a constituit o oportunitate valoroasă de învățare prin experiență. Participând activ la plantarea arborilor, copiii au înțeles că protejarea mediului începe cu gesturi simple, realizate cu responsabilitate și consecvență. Totodată, ei au învățat să lucreze împreună, să respecte indicațiile primite și să contribuie la realizarea unui scop comun, dezvoltându-și astfel spiritul de colaborare și responsabilitate.

Pe lângă beneficiile educative, activitatea a avut și un impact pozitiv asupra spațiului grădiniței. Copacii plantați vor contribui la înfrumusețarea curții și vor reprezenta, peste ani, o amintire vie a implicării copiilor în protejarea naturii. Mai mult decât atât, preșcolarii vor avea posibilitatea să urmărească dezvoltarea arborilor și să participe la îngrijirea lor, consolidând deprinderile ecologice formate în cadrul programului.

Prin activitățile desfășurate în cadrul Programului „Școala Verde”, copiii învață să aprecieze natura și să înțeleagă că fiecare acțiune contează în construirea unui viitor sustenabil. Educația ecologică realizată încă din perioada preșcolară contribuie la formarea unor generații responsabile, capabile să protejeze și să valorifice mediul înconjurător.

Plantând astăzi copaci, plantăm de fapt semințele responsabilității, ale respectului pentru natură și ale grijii față de viitor. Astfel, micii preșcolari devin, pas cu pas, adevărați prieteni ai mediului și promotori ai unui stil de viață verde.

În concluzie, activitățile desfășurate în cadrul Programului „Școala Verde” reprezintă o investiție valoroasă în educația și formarea preșcolarilor. Prin implicarea directă în plantarea copacilor și în alte acțiuni dedicate protejării mediului, copiii își dezvoltă responsabilitatea, spiritul civic și respectul față de natură. Experiențele trăite îi ajută să înțeleagă că fiecare gest contează și că schimbările pozitive încep prin acțiuni simple, realizate împreună. Astfel, Programul „Școala Verde” contribuie la formarea unor generații conștiente de importanța protejării mediului și pregătite să construiască un viitor mai verde, mai sănătos și mai sustenabil.

Prof. înv. preșcolar Apostu Andreea-Camelia
Școala Gimnazială Teslui, Dolj

Școala verde în contextul dezvoltării durabile

Dezvoltarea durabilă reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale educației contemporane, având ca scop formarea unor generații responsabile față de mediul înconjurător și față de resursele planetei. În acest context, conceptul de „școală verde” devine un reper esențial pentru unitățile de învățământ care urmăresc să promoveze valori ecologice, comportamente sustenabile și implicare activă în protejarea mediului.

La nivel preșcolar, educația pentru dezvoltare durabilă se realizează prin activități adaptate vârstei copiilor, bazate pe explorare, joc și experiențe practice. Educatoarea are un rol important în formarea deprinderilor ecologice, contribuind la dezvoltarea respectului pentru natură și la conștientizarea impactului pe care acțiunile umane îl au asupra mediului. Prin activități precum colectarea selectivă a deșeurilor, reciclarea materialelor, economisirea apei și a energiei sau îngrijirea spațiilor verzi, copiii dobândesc competențe utile pentru viață.

Școala verde nu se limitează doar la transmiterea unor informații despre protecția mediului, ci presupune crearea unui climat educațional bazat pe responsabilitate, colaborare și implicare comunitară. Parteneriatele cu familia și cu instituțiile locale contribuie la consolidarea comportamentelor sustenabile și la transformarea copiilor în promotori ai schimbării în propriile comunități.

Activitățile desfășurate în grădiniță pot include ateliere de reutilizare creativă a materialelor, campanii de plantare, observarea fenomenelor naturale și proiecte tematice dedicate protejării mediului. Aceste experiențe dezvoltă gândirea critică, spiritul civic și capacitatea copiilor de a identifica soluții simple pentru problemele de mediu.

În concluzie, școala verde reprezintă un model educațional modern, care susține dezvoltarea armonioasă a copilului și contribuie la formarea unei societăți mai responsabile. Prin integrarea principiilor dezvoltării durabile în activitățile educative, cadrele didactice contribuie la pregătirea

unor cetățeni activi, conștienți de importanța protejării mediului și a utilizării responsabile a resurselor.

Bibliografie

Dulamă, M. E. (2019). Educație pentru dezvoltare durabilă. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

Ministerul Educației. (2023). Strategia privind educația pentru mediu și schimbări climatice.

UNESCO. (2020). Education for Sustainable Development: A Roadmap.

<https://www.unesco.org>

Prof. Băltărețu Florentina

Liceul Tehnologic „Constantin Filipescu” Caracal

Echilibru între om și natură

Procesul instructiv -educativ nu se raportează numai la transmiterea de informații elevilor, ci și la formarea unor oameni responsabili ,empatici și generoși ,pregătiți pentru viață.

Profesorul ocupă un rol esențial în dezvoltarea copiilor și depășește mult doar predarea unei discipline. Dascălul implicat nu este doar o persoană care transmite informații utile ,ci și un model de conduită. Prin comportamentul său,prin felul în care comunică și prin respectul pe care îl acordă elevilor săi ,profesorul influențează atât rezultatele școlare ale elevilor săi, cât și temperamentul și caracterul acestora .

Întotdeauna, elevii vor fi atrași mai mult de conduita profesorului și vor reține mult mai multe informații atât din lecția propriu-zisă a disciplinei predate, cât și din informațiile primite de la acesta despre viața de zi cu zi .

Maniera prin care profesorul abordează predarea disciplinei sale și conexiunile pe care le realizează cu informații din alte discipline sau cu elemente din viața cotidiană, le inspiră copiilor curajul de a încerca ,perseverența în fața înfrângerilor și dorința de a învăța mereu.

Copiii trebuie mereu încurajați ceea ce le oferă încredere în propriile forțe, fapt ce îi ajută să-și descopere potențialul. Pe lângă predarea și evaluarea continuă, profesorul trebuie să realizeze diferite activități didactice care vin în ajutorul elevilor reușind să le consolideze cunoștințele acumulate.

Elaborarea acestor activități extrașcolare trebuie bine întocmite pentru a putea fi adresate specificului fiecărei clase de elevi. Voluntariatul este o componentă esențială a educației extrașcolare , o deprindere care îl ajută pe copil să devină generos și empatic.

Participarea elevilor la diferite activități de voluntariat (proiecte sociale,ecologice,culturale), le oferă acestora diferite modalități de a percepe lumea și mediul înconjurător. Implicarea elevilor în evenimente caritabile, în ecologizarea unor spații din natură și învățarea de a păstra un mediu natural curat permanent, devin modalități

ce îi responsabilizează ,învață să lucreze în echipe , să comunice ușor și să gestioneze timpul eficient.

În sprijinul nostru, al profesorilor, dar și al elevilor, în timpul anului școlar există Săptămâna Verde, perioadă ce îi ajută pe elevi să aplice cunoștințele acumulate în timpul orelor de curs , în exteriorul școlii, în activități extrașcolare.Prin practică, copiii devin mult mai eficienți și capabili să înțeleagă că tot ceea ce îi înconjoară trebuie protejat.

Mediul școlar încurajează foarte mult participarea elevilor la diferite activități de voluntariat, elaborate din timp. Prin aceste activități de sprijin, copiii își formează o personalitate mult mai valoroasă și înclinată spre altruism.

Astfel, de când această Săptămână Verde a fost introdusă în desfășurarea fiecărui an școlar, mi-am îndrumat elevii prin activități de voluntariat să conștientizeze importanța protejării și ocrotirii spațiului verde.

Copiii au fost familiarizați cu noțiuni specifice domeniului silvic, un domeniu vast care implică multă muncă și abnegație: Regia Națională a Pădurilor - Romsilva , direcție silvică, ocol silvic (unități administrative) ,fond forestier.

În țara noastră ,fondul forestier proprietate publică a statului este de 3,1 milioane de hectare . Pădurile proprietate publică a statului ,administrate de Regia Națională a Pădurilor -Romsilva se încadrează în păduri cu funcții de protecție a apelor,păduri cu funcții de protecție a terenurilor și a solurilor, păduri cu funcții de protecție contra factorilor climatici și industriali dăunători , păduri cu funcții de recreere și păduri de interes științific și de ocrotire a genofondului și ecofondului forestier.

În județul Olt, suprafața fondului forestier proprietate publică a statului este administrată de Direcția Silvică Olt prin șase ocoale silvice. Ocolul Silvic din Caracal administrează o suprafață a fondului forestier proprietate publică a statului de 4.658 hectare.

Din punct de vedere geografic, teritoriul Ocolului Silvic Caracal este situat în Câmpia Română din Câmpia Olteniei cu subdiviziunile :Câmpia Caracalului, Câmpul Leu-Rotunda și Lunca Oltului.

Din punct de vedere hidrologic, Ocolul Silvic Caracal este situat în bazinul râului Olt și cel al râului Olteț. Cea mai apropiată pădure din jurul municipiului Caracal este pădurea Reșca, arie protejată de interes național din cauza florei și faunei, dar și a speciilor vaste de arbori (stejar, gârniță ,frasin ,carpen, salcie, etc.).

Un element de atracție este și Cabana Reșca, fosta cabană de vânătoare a lui Nicolae Ceaușescu care încă stârnește un interes aparte societății civile.

Copiii au învățat de la inginerii silvici ce înseamnă administrarea unei păduri de o asemenea importanță în viața noastră. Elevii au participat la plantarea puieților de stejar și și-au luat angajamentul că-i vor îngriji pentru a se putea bucura în viitor de evoluția lor.

Interacțiunea copiilor cu personalul specializat silvic a fost benefică, deoarece au înțeles cât este de important să protejăm și să ocrotim mediul care ne înconjoară.

Prof. Bulbura Cristina

Liceul Internațional Baia Mare

Școala Verde în contextul dezvoltării durabile

➤ Introducere

În ultimele decenii, preocuparea pentru protejarea mediului și utilizarea responsabilă a resurselor naturale a devenit una dintre cele mai importante teme la nivel mondial. Creșterea populației, poluarea, schimbările climatice și consumul excesiv de resurse au determinat apariția conceptului de **dezvoltare durabilă**, care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. În acest context, educația joacă un rol esențial, iar conceptul de „Școală Verde” reprezintă o modalitate prin care instituțiile de învățământ contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și implicați în protejarea mediului.

Școala Verde nu înseamnă doar o clădire eficientă energetic, ci și un mod de gândire și de acțiune orientat către respectul față de natură, utilizarea responsabilă a resurselor și promovarea unui stil de viață sustenabil. Prin activități educative și măsuri concrete de protecție a mediului, școlile verzi contribuie la dezvoltarea unei societăți mai responsabile și mai echilibrate.

➤ Conceptul de dezvoltare durabilă

Dezvoltarea durabilă este un model de dezvoltare economică și socială care urmărește menținerea unui echilibru între progresul economic, protecția mediului și bunăstarea socială. Conceptul a fost definit în anul 1987 în Raportul Brundtland, elaborat de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare.

Principalele obiective ale dezvoltării durabile sunt:

- protejarea resurselor naturale;
- reducerea poluării și a emisiilor de gaze cu efect de seră;
- utilizarea eficientă a energiei;
- promovarea echității sociale;
- asigurarea unei economii stabile și responsabile.

Educația pentru dezvoltare durabilă reprezintă un element fundamental al acestui proces, deoarece schimbările necesare în societate pot fi realizate doar prin informarea și responsabilizarea cetățenilor încă de la vârste fragede.

➤ **Ce este o Școală Verde?**

Școala Verde este o instituție de învățământ care integrează principiile dezvoltării durabile atât în procesul educațional, cât și în administrarea și funcționarea clădirii. Aceasta promovează comportamente ecologice și oferă elevilor oportunitatea de a învăța prin experiențe practice legate de protecția mediului.

Caracteristicile unei Școli Verzi includ:

- utilizarea eficientă a energiei și a apei;
- colectarea selectivă a deșeurilor;
- reducerea consumului de materiale și resurse;
- folosirea surselor regenerabile de energie;
- amenajarea spațiilor verzi și a grădinilor școlare;
- promovarea transportului ecologic;
- implicarea elevilor în proiecte de mediu.

Prin aceste măsuri, școala devine un exemplu de responsabilitate ecologică și contribuie la formarea unor obiceiuri sănătoase și sustenabile.

➤ **Rolul Școlii Verzi în educația pentru dezvoltare durabilă**

Unul dintre cele mai importante roluri ale Școlii Verzi este educarea elevilor în spiritul respectului față de natură și al responsabilității sociale. În cadrul activităților școlare, elevii învață despre impactul acțiunilor umane asupra mediului și despre modalitățile prin care pot contribui la protejarea acestuia.

Educația pentru dezvoltare durabilă în cadrul Școlii Verzi se realizează prin:

1. Activități de reciclare

Elevii sunt încurajați să colecteze separat hârtia, plasticul, sticla și metalul. Astfel, ei înțeleg importanța reciclării și contribuția acesteia la reducerea cantității de deșeuri.

2. Economisirea resurselor

Prin campanii și proiecte educaționale, elevii sunt învățați să economisească apa, energia electrică și materialele consumabile. Aceste obiceiuri pot fi aplicate atât la școală, cât și acasă.

3. Activități practice în natură

Excursiile, plantările de copaci, îngrijirea spațiilor verzi și proiectele de ecologizare îi ajută pe elevi să înțeleagă importanța conservării biodiversității și a protejării ecosistemelor.

4. Dezvoltarea spiritului civic

Participarea la acțiuni comunitare îi ajută pe elevi să devină cetățeni activi și responsabili, conștienți de rolul lor în protejarea mediului și în dezvoltarea comunității.

➤ Beneficiile Școlii Verzi

Implementarea conceptului de Școală Verde aduce numeroase avantaje atât pentru elevi, cât și pentru comunitate.

Beneficii pentru elevi

- dezvoltarea conștiinței ecologice;
- formarea unor comportamente responsabile;
- îmbunătățirea sănătății și a calității vieții;
- dezvoltarea spiritului de colaborare și implicare socială;
- creșterea interesului pentru știință și protecția mediului.

Beneficii pentru școală

- reducerea costurilor prin economisirea energiei și a apei;
- îmbunătățirea condițiilor de învățare;
- creșterea atractivității instituției;
- consolidarea relațiilor cu comunitatea locală.

Beneficii pentru societate

- reducerea impactului negativ asupra mediului;
- promovarea unui stil de viață sustenabil;
- formarea unei generații preocupate de viitorul planetei;
- susținerea obiectivelor dezvoltării durabile.

➤ Exemple de măsuri specifice unei Școli Verzi

Pentru a deveni o Școală Verde, o instituție poate implementa numeroase măsuri practice:

1. Instalarea panourilor solare pentru producerea energiei electrice.
2. Utilizarea becurilor LED și a sistemelor eficiente de iluminat.
3. Colectarea apei de ploaie pentru irigarea spațiilor verzi.
4. Plantarea arborilor și amenajarea grădinilor educative.

5. Reducerea consumului de hârtie prin utilizarea documentelor digitale.
6. Organizarea campaniilor de reciclare și ecologizare.
7. Promovarea mersului pe jos și a utilizării bicicletei.
8. Organizarea unor activități dedicate protecției mediului și schimbărilor climatice.

Aceste măsuri contribuie la reducerea amprente ecologice a școlii și oferă elevilor exemple concrete de comportament responsabil.

➤ **Provocări în implementarea conceptului de Școală Verde**

Deși beneficiile sunt numeroase, implementarea conceptului de Școală Verde poate întâmpina și anumite dificultăți. Printre acestea se numără:

- lipsa resurselor financiare necesare modernizării clădirilor;
- insuficienta informare privind practicile sustenabile;
- rezistența la schimbare a unor membri ai comunității;
- necesitatea unei colaborări permanente între școală, autorități și părinți.

Depășirea acestor provocări necesită investiții, educație și implicarea tuturor actorilor sociali interesați de protecția mediului.

➤ **Concluzie**

Școala Verde reprezintă un model modern de educație care contribuie direct la realizarea obiectivelor dezvoltării durabile. Prin integrarea principiilor ecologice în activitățile educative și în administrarea instituției, aceasta formează elevi responsabili, conștienți de impactul acțiunilor lor asupra mediului și pregătiți să contribuie la construirea unei societăți sustenabile.

Într-o lume confruntată cu probleme ecologice tot mai complexe, Școala Verde devine un instrument esențial pentru educarea noilor generații și pentru promovarea unui viitor mai curat, mai sănătos și mai echilibrat. Investiția în educația verde reprezintă, de fapt, o investiție în viitorul planetei și al întregii umanități.

➤ **Bibliografie**

1. Raportul Brundtland – „Our Common Future”, Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare, 1987.
2. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – Educația pentru dezvoltare durabilă.
3. United Nations – Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (Agenda 2030).
4. Manuale și materiale educaționale privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă.

Prof. Chiriachez Aurelia

Școala Gimnazială Finta și Școala Gimnazială Mătăсарu

Sădim responsabilitate: curtea școlii ca laborator viu pentru educația ecologică și dezvoltarea durabilă

Școala contemporană nu mai poate fi definită doar de spațiul auster al sălii de clasă, ci trebuie să devină un organism viu, capabil să răspundă dinamic provocărilor climatice și sociale actuale. În contextul degradării accentuate a mediului înconjurător și al urbanizării galopante, educația pentru dezvoltare durabilă nu mai reprezintă o simplă opțiune curriculară sau o temă secundară, ci o necesitate pedagogică fundamentală. Trecerea de la ecologismul teoretic, predat abstract din manuale, la acțiunea civică concretă reprezintă primul pas esențial spre formarea unei generații care înțelege valoarea resurselor finite ale planetei și acționează conștient pentru protejarea lor. Instituțiile de învățământ au datoria de a deveni modele de bune practici, demonstrând că schimbarea mentalității începe din propriul microambient școlar.

O adevărată „școală verde” își folosește în mod inteligent resursele și infrastructura pentru a stimula curiozitatea nativă a copiilor și pentru a le cultiva respectul profund față de biodiversitate. Transformarea curții școlii într-un spațiu de învățare activă oferă elevilor oportunitatea unică de a observa direct ciclurile naturii, de a înțelege interdependența dintre acțiunile umane și echilibrul ecosistemelor locale. Prin activități de tip *outdoor learning*, mediul școlar devine un aliat didactic de preț. Aici, noțiunile abstracte de sustenabilitate, amprentă de carbon sau conservare capătă sens și utilitate practică prin efortul colectiv al comunității educaționale. Grădinaritul școlar, managementul deșeurilor și economisirea resurselor nu mai sunt doar concepte dintr-un ghid metodologic, ci devin deprinderi zilnice internalizate de elevi.

Implicarea directă a elevilor în activități practice, precum plantarea florilor, amenajarea unor ronduri sau îngrijirea spațiilor verzi, dezvoltă nu doar competențe ecologice, ci și abilități socio-emoționale de lungă durată. Atunci când un elev pune mâna pe pământ, interacționează direct cu solul, sădește o floare și îi urmărește zilnic evoluția, el dezvoltă o legătură profundă de empatie cu natura și un puternic simț al proprietății și responsabilității față de bunul comun.

Această formă de învățare experiențială s-a dovedit a fi mult mai eficientă în schimbarea sistemului de valori al tinerilor decât prelegerile clasice de la catedră. Elevii învață valoarea muncii, importanța răbdării și dezvoltă un sentiment de mândrie atunci când văd curtea școlii transformată prin propriile lor forțe, generând comportamente eco-responsabile care se vor reflecta ulterior și în viața de familie sau în comunitate.

Proiectele dedicate dezvoltării durabile oferă un cadru ideal pentru abordările transdisciplinare în educație. Activitatea de plantare și îngrijire a plantelor poate fi corelată organic cu lecțiile de biologie (studiul structurii plantelor și al fotosintezei), matematică (măsurarea distanțelor dintre straturi și calculul ariei verzi), geografie (studiul solului și al climei) sau chiar arte vizuale (proiectarea estetică a grădinii). Mai mult

decât atât, colaborarea strânsă între cadrele didactice, elevi, părinți și autorități locale în cadrul acestor inițiative verzi transformă întreaga comunitate. Școala devine astfel un catalizator cultural și ecologic care iradiază bune practici în cartier, determinându-i și pe adulți să acorde o atenție sporită curățeniei, reciclării și protejării spațiilor verzi din jurul locuințelor lor.

Adaptarea sistemului de învățământ la noile exigențe europene privind tranziția verde necesită o flexibilitate instituțională sporită și o dorință de inovare pedagogică permanentă. Dezvoltarea conștiinței ecologice de la o vârstă fragedă asigură premisele unei integrări armonioase a tinerilor într-o societate a viitorului, puternic marcată de provocări de mediu. Oferindu-le elevilor nu doar cunoștințe teoretice rigide, ci instrumente practice de acțiune, le cultivăm reziliența, spiritul civic și flexibilitatea în fața provocărilor globale. O școală care plantează flori alături de elevii săi nu face doar ecologizare, ci cultivă caractere și clădește o comunitate bazată pe respect, colaborare și armonie cu natura.

Bibliografie:

- Călinescu, S. (2021). *Educația ecologică și dezvoltarea durabilă în învățământul preuniversitar*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Ministerul Educației. (2023). *Metodologia de organizare a Programului Național „Săptămâna Verde”*.

Prof. Cornoiu Cristina Izabela

Școala Gimnazială Nr. 1 Motru

Școala verde în contextul dezvoltării durabile

Educația pentru un viitor sustenabil

În contextul provocărilor globale actuale, precum schimbările climatice, poluarea și epuizarea resurselor naturale, educația pentru dezvoltare durabilă devine o necesitate. Școala verde reprezintă un model educațional modern care promovează protecția mediului, utilizarea responsabilă a resurselor și formarea unor comportamente sustenabile în rândul elevilor. Prin activitățile și valorile pe care le promovează, școala verde contribuie la pregătirea generațiilor viitoare pentru o societate mai responsabilă și mai echilibrată.

Conceptul de dezvoltare durabilă se referă la satisfacerea nevoilor generației actuale fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Acesta se bazează pe trei piloni fundamentali: protecția mediului, dezvoltarea economică și echitatea socială. Educația joacă un rol esențial în realizarea acestui echilibru, iar școala verde devine un instrument important pentru atingerea obiectivelor dezvoltării durabile.

O școală verde nu înseamnă doar o clădire eficientă energetic, ci și un spațiu educațional care promovează respectul față de natură. Utilizarea surselor regenerabile de energie, economisirea apei, colectarea selectivă a deșeurilor și amenajarea spațiilor verzi sunt doar câteva dintre măsurile care caracterizează acest model de școală. Totodată, elevii sunt implicați în activități practice prin care învață să adopte un comportament responsabil față de mediul înconjurător.

Educația ecologică ocupă un loc central în cadrul școlii verzi. Prin proiecte tematice, campanii de informare, activități de plantare și acțiuni de ecologizare, elevii dobândesc cunoștințe și competențe necesare pentru a deveni cetățeni activi și implicați. Aceste experiențe

contribuie la dezvoltarea spiritului civic, a responsabilității sociale și a capacității de a găsi soluții pentru problemele de mediu.

Beneficiile implementării conceptului de școală verde sunt numeroase. Pe lângă reducerea consumului de resurse și a impactului asupra mediului, se observă o creștere a gradului de implicare a elevilor în activități educative și comunitare. Figura 1 ilustrează principalele efecte pozitive ale măsurilor sustenabile aplicate în mediul școlar.

Beneficiile implementării conceptului de școală verde

Date orientative utilizate în scop educațional.

Figura 1. Beneficiile implementării conceptului de școală verde asupra mediului și comunității școlare.

De asemenea, școala verde contribuie la înțelegerea relației dintre cei trei piloni ai dezvoltării durabile. Protecția mediului, progresul economic și bunăstarea socială trebuie să funcționeze împreună pentru a asigura dezvoltarea armonioasă a societății. Figura 2 evidențiază importanța echilibrului dintre aceste componente.

Pilonii dezvoltării durabile

Reprezentare conceptuală a celor trei dimensiuni fundamentale.

Figura 2. Pilonii dezvoltării durabile.

Un alt aspect important îl reprezintă colaborarea dintre școală și comunitate. Instituțiile de învățământ pot dezvolta parteneriate cu autorități locale, organizații neguvernamentale și agenți economici pentru implementarea unor proiecte de mediu. Prin astfel de inițiative, elevii înțeleg că protejarea mediului este o responsabilitate comună și că schimbările pozitive pot fi realizate prin cooperare și implicare.

În România, conceptul de școală verde este susținut prin programe și strategii educaționale care urmăresc modernizarea infrastructurii școlare și promovarea educației pentru mediu. Tot mai multe unități de învățământ implementează proiecte de eficiență energetică, reciclare și educație ecologică, demonstrând că dezvoltarea durabilă poate deveni o realitate în sistemul educațional.

În concluzie, școala verde reprezintă un model educațional al viitorului, contribuind la formarea unor generații responsabile și conștiente de impactul propriilor acțiuni asupra mediului. Prin educație, implicare și respect față de natură, școala verde devine un factor esențial în construirea unei societăți sustenabile și prospere.

Sursa figurilor: realizare proprie pe baza conceptelor prezentate în literatura de specialitate privind dezvoltarea durabilă și educația ecologică.

Bibliografie

- Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (1987). *Viitorul nostru comun (Raportul Brundtland)*. Oxford University Press.
- UNESCO (2020). *Education for Sustainable Development: A Roadmap*.
- United Nations (2015). *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*.
- Ministerul Educației (2023). *Strategia privind dezvoltarea și implementarea rețelei de școli verzi în România*.
- Guvernul României (2022). *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*.
- European Commission (2019). *European Green Deal*.
- Dulamă, M. E. (coord.) (2010). *Educație ecologică și de protecție a mediului*. Editura Clusium, Cluj-Napoca.
- Joița, E. (2008). *Pedagogie și educație pentru dezvoltare durabilă*. Editura Universitaria, Craiova.
- UNICEF (2022). *Getting Every Child Climate-Ready: A Global Demanding Challenge*.
- OECD (2018). *The Future of Education and Skills 2030*.

Crăciun Raluca,

Şcoala Gimnazială Slobozia Bradului-Şcoala Primară Cornetu

Dezvoltarea competenţelor de literaţie ale elevilor din ciclul primar

Dezvoltarea societăţii şi a produselor sale, în special a tehnologiei informaţiei, a adus modificări semnificative în economie, dar şi în domeniul educaţiei. Scriitorul american Alvin Toffler a anticipat inventarea şi influenţa calculatoarelor, a televiziunii şi a internetului, susţinând că ritmul rapid cu care acestea se vor dezvolta va face ca oamenii să nu poată digera volumul imens de informaţie, iar acest fapt va duce la o deconectare faţă de lume sub rezerva unei dezorientări distructive. În cartea sa, „Şocul viitorului” (1970), Toffler susţinea că noua educaţie trebuie să înveţe individul cum să clasifice şi să reclasifice informaţiile, cum să le evalueze veridicitatea, cum să schimbe categoriile atunci când este necesar, cum să treacă de la concret la abstract şi invers, cum să privească problemele dintr-o nouă direcţie, cum să înveţe singur. Astfel, sistemele educaţionale ar trebui să vină cu soluţii pentru problematica lumii contemporane prin reforme asupra actului de predare, învăţare şi mai ales, evaluare. Una din menirile evaluării educaţionale este aceea de a produce date utilizabile nu doar pentru feedback individual, ci şi pentru analize sistemice. Analizele lucide nu pot fi bazate pe dovezi anecdotice, ci ar trebui să fie bazate pe astfel de date sistemice. Aceste date sunt foarte limitate în sistemul educaţional românesc. Notele şcolare, aşa cum sunt ele acum, nu pot rezolva această nevoie sistemică de date, deoarece nu sunt cu adevărat comparabile pe grupuri mari de elevi (şcoli, grupuri de şcoli, oraşe, judeţe); ele nu reflectă doar cunoştinţele elevilor, ci şi un complex de factori (uneori obiectivi şi deseori subiectivi) care înconjoară elevul. Potrivit rezultatelor PISA 2018 publicate de către directoratul pentru Educaţie al Organizaţiei pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică (OECD)², România are printre cele mai slabe rezultate obţinute în ultimii ani, cu un procent de analfabetism funcţional de 41% în literaţia lingvistică. Testele PISA măsoară nivelul de literaţie pentru categoria de vârstă de 15 ani, iar acest aspect limitează într-o oarecare măsură concluziile pe care le putem desprinde. De exemplu, nu putem să concluzionăm pe baza datelor PISA, cum arată evoluţia literaţiei la alte categorii de vârstă, sau care este impactul acestei caracteristici asupra abandonului şcolar. O mare parte a elevilor din această categorie sensibilă (probleme de literaţie) nu finalizează nivelul gimnazial şi nu sunt

candidați pentru nivelul liceal. Aceștia devin inactivi educațional, iar eșantionul utilizat la testarea PISA pierde din orizontul său o parte a elevilor cu risc pentru abandon școlar. Cauzele nivelului scăzut de literație sunt: diferențele semnificative între elevi în ceea ce privește achizițiile de bază, în funcție de statutul social al familiei, timpul insuficient petrecut la clasă, lipsa oricărei îndrumări în afara școlii, lipsa motivației, abilitățile socio-emoționale foarte puțin dezvoltate.

Cel mai bun remediu este, întotdeauna, prevenția. Pentru a limita cazurile descrise de analiza rezultatelor PISA ar fi necesară actualizarea curriculum-ului și a strategiilor de instruire, punându-se accent pe personalizarea și individualizarea actului de învățare în ritmul fiecărui elev, respectându-se cu mare strictețe principiile didactice care susțin dezvoltarea competenței-cheie europene de a învăța să înveți. Comenius, părintele didacticii moderne, susținea că „nu este suficient numai să înțelegi, mai trebuie să înveți, să exprimi și să practici ceea ce ai înțeles!” Astfel, un bun remediu pentru analfabetismul funcțional, adesea corelat cu literația, este dezvoltarea timpurie a competenței a învăța să înveți, care are la bază literația, fundament al învățării pe tot parcursul vieții. Sonoritatea specială a termenului literație, sugerând legături subtile între literă și sens, între actul de a gândi și neuroplasticitatea cerebrală, a glisat din engleză și în limba română, termenul românesc având pentru noi mai multă grație, dar și o zonă de „mister”. Apariția la Editura Polirom, în 2019, a cărții lui Mark W. Conley, „Înțelegerea textelor și ariile curriculare”, a făcut un pic de lumină și a stimulat și mai mult interesul pentru conceptul de literație. În opinia autorului, literația nu este un scop, un produs, deși presupune unul, cât mai ales o cale, un drum, o metodă și un proces.

Literația a intrat recent în vocabularul limbii române, dar încă nu își găsește o traducere în dicționarul explicativ. Astfel, pentru a defini sensul noțiunii s-a preluat sensul din limba engleză ca fiind capacitatea de a citi, a scrie, a utiliza numere și de a înțelege și a utiliza informațiile citite în viața de zi cu zi. Deși termenul te poate trimite cu gândul la înțelegerea literelor, literația nu se rezumă la abilitatea de a citi și scrie. Spre deosebire de alfabetizare, literația ține de capacitatea de a relaționa cu un text. Definiția oferită de Consiliul Uniunii Europene pentru „literacy”, tradus oficial ca „alfabetizare”, este diferită de definiția alfabetizării din Dicționarul explicativ al limbii române. Din acest motiv, era necesară preluarea termenului de literație. Conform definiției oferite de Asociația Internațională de Literație, literația (calchiere de la englezescul „literacy”) este abilitatea de a identifica, înțelege și interpreta, crea

și comunica, folosind materiale scrise, audio, și digitale în toate disciplinele și în orice context. În dicționarul OECD, literația este menționată ca „abilitatea de a înțelege, de a folosi și de a reflecta asupra textelor scrise pentru a-și atinge obiectivele, a-și dezvolta cunoștințele și potențialul și a participa eficient la viața societății”. Competențele de literație reflectă capacitatea de a relaționa cu un text. Cititorul competent înțelege și interpretează textul chiar de la prima citire atentă, în detaliu și nuanțat, utilizează informații din el, evaluează conținutul ideatic și forma sa, reflectă asupra sa și interacționează cu el pentru a-și atinge scopurile, a-și îmbogăți cunoștințele și a-și amplifica potențialul, precum și pentru a participa la viața societății. În documentele UNESCO despre literație se afirmă că este un „set de abilități de citire, scriere, numărare, alfabetizare”, dar „acum este înțeleasă ca un mijloc de identificare, înțelegere, interpretare, creație și comunicare într-o lume tot mai digitalizată, mediată de text, bogată în informație și rapidă”. Pe scurt, competențele de literație reprezintă capacitatea unei persoane de: a citi un text cu înțelegere; a interpreta textul prin prisma conexiunilor dintre text și ceea ce știa înainte de a-l citi; a-și forma și exprima o opinie despre text; a folosi informațiile sau ideile extrase din text. Aceste competențe au un rol crucial în viața unei persoane, ajutând la dezvoltarea capacităților de reflecție și exprimare, de gândire critică și empatie, asigurând integrarea și participarea în societate. Literația presupune manifestarea a trei abilități: localizarea informației (capacitatea de a găsi în text o informație care este exprimată în mod direct, astfel încât elevul nu trebuie să facă presupuneri sau interferențe), înțelegere (capacitatea de a da sens cuvintelor, propozițiilor), reflecția (capacitatea de a reflecta la o anumită parte a unui material pentru a desprinde o idee centrală sau pentru a evalua critic informația).

Formarea și dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă, de înțelegere și decodificare a unui mesaj nu se realizează doar în cadrul orelor de comunicare în limba română, ci pe tot parcursul școlar și în afara acestuia. În acest context, competențele de literație trebuie percepute ca atare, iar dezvoltarea acestora se poate realiza printr-un curriculum deschis și flexibil în spiritul învățării pe tot parcursul vieții, învățare care începe odată cu ciclul primar. Dezvoltarea abilităților de literație presupune dobândirea treptată a unor deprinderi specifice. Atunci când copiii au dificultăți cu lectura și înțelegerea a ceea ce citesc trebuie identificată aria în care se poate interveni. Ariile de intervenție în dezvoltarea literației sunt următoarele: conștientizarea fonologică și fonemica, decodarea și fonetica, vocabularul, fluenta, comprehensiunea, reflecția și evaluarea. Conștientizarea fonologică presupune identificarea și

folosirea unităților mai mari de limbaj oral- cuvinte, silabe, rime și sunete individuale (foneme). Conștientizarea fonemică se referă la capacitatea de a distinge și produce sunete individuale. Aceasta este esențială pentru ortografiere și recunoaștere instantanee a cuvintelor și este unul dintre cei mai buni predictorii ai deprinderii cititului în primii doi ani de școală. Prin decodare sunt utilizate cunoștințele despre relația literă-sunet pentru a pronunța corect cuvintele scrise. Înțelegerea acestei relații permite recunoașterea cu ușurință a unor cuvinte familiare și reperarea celor întâlnite încă. Abordarea fonetică (analitică- sintetică) a predării cititului îi învață pe elevi despre corespondența literă-sunet, regulile de pronunție corectă a cuvintelor, precum și excepțiile de la aceste reguli. Vocabularul este aria care presupune însușirea cuvintelor de care avem nevoie pentru a înțelege texte și pentru o comunicare de calitate. Are un rol critic în deprinderea cititului și în înțelegerea oricărui text. Exercițiile de vocabular sunt necesare pentru a construi activități de comprehensiune. Unele cuvinte sunt desprinse din activități cotidiene, dar pentru altele sunt necesare strategii construite atent. Fluența se referă la abilitatea de a citi în ritm adecvat, cu acuratețe și expresivitate. Pentru o bună înțelegere a textelor, copiii au nevoie să citească fluent, cu voce tare sau în tăcere. Cei care nu citesc fluent cu voce tare, doar pronunță cuvintele și pot avea dificultăți cu decodarea, sau au nevoie de mai mult exercițiu pentru a citi expresiv. Comprehensiunea se referă la înțelegerea, interpretarea și exprimarea de opinii pe marginea celor citite. Pentru a înțelege corect și nuanțat textele scrise, copiii trebuie să poată decoda ce citesc; să conecteze experiența lor anterioară la text; să identifice informații și să le organizeze pe categorii, să deosebească faptele de opinii, să exprime puncte de vedere și reflecții pornind de la text. Comprehensiunea este în strânsă legătura cu vocabularul și fluența și implică lectura, gândirea și emiterea de raționamente.

Înainte de a concepe o strategie de dezvoltare a competențelor de literație este necesară evaluarea literației emergente. Literația emergentă este un termen preluat de la cercetătorii din domeniul psiholingvisticii care au cercetat procesele prin care trec copiii care învață să scrie și să citească. Teoria literației emergente consideră că cititul nu se învață bucățică cu bucățică, ci printr-o abordare holistică pe care copiii o observă la cititorii din jurul lor și încearcă să procedeze la fel. Pentru evaluarea literației emergente se aplică o serie de chestionare care permit învățătorului să afle ce și cât anume știe elevul pentru a putea învăța să scrie și să citească mai bine. Măsurătorile evaluează, de fapt, cele mai importante aspecte ale deprinderilor de citit-

scris ale unui copil: noțiuni despre textul tipărit, alfabet, noțiunea de cuvânt, segmentarea fonetică și recunoașterea cuvintelor.

Putem să pornim în procesul de însușire a citit-scrisului de către elevi, de alfabetizarea acestora, de la abordarea fonetică sau de la cea holistă, respectiv de la învățarea fiecărei litere și a sunetului asociat, legarea lor în silabe, cuvinte, propoziții sau de la învățarea cititului unor cuvinte, desprinse din texte întregi, prin recunoașterea și deslușirea lor, în contextul în care acestea apar. Abordarea fonetică activează aria Wernicke (implicată în înțelegerea limbajului scris și vorbit), face conexiunea sunet-simbol și este bazată pe „codul” de descifrare al limbii, pe când abordarea holistă începe de la întreg, este bazată pe experiența personală a elevilor, activează sistemul vizual și face conexiunea imagine-simbol. Abordarea holistă este o filosofie a învățării, o orientare teoretică despre cum se poate organiza predarea-învățarea literației, reflectată de metoda Abel, care abordează diferit modul de însușire a citit-scrisului, în perioada de învățare a unei limbi, de alfabetizare a elevilor. Această metodă a fost menționată prima dată în anul 1908, în Huey și a devenit tehnica de însușire a cititului în școlile primare din SUA în anul 1960. Zece ani mai târziu apar studii care prezintă metoda ca pe o modalitate eficientă pentru copiii care provin din medii defavorizate sau care au dificultăți în însușirea citit-scrisului. Metoda se bazează pe cunoștințele anterioare ale elevilor și presupune că dacă ne apropiem de limbaj luând separat componentele sale, sunetele, silabele, cuvintele, atunci pierdem sensul. Dacă, în schimb, pornim cu alegerea unor cărți, reviste, pliante potrivite nivelului de dezvoltare și intereselor elevilor, și nu cu abecedarele clasice, elevii se familiarizează cu acestea, învață să recunoască cuvinte folosindu-se de contextul în care acestea apar. Fiecare lecție care încearcă să dezvolte competențele de literație ale elevilor conține aspecte care interacționează, precum discuții, citire și scriere. Ascultarea, vorbirea, gândirea, rememorarea unor întâmplări, scrisul și cititul trebuie să aibă loc, să se lucreze cu toate, în același timp, pentru a exista o eficiență a învățării. Dezvoltarea literației prin metoda Abel – abordarea bazată pe experiența utilizării limbii – are în prim plan stimularea potențialului elevilor, urmărind ca aceștia să vorbească despre anumite subiecte, fiind stimulați, să observe scrierea a ceea ce au discutat, cu scopul de a compune texte scurte, care apoi vor fi citite de mai multe ori, pentru ca elevii să rețină cât mai multe cuvinte rostite, asociate textului citit, astfel se face un bun început pentru citire și scriere. Această metodă este utilă și pentru cei care sunt la începutul acestui drum al învățării, dar și pentru elevii care întâmpină dificultăți în

sintetizarea sunetelor și rostirea cuvintelor. După stimularea discuțiilor, urmează scrierea după dictare și citirea împreună, deconstrucția și reconstruirea textelor, iar la final extinderea activităților. Profesorul ajută elevii în compunerea unui text, îl scrie pe o foaie mare, pronunță fiecare cuvânt pe care îl scrie, iar elevii citesc de mai multe ori fiecare propoziție scrisă, în timp ce profesorul indică ceea ce citesc. Textul compus și scris trebuie lăsat la vederea elevilor, mai mult timp, trebuie repetată citirea acestuia, apoi se scrie un text identic, care se taie etapizat pe bucăți reprezentând propoziții, cuvinte, silabe, litere, care trebuie citite și puse la locul lor inițial, identificat de către copii. Elevii sunt invitați și ei să scrie cuvinte. Pe măsură ce se vor compune și scrie mai multe texte, elevii vor învăța mai multe cuvinte, recitind mereu textele. Se pot realiza și diferite desene de către copii, care să însoțească textele, se pot aborda aspecte legate de ortografie și punctuație, o atenție deosebită fiind acordată și scrisului.

Alte metode care contribuie la dezvoltarea competențelor de literație sunt: metoda fonetică, analitico-sintetică (concentrarea pe învățarea și recunoașterea literelor și a corespondenței dintre grafeme și foneme, înainte de citirea cuvintelor în întregime); metoda globală (memorarea vocabularului cu ajutorul unor imagini care denumesc cuvinte uzuale); semi-globală (combinarea primelor două cu accent pe înțelegerea textului); Borel-Maisonny (asocierea literei cu un gest); precum și metodele și tehnicile utilizate de alternativele educaționale Montessori, Step by Step, Freinet, Waldorf, planul Jena, în sprijinul dezvoltării în ritm propriu al fiecărui elev. Lecții cu scop de dezvoltare a literației se pot desfășura și în afara programului din orar. Se pot desfășura cluburi de lectură, concursuri de scriere creativă, teatru, dramatizări, dezbateri, parteneriate educaționale. Calitatea procesului educațional presupune creativitate, inovație, dedicare și mai ales căutarea continuă a celei mai bune modalități de dezvoltare a fiecărui elev.

Învățământul primar reprezintă o etapă fundamentală în formarea și dezvoltarea competențelor de literație. Literația, în sensul său larg, nu se rezumă doar la capacitatea de a citi și scrie, ci include și înțelegerea și interpretarea textelor, capacitatea de a comunica eficient în scris și oral, precum și abilitatea de a evalua critic informațiile. Dezvoltarea acestor competențe începe în clasele primare și joacă un rol crucial în pregătirea elevilor pentru succesul lor în viață. Una dintre cele mai importante aspecte ale dezvoltării competențelor de literație în învățământul primar este crearea unei atmosfere propice în clasă, care să stimuleze interesul și dorința copiilor de a citi și scrie. Învățătorii trebuie să fie creativi în metodologiile

lor și să folosească diverse tehnici și materiale pentru a face procesul de învățare cât mai captivant și interactiv posibil. Poveștile, jocurile didactice, jocurile de rol, proiectele, tehnologiile moderne, metodele activ-participative care solicită gândirea și creativitatea sunt modalitățile care atrag elevii și care îi implică pentru a-și dezvolta abilitățile de lectură și scriere în mod plăcut și eficient.

Bibliografie:

1. Alvin Toffler.(1973). *Șocul viitorului*. Editura Politică.
2. Basarab Nicolescu.(2007). *Transdisciplinaritatea. Manifest*. Iași: Editura Junimea.
3. Fundația Noi Orizonturi.(2021). *Laboratoare de literație. Metode și tehnici*. Programul Școli cu Scipici. www.noi-orizonturi.ro
4. Iliescu, D. & Airinei, M.(2022). *Raport privind nivelul de literație al elevilor din România*. București: Brio.
5. Onojescu, M. & Pamfil, A.(2011). *Literația: cadre conceptuale și rezolvări didactice: simpozionul național de didactică a limbii și literaturii române*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință.
6. Mark W. Conley.(2019). *Înțelegerea textelor și ariile curriculare*. București: Editura Polirom.

Prof. Antohie Dana

Școala Gimnazială nr. 5, Galați

Dezvoltarea durabilă în Săptămâna Verde – între teorie și realitate

Dezvoltarea durabilă presupune mai mult decât simple activități ecologice desfășurate ocazional. Ea înseamnă schimbări reale în comportamentul oamenilor, în modul în care consumăm resursele și în felul în care protejăm mediul pe termen lung. Este un proces continuu care urmărește echilibrul dintre natură, economie și societate.

În teorie, Săptămâna Verde ar trebui să îi ajute pe elevi să înțeleagă aceste valori și să îi încurajeze să adopte obiceiuri responsabile. Totuși, în multe cazuri, ideea de dezvoltare durabilă rămâne doar la nivel de concept.

În timpul Săptămânii Verzi, elevii participă deseori la activități precum plantări de copaci, realizarea unor afișe sau colectarea selectivă a deșeurilor. Deși aceste acțiuni sunt utile, ele sunt adesea organizate doar pentru a respecta programul, fără a avea un impact real pe termen lung.

De multe ori, accentul cade pe fotografii, proiecte rapide sau activități superficiale, iar adevăratele probleme legate de mediu sunt discutate prea puțin. Elevii primesc informații generale despre reciclare și poluare, însă rareori sunt învățați cum pot aplica aceste principii în viața de zi cu zi.

Dezvoltarea durabilă nu înseamnă doar să vorbești despre natură o săptămână pe an. Ea presupune educație constantă și exemple concrete. În multe școli, după terminarea Săptămânii Verzi, obiceiurile revin la normal: se consumă excesiv hârtie, reciclarea lipsește, iar risipa continuă.

În plus, unele activități organizate în această perioadă contrazic chiar ideea de sustenabilitate. Se folosesc materiale de unică folosință, se imprimă cantități mari de hârtie sau se organizează evenimente fără un scop educativ clar.

Pentru ca Săptămâna Verde să promoveze cu adevărat dezvoltarea durabilă, este nevoie de mai multă implicare și seriozitate. Elevii ar trebui să participe la proiecte practice și de lungă durată, nu doar la activități simbolice.

Școlile ar putea introduce: programe permanente de reciclare, reducerea consumului de plastic, ateliere despre consum responsabil, proiecte de economisire a energiei, colaborări cu organizații de mediu, activități care să producă schimbări reale în comunitate.

Deși Săptămâna Verde are un scop important, în practică dezvoltarea durabilă nu este întotdeauna tratată în adevăratul sens al cuvântului. Multe activități rămân la nivel superficial și nu produc schimbări reale în comportamentul elevilor sau al comunității. Pentru ca acest program să aibă un impact adevărat, este nevoie de educație practică, continuitate și implicare autentică, nu doar de activități organizate pentru câteva zile.

Ca profesor de geografie, consider că educația pentru dezvoltare durabilă este una dintre cele mai importante responsabilități ale școlii moderne. Geografia nu înseamnă doar hărți, relief sau capitale, ci și înțelegerea relației dintre om și natură, a modului în care activitățile umane influențează mediul și a consecințelor pe care le pot avea asupra viitorului planetei.

Din acest motiv, Săptămâna Verde reprezintă o oportunitate valoroasă pentru elevi. În teorie, această perioadă ar trebui să promoveze dezvoltarea durabilă prin activități practice, prin formarea unor comportamente responsabile și prin apropierea elevilor de problemele reale ale mediului. Totuși, din experiența mea, observ că în multe cazuri accentul nu se pune suficient pe dezvoltarea durabilă în adevăratul sens al cuvântului.

De cele mai multe ori, activitățile organizate în timpul Săptămânii Verzi sunt limitate la acțiuni simbolice: plantări de copaci, desene tematice sau prezentări generale despre poluare. Aceste activități sunt importante, dar ele nu sunt suficiente pentru a produce o schimbare reală în mentalitatea elevilor. Dezvoltarea durabilă presupune continuitate, responsabilitate și aplicarea practică a cunoștințelor în viața de zi cu zi.

Ca profesor de geografie, observ că elevii înțeleg rapid problemele mediului atunci când acestea sunt explicate prin exemple concrete: schimbările climatice, defrișările, poluarea apelor sau risipa resurselor naturale. Cu toate acestea, după încheierea Săptămânii Verzi, multe dintre principiile discutate sunt uitate, iar obiceiurile nesustenabile continuă atât în școală, cât și în societate.

Un alt aspect important este faptul că unele activități organizate în această perioadă contrazic chiar ideea de sustenabilitate. Se consumă multă hârtie pentru proiecte temporare, se folosesc materiale de unică folosință, iar accentul cade uneori mai mult pe aspectul festiv decât pe educația ecologică autentică.

Consider că dezvoltarea durabilă ar trebui integrată permanent în procesul educațional, nu doar într-o singură săptămână din an. Elevii trebuie încurajați să participe la proiecte de lungă durată: colectare selectivă, economisirea energiei, protejarea spațiilor verzi sau acțiuni reale de ecologizare. În plus, școala ar trebui să ofere exemple concrete prin propriul comportament și prin modul în care gestionează resursele.

În concluzie, Săptămâna Verde are un potențial educativ foarte mare, însă dezvoltarea durabilă este adesea tratată superficial. Ca profesor de geografie, consider că adevărata schimbare apare doar atunci când elevii înțeleg că protejarea mediului nu este o activitate pentru câteva zile, ci o responsabilitate permanentă față de societate și față de generațiile viitoare.

Prof. Jumugă Daniela

Liceul Teoretic „Mihai Viteazul” Caracal, Olt

Éduquer aujourd'hui pour sauver demain

De nos jours, les changements climatiques, la diminution des ressources naturelles, la pollution et la perte de biodiversité représentent des défis majeurs pour l'humanité. Face à ces enjeux mondiaux, l'éducation constitue un levier essentiel dans la formation des jeunes générations, en leur permettant d'acquérir les compétences et les valeurs nécessaires à l'adoption de comportements responsables et à leur engagement actif dans la construction d'un avenir durable. Dans ce contexte, le concept de "l'École Verte" s'impose comme une approche éducative moderne qui intègre les principes du développement durable dans la vie scolaire, dans les programmes d'enseignement et dans la culture institutionnelle.

L'école verte vise à former des citoyens conscients, capables de prendre des décisions réfléchies concernant la protection de l'environnement, l'équité sociale et l'utilisation responsable des ressources. Elle constitue ainsi un espace d'apprentissage concret où les élèves découvrent l'importance du développement durable à travers des expériences pratiques et des projets collaboratifs.

Le développement durable peut être défini comme un modèle de développement qui répond aux besoins du présent sans compromettre la capacité des générations futures à répondre à leurs propres besoins. Ce concept repose sur trois piliers fondamentaux: la protection de l'environnement, le développement économique responsable et la justice sociale. L'éducation au développement durable permet aux élèves de comprendre les liens existant entre les activités humaines et leurs conséquences sur la planète. Elle encourage le développement de compétences essentielles telles que la pensée critique, la résolution de problèmes, la coopération et la prise de responsabilité.

Le milieu scolaire constitue un cadre privilégié pour promouvoir ces valeurs, car les habitudes et attitudes se forment dès le plus jeune âge. Lorsqu'une école adopte une démarche écologique cohérente, les élèves ne reçoivent pas seulement des informations, mais apprennent à intégrer ces principes dans leur vie quotidienne. Par ailleurs, l'éducation au développement durable favorise l'engagement civique. Les jeunes prennent conscience de leur rôle dans la

société et comprennent que leurs choix individuels - comme réduire les déchets, économiser l'énergie ou consommer de manière responsable - ont un impact collectif important.

Pour qu'une école devienne véritablement un acteur du développement durable, il est essentiel d'impliquer activement les élèves dans des projets concrets: des campagnes de collecte sélective du papier, du plastique, du verre ou des piles usages, des campagnes de sensibilisation environnementale, la participation à des projets éducatifs européens ou internationaux tels qu'Erasmus+ qui leur permettent d'échanger avec d'autres jeunes européens sur des problématiques environnementales communes. Ces projets développent une vision globale des enjeux du développement durable et renforcent la coopération interculturelle.

L'école verte représente une dimension essentielle de l'éducation moderne. Face aux défis environnementaux et sociaux contemporains, il devient indispensable d'intégrer les principes du développement durable dans les pratiques éducatives quotidiennes. L'éducation au développement durable ne vise pas uniquement la transmission de connaissances, mais surtout la formation de citoyens responsables, capables d'agir de manière consciente et solidaire tout en transformant les enfants et les jeunes en véritables acteurs du changement. Investir dans l'école verte signifie investir dans l'avenir de la société. En sensibilisant les jeunes aux enjeux écologiques et sociaux, l'institution scolaire contribue directement à la construction d'un monde plus équilibré, plus respectueux de l'environnement et plus durable pour les générations futures.

Sitographie:

<https://www.unesco.org/fr/sustainable-development/education/need-know>

<https://www.ecologie.gouv.fr/politiques-publiques/leducation-lenvironnement-developpement-durable>

<https://edict.ro/educatia-pentru-dezvoltare-durabila-un-viitor-mai-sigur-pentru-tanara-generatie/>

Prof. Logigan Daniela

Școala Gimnazială Mitocu Dragomirnei, jud. Suceava

Proiectul Săptămâna Verde

➤ Planificarea activităților derulate:

- I. „De la sămânță la plantă” – Domeniul Activități practice, jocuri și concursuri interactive
- II. „Curcubeul din farfurie și limonada aromată” – Domeniul Alimentație sănătoasă
- III. „Pădurile, plămâni verzi ai Pământului” - Domeniul Protecția mediului
- IV. „ Marea Neagră și viețuitoarele ei ”- Domeniul Ariei protejate
- V. „ Reciclăm, apele le protejăm!”- Domeniul Reciclare și gestionare deșeuri

➤ Resursele umane implicate: 3 cadre didactice, 68 de preșcolari;

➤ Parteneri implicați: legumicultor, profesor biologie, profesor geografie, 37 părinți;

➤ Obiective/ comportamente urmărite:

- Dezvoltarea abilităților de observare și a gândirii critice: Copiii vor observa și vor înțelege procesul de creștere a unei plante, de la sămânță la plantă, urmărind etapele de dezvoltare și schimbările care apar și dezvoltându-și abilități de raționament și înțelegere a cauzalității.
- Îmbogățirea vocabularului: Copiii vor învăța termeni specifici, îmbogățindu-și vocabularul activ.
- Stimularea creativității și imaginației: Copiii vor participa la activități practice și artistico-plactice cum ar fi plantarea semințelor în ghivece, crearea unui jurnal al plantelor sau realizarea de desene care să ilustreze diverse etape/ aspecte.
- Înțelegerea importanței pădurilor: Copiii vor învăța despre rolul pădurilor în protejarea mediului, inclusiv despre cum acestea ajută la curățarea aerului și la menținerea

echilibrului ecosistemului, dezvoltându-și înțelegerea despre importanța naturii pentru viața pe Pământ.

- Înțelegerea ecosistemului Mării Negre: Copiii vor învăța despre fauna și flora Mării Negre, descoperind viețuitoarele care trăiesc în acest ecosistem (pești, moluște, alge), și rolul lor în menținerea echilibrului natural.
 - Cunoașterea ariilor protejate: Copiii vor înțelege ce sunt ariile protejate, de ce sunt importante pentru conservarea speciilor marine și cum ajută la protejarea mediului înconjurător.
 - Dezvoltarea empatiei față de animale: Activitatea va încuraja copiii să aprecieze viața marină și să dezvolte un sentiment de responsabilitate față de protejarea viețuitoarelor din Marea Neagră, învățând despre pericolele care le amenință și despre cum pot contribui la protejarea lor.
 - Înțelegerea importanței reciclării: Copiii vor învăța ce înseamnă reciclarea și de ce este importantă pentru protejarea mediului înconjurător, înțelegând cum reducerea deșeurilor ajută la salvarea resurselor naturale și protejarea planetei.
 - Cunoașterea tipurilor de deșeuri: Copiii vor învăța să identifice diferite tipuri de deșeuri (plastic, hârtie, metal, sticlă) și să le sorteze corect, dezvoltându-și abilități de organizare și responsabilitate.
 - Promovarea responsabilității și a comportamentului ecologic: Copiii vor învăța prin exemple și jocuri să adopte obiceiuri ecologice, precum reciclarea corectă și economisirea resurselor, cultivându-le responsabilitatea față de mediu și față de viitorul planetei.
- Rezultate:
- Produse realizate de preșcolari
 - Îmbogățirea relației grădiniță – familie, grădiniță – comunitatea locală
 - Promovarea imaginii grădiniței

I. „De la sămânță la plantă” – Domeniul Activității practice, jocuri și concursuri interactive

II. „Curcubeul din farfurie și limonada aromată” – Domeniul Alimentație sănătoasă

III. „Pădurile, plămâni verzi ai Pământului” - Domeniul Protecția mediului

IV. „Marea Neagră și viețuitoarele ei” - Domeniul Ariei protejate

V. „Reciclăm, apele le protejăm!” - Domeniul Reciclare și gestionare deșeuri

Andronescu Elena Adriana

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Comuna Filipeștii de Târg,
Filipeștii de Târg, Prahova

Școala Verde în contextul dezvoltării durabile - experiențe educaționale cu impact asupra formării elevilor

În ultimii ani, conceptul de dezvoltare durabilă a devenit o prioritate la nivel mondial, fiind recunoscută necesitatea formării unor generații capabile să adopte comportamente responsabile față de mediu, societate și resursele naturale. În acest context, școala are un rol esențial în educarea copiilor și tinerilor pentru un viitor sustenabil, iar Programul Național „Săptămâna Verde” reprezintă un demers educațional valoros prin care principiile dezvoltării durabile sunt transpuse în activități concrete și accesibile elevilor.

Pentru elevii din cadrul centrelor școlare de educație incluzivă, activitățile din cadrul Programului „Săptămâna Verde” au o semnificație aparte. Acestea oferă oportunități de învățare prin experiență directă, favorizează dezvoltarea autonomiei personale și contribuie la formarea unor deprinderi și atitudini pozitive față de mediul înconjurător. Prin caracterul său practic și interdisciplinar, programul facilitează participarea activă a tuturor elevilor, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare.

Dezvoltarea durabilă presupune satisfacerea nevoilor generației actuale fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Acest concept integrează dimensiunea ecologică, economică și socială a dezvoltării și promovează responsabilitatea individuală și colectivă.

În mediul școlar, educația pentru dezvoltare durabilă urmărește formarea unor competențe care să permită elevilor să înțeleagă relația dintre om și natură, să utilizeze responsabil resursele și să participe activ la protejarea mediului. Programul „Săptămâna Verde” contribuie la atingerea acestor obiective prin activități care depășesc cadrul tradițional al lecțiilor și valorifică metode interactive și experiențiale.

În cadrul instituției noastre, activitățile au fost concepute astfel încât să răspundă nevoilor specifice ale elevilor cu cerințe educaționale speciale și să faciliteze învățarea prin

observare, explorare și implicare directă. Experiența a demonstrat că elevii răspund pozitiv la activitățile practice, acestea având un impact mai mare asupra formării comportamentelor decât simpla transmitere de informații.

Un element central al Programului „Săptămâna Verde” l-a constituit participarea elevilor la activități practice de ecologizare și îngrijire a spațiilor verzi. Prin colectarea selectivă a deșeurilor, amenajarea unor spații cu plante ornamentale și implicarea în acțiuni de curățenie, elevii au înțeles importanța protejării mediului și a responsabilității individuale.

De asemenea, atelierele de reciclare creativă au reprezentat o modalitate eficientă de dezvoltare a creativității și a conștientizării valorii reutilizării materialelor. Utilizând hârtie, carton, plastic sau materiale textile, elevii au realizat obiecte decorative și funcționale, învățând că multe dintre materialele considerate deșeuri pot avea o nouă întrebuințare.

Un impact deosebit l-au avut activitățile desfășurate în natură. Vizitele în parcuri, grădini botanice sau zone protejate au oferit elevilor posibilitatea de a observa direct biodiversitatea și de a înțelege importanța conservării ecosistemelor. Pentru elevii cu CES, contactul direct cu natura a constituit o experiență multisenzorială valoroasă, contribuind la dezvoltarea atenției, a comunicării și a capacității de observare.

Activitățile dedicate unui stil de viață sănătos au completat dimensiunea ecologică a programului. Prin jocuri, ateliere și discuții adaptate nivelului de înțelegere al elevilor, au fost abordate teme precum alimentația sănătoasă, mișcarea, igiena personală și protejarea sănătății. Astfel, elevii au înțeles că dezvoltarea durabilă nu se referă doar la mediul înconjurător, ci și la menținerea propriei stări de sănătate și bunăstare.

Experiența didactică arată că elevii cu cerințe educaționale speciale beneficiază în mod deosebit de activitățile bazate pe experiență directă. În cadrul Programului „Săptămâna Verde”, aceștia au avut posibilitatea să participe activ la sarcini adaptate nivelului lor de dezvoltare, să colaboreze cu colegii și să obțină rezultate concrete și vizibile.

Printre beneficiile observate se numără dezvoltarea responsabilității față de mediu, creșterea motivației pentru învățare, îmbunătățirea relațiilor sociale și consolidarea încrederii în propriile capacități. Totodată, activitățile desfășurate în afara clasei au contribuit la reducerea stresului și la crearea unui climat educațional pozitiv.

Un aspect important este faptul că aceste activități favorizează incluziunea și participarea activă a tuturor elevilor. Fiecare copil poate contribui în funcție de posibilitățile

sale, iar succesul este măsurat prin implicare și progres individual, nu prin performanță competitivă.

Pentru ca efectele Programului „Săptămâna Verde” să fie sustenabile, activitățile specifice educației pentru mediu trebuie integrate pe tot parcursul anului școlar. Introducerea unor rutine ecologice, organizarea periodică a unor activități practice și dezvoltarea parteneriatelor cu instituții și organizații din comunitate pot contribui la consolidarea competențelor dobândite.

De asemenea, este importantă implicarea familiilor în promovarea comportamentelor responsabile față de mediu. Colaborarea dintre școală și familie poate asigura continuitatea mesajelor educaționale și transferul acestora în viața de zi cu zi.

Programul „Săptămâna Verde” reprezintă un instrument educațional eficient pentru promovarea dezvoltării durabile și formarea unor comportamente responsabile față de mediu. Prin activitățile practice și experiențiale desfășurate, elevii dobândesc cunoștințe, deprinderi și atitudini care contribuie la dezvoltarea lor armonioasă și la formarea unei culturi a responsabilității.

Experiența desfășurată în cadrul centrului școlar de educație incluzivă demonstrează că educația pentru dezvoltare durabilă poate fi adaptată cu succes nevoilor elevilor cu CES și poate genera rezultate semnificative în plan educațional, social și comportamental. Prin continuitate, implicare și colaborare, școala poate deveni un actor important în construirea unui viitor mai responsabil și mai sustenabil.

Bibliografie

1. Ministerul Educației (2022). *Metodologia-cadru privind organizarea și desfășurarea Programului „Săptămâna Verde”*. București: Ministerul Educației.
2. Ministerul Educației (2023). *Repere pentru implementarea Programului „Săptămâna Verde” în unitățile de învățământ preuniversitar*. București.
3. Organizația Națiunilor Unite (2015). *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York: United Nations.
4. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
5. Vrăsmaș, T. (2018). *Educația incluzivă și școala pentru toți*. București: Editura Universitară.
6. Agenția Europeană pentru Educație Incluzivă și Specială (2022). *Promovarea incluziunii și a participării active a tuturor elevilor în educație*.

profesor de limba și literatura română, Feidi Mariana
Liceul Internațional Baia Mare

Ecocritica - noi perspective asupra textului literar în educația pentru dezvoltare durabilă

Societatea contemporană traversează o perioadă marcată de numeroase probleme de mediu, ale căror efecte devin tot mai vizibile la nivel global. Fenomene precum încălzirea climatică, poluarea, diminuarea resurselor naturale și degradarea biodiversității exercită o presiune tot mai mare asupra echilibrului natural și asupra condițiilor de viață ale oamenilor. În fața acestor realități, devine necesară cultivarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător și promovarea unor comportamente orientate spre protejarea și conservarea acestuia.

În acest demers, școala ocupă un loc privilegiat, având misiunea de a forma generații capabile să înțeleagă impactul propriilor acțiuni asupra mediului și să participe activ la viața comunității. Rolul educației depășește simpla transmitere de informații, vizând dezvoltarea unor valori și competențe care să permită elevilor să răspundă provocărilor lumii actuale.

Deși asociată frecvent cu disciplinele din domeniul științelor, **educația pentru dezvoltare durabilă** își găsește locul și în cadrul disciplinelor umaniste. În acest sens, literatura oferă numeroase oportunități de explorare a relației dintre om și natură, punând în lumină valori, atitudini și experiențe care pot contribui la formarea unei conștiințe ecologice. Prin lectura și interpretarea textelor literare, elevii sunt invitați să reflecteze asupra locului pe care îl ocupă în lume și asupra responsabilității pe care o au față de mediul în care trăiesc.

În cadrul preocupărilor actuale privind educația pentru dezvoltare durabilă, **ecocritica** se conturează ca o direcție interpretativă ce facilitează investigarea modului în care literatura reflectă, problematizează și modelează relația dintre om și mediul înconjurător. Aplicarea acestei perspective în activitatea didactică permite valorificarea dimensiunii formative a textului literar, favorizând dezvoltarea unei reflecții critice asupra responsabilității individuale și colective față de natură, precum și asupra consecințelor intervenției umane asupra ecosistemelor.

Relația dintre ființa umană și mediul înconjurător nu este doar o problemă de ordin științific, ci și una de natură etică, socială și culturală. În acest sens, disciplina limba și literatura română

poate avea o contribuție semnificativă la formarea unei conștiințe ecologice, întrucât oferă contexte de reflecție asupra valorilor, atitudinilor și reprezentărilor care modelează comportamentul uman.

Textele literare surprind, de-a lungul diferitelor epoci, modalități diverse de înțelegere a naturii: de la contemplarea ei ca spațiu al armoniei și al echilibrului existențial până la perceperea sa ca realitate vulnerabilă, supusă transformărilor produse de acțiunea umană. Prin contactul cu astfel de texte, elevii sunt invitați să reflecteze nu doar asupra semnificațiilor artistice, ci și asupra implicațiilor morale și civice ale relației dintre om și natură.

În același timp, transformările sociale și culturale ale prezentului reclamă reconsiderarea unor practici tradiționale de interpretare a textului literar, impunând deschiderea către perspective interpretative capabile să răspundă preocupărilor contemporane. În acest cadru, lectura ecocritică propune deplasarea atenției către reprezentările naturii și către relațiile de interdependență dintre om și mediul înconjurător, evidențiind semnificații care rămân adesea în plan secund în analiza literară tradițională. Elevii nu mai sunt chemați doar să identifice teme, motive sau procedee artistice, ci să stabilească legături între universul textului și realitățile lumii în care trăiesc. Interpretarea textului literar poate deveni un demers prin care educația umanistă contribuie la formarea unor cetățeni conștienți de impactul propriilor acțiuni asupra mediului și ai comunității din care fac parte.

Ecocritica este o orientare teoretică dezvoltată în spațiul anglo-saxon la sfârșitul secolului al XX-lea, pe fondul interesului crescând pentru problematica mediului. Ecocritica își propune să investigheze modul în care literatura reprezintă natura și relațiile pe care omul le stabilește cu aceasta, urmărind semnificațiile culturale, etice și ideologice asociate mediului înconjurător. Natura nu mai este privită exclusiv ca decor al acțiunii sau ca element de cadru, ci ca o componentă semnificativă a discursului literar, purtătoare de valori, simboluri și atitudini culturale. O astfel de perspectivă permite evidențierea modului în care literatura reflectă concepțiile diferitelor epoci despre raportul dintre om și lumea naturală.

Potențialul formativ al ecocriticii rezidă tocmai în capacitatea acesteia de a crea punți între educația literară și educația pentru dezvoltare durabilă. Fără a diminua dimensiunea estetică a operei, această perspectivă contribuie la cultivarea unei sensibilități față de natură și la dezvoltarea unei înțelegeri mai nuanțate a responsabilității individuale și colective față de mediul înconjurător.

Unul dintre argumentele care susțin relevanța ecocriticii în activitatea didactică este faptul că numeroase texte din literatura română propun, chiar înainte de apariția discursului ecologic contemporan, modele de raportare echilibrată și respectuoasă la natură. Citite din această perspectivă, operele literare nu oferă doar experiențe estetice, ci și ocazii de reflecție asupra relației dintre om și mediul înconjurător, relație aflată astăzi în centrul preocupărilor privind dezvoltarea durabilă.

La nivel gimnazial, poezia „*La mijloc de codru...*” de Mihai Eminescu sau descrierea literară „*În pădurea Petrișorului*” de Mihail Sadoveanu oferă exemple semnificative pentru o lectură ecocritică. În textul eminescian, codrul apare ca un spațiu al armoniei și al echilibrului natural, organizat după propriile sale legi. Lacul, păsările, vegetația și lumina alcătuiesc o lume în care fiecare element își ocupă firesc locul. Omul nu intervine pentru a modifica sau controla natura, ci se află în postura contemplativă a celui care îi observă frumusețea și ordinea. Dincolo de valoarea artistică a imaginilor poetice, textul poate constitui un punct de plecare pentru discuții privind echilibrul ecosistemelor și necesitatea respectării acestuia.

O perspectivă asemănătoare poate fi identificată și în textul sadovenian. În fragmentul de text din „*În pădurea Petrișorului*”, descrierea nu urmărește doar reconstituirea unui peisaj, ci surprinde complexitatea și vitalitatea lumii naturale. Privirea naratorului insistă asupra detaliilor, asupra diversității vegetației și asupra atmosferei specifice spațiului forestier. Natura este prezentată ca o realitate vie, aflată într-o permanentă devenire, iar omul apare integrat în acest univers, nu situat deasupra lui. O asemenea reprezentare favorizează dezvoltarea unei atitudini de respect față de mediul natural și poate contribui la formarea sensibilității ecologice a elevilor de gimnaziu, pentru care experiența concretă și contactul afectiv cu natura au o importanță deosebită.

La nivel liceal, lectura ecocritică poate dobândi o dimensiune mai complexă, orientată spre analiza valorilor și a concepțiilor despre lume pe care le transmite textul literar. În acest sens, poezia „*Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*” de Lucian Blaga, de pildă, oferă un exemplu relevant. Relația dintre om și natură este construită pe ideea respectului față de misterul existenței și față de realitățile care depășesc capacitatea de cunoaștere rațională. Atitudinea eului liric nu este una de dominare sau de posesie, ci de contemplare și de valorizare a ceea ce rămâne tainic în lume. Într-o epocă în care progresul tehnologic este adesea asociat cu tendința de a exploata și controla mediul natural, mesajul poeziei lui Blaga dobândește o semnificație aparte.

El invită la reflecție asupra limitelor intervenției umane și asupra necesității unei relații bazate pe respect și responsabilitate.

Valorificarea ecocriticii în cadrul orelor de limba și literatura română presupune identificarea unor modalități de lucru care să permită elevilor să depășească nivelul unei receptări exclusiv estetice a textului literar și să reflecteze asupra relației dintre om și mediul înconjurător. În acest sens, lectura ecocritică, dezbateră, jurnalul reflexiv și portofoliul verde reprezintă **strategii didactice** care pot contribui la dezvoltarea unei perspective interdisciplinare asupra literaturii și la formarea unei atitudini responsabile față de natură.

Profesorul poate orienta **analiza** prin întrebări care deplasează atenția de la simpla identificare a imaginilor artistice către semnificația acestora. În studiul poeziei „*La mijloc de codru...*”, elevii pot fi invitați să observe felul în care elementele naturii alcătuiesc un univers armonios și să discute ce sugerează această imagine despre relația dintre om și mediul natural. În cazul fragmentului „*În pădurea Petrișorului*”, analiza poate viza diversitatea formelor de viață și modalitatea în care descrierea transmite ideea de echilibru și continuitate a naturii. La nivel liceal, lectura poeziei „*Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*” poate fi orientată spre identificarea unei atitudini de respect față de misterul existenței și spre discutarea semnificației pe care această perspectivă o poate avea într-o societate preocupată de exploatarea intensivă a resurselor naturale.

Dezbateră oferă cadrul necesar confruntării argumentate a unor puncte de vedere și facilitează raportarea textului literar la problemele lumii contemporane. După studierea textelor, elevii pot participa la dezbateri având ca temă întrebări precum: „*Poate literatura influența comportamentul oamenilor față de natură?*”, „*Omul este parte a naturii sau stăpânul ei?*” sau „*Mai este actual mesajul poeziei lui Blaga într-o societate dominată de tehnologie?*”. Argumentarea opiniilor prin raportare la text contribuie atât la dezvoltarea competențelor de comunicare, cât și la aprofundarea semnificațiilor literare.

O altă strategie cu un important potențial formativ este **jurnalul reflexiv**. Acesta permite elevilor să stabilească legături între experiența lecturii și propriile observații asupra mediului în care trăiesc. După analiza textelor, elevii pot redacta reflecții pornind de la întrebări precum: „*Cum mă raportează eu la natură?*”, „*Există în localitatea mea spații naturale asemănătoare celor descrise de Eminescu sau Sadoveanu?*” ori „*Ce înseamnă pentru mine ideea de a nu*

«strivi» frumusețea și misterul lumii?”. Prin intermediul acestor exerciții de scriere reflexivă, lectura literară este transferată din spațiul abstract al interpretării în sfera experienței personale.

Portofoliul verde poate reuni rezultatele activităților desfășurate pe parcursul studierii textelor și poate constitui un instrument de evaluare alternativă. Acesta poate include fișe de lectură ecocritică, eseuri reflexive, fotografii realizate de elevi în natură, citate comentate, postere tematice, articole despre probleme de mediu din comunitate sau creații proprii inspirate de textele literare studiate.

Prin utilizarea acestor strategii, textul literar devine mai mult decât un obiect de studiu. El se transformă într-un prilej de dialog între experiența culturală și realitatea contemporană, contribuind la formarea unor elevi capabili să înțeleagă atât valoarea estetică a literaturii, cât și implicațiile etice ale relației dintre om și natură.

Așadar, educația literară și educația pentru dezvoltare durabilă nu trebuie privite ca domenii distincte, ci ca direcții complementare ale formării elevilor. Literatura are capacitatea de a cultiva empatia, reflecția și spiritul critic, competențe indispensabile într-o societate aflată în fața unor probleme ecologice complexe.

Din perspectiva practicii didactice, ecocritica oferă profesorului de limba și literatura română oportunitatea de a reconsidera anumite trasee interpretative și de a valorifica literatura ca spațiu al dialogului dintre cultură și mediu. Astfel, lectura devine nu doar un exercițiu intelectual, ci și o formă de educație a responsabilității, contribuind la formarea unor tineri capabili să privească lumea cu luciditate, respect și discernământ.

Bibliografie

1. Blaga, Lucian, *Poemele luminii*, București, Editura Humanitas, 2018.
2. Eminescu, Mihai, *Poezii*, ediție îngrijită de Perpessicius, București, Editura Minerva, 1989.
3. Sadoveanu, Mihail, *Povestiri și amintiri*, București, Editura pentru Literatură, 1967.
4. Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Cluj-Napoca, Editura Paralela 45, 2016.
5. Crăciun, Corneliu (coord.), *Metodica predării limbii și literaturii române*, Iași, Editura Polirom, 2018.
6. Glotfelty, Cheryll; Fromm, Harold (eds.), *The Ecocriticism Reader. Landmarks in Literary Ecology*, Athens & London, University of Georgia Press, 1996.

Prof. Gal Carolina

Liceul Tehnologic Chișineu-Criș, Jud Arad

Școala verde în contextul dezvoltării durabile

În prezent, omenirea se confruntă cu numeroase probleme de mediu, precum poluarea, încălzirea globală, defrișările și epuizarea resurselor naturale. Aceste probleme afectează atât natura, cât și viața oamenilor, motiv pentru care protejarea mediului a devenit o prioritate la nivel mondial. În acest context, conceptul de dezvoltare durabilă are o importanță deosebită. Dezvoltarea durabilă presupune utilizarea responsabilă a resurselor pentru a satisface nevoile prezentului fără a compromite șansele generațiilor viitoare de a avea un mediu sănătos și resurse suficiente.

Educația are un rol esențial în atingerea acestui obiectiv, iar școala verde reprezintă una dintre cele mai eficiente metode prin care elevii pot învăța să respecte și să protejeze natura. O școală verde nu este doar o clădire modernă și eficientă energetic, ci și un spațiu educațional în care se promovează comportamente ecologice, responsabilitatea socială și implicarea activă în viața comunității.

Un aspect important al școlii verzi este infrastructura ecologică. Clădirile sunt proiectate astfel încât să reducă consumul de energie și poluarea. În multe școli verzi se folosesc panouri solare, becuri economice și sisteme de colectare a apei de ploaie. De asemenea, sunt amenajate spații verzi și grădini școlare care oferă elevilor posibilitatea de a desfășura activități în aer liber. Colectarea selectivă a deșeurilor și reciclarea sunt practici frecvente, iar elevii sunt învățați să economisească apa și energia electrică.

Pe lângă infrastructură, școala verde pune accent pe educația ecologică și pe implicarea practică a elevilor. Prin diverse activități, copiii și adolescenții înțeleg mai bine importanța protejării mediului și învață să adopte un stil de viață sustenabil.

Exemple de activități desfășurate într-o școală verde:

- plantarea copacilor și amenajarea spațiilor verzi;
- colectarea selectivă a deșeurilor;

- concursuri și proiecte de reciclare;
- activități de ecologizare a parcurilor și pădurilor;
- realizarea unor grădini ecologice;
- organizarea „Zilei fără mașini”;
- campanii de reducere a consumului de plastic;
- ore și activități desfășurate în natură.

Activitățile de acest tip îi ajută pe elevi să devină mai responsabili și să înțeleagă faptul că protejarea mediului este responsabilitatea tuturor. În plus, școala verde promovează un stil de viață sănătos și dezvoltă spiritul civic și colaborarea între elevi, profesori și comunitate.

Beneficiile școlii verzi sunt numeroase. Aceasta contribuie la reducerea poluării, la economisirea resurselor și la formarea unor obiceiuri sănătoase. În același timp, elevii dobândesc valori importante precum responsabilitatea, cooperarea și respectul față de natură.

În concluzie, școala verde reprezintă un model educațional modern și necesar în contextul dezvoltării durabile. Prin activități practice, educație ecologică și implicarea comunității, aceasta contribuie la formarea unor generații capabile să protejeze mediul și să construiască un viitor mai bun.

Bibliografie

1. UNESCO – Educație pentru dezvoltare durabilă, Paris, 2020.
2. Organizația Națiunilor Unite – Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, New York, 2015.
3. Ministerul Educației – Ghid pentru școli verzi în România, București, 2022.
4. M. Ionescu – Educația ecologică și protecția mediului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2019.
5. A. Popescu – Dezvoltare durabilă și educație, Editura Universitară, București, 2021.

Prof. Ghițulan Maria

Grădinița cu Program Prolungit „Degețica”, Cluj-Napoca

Pași mici pentru o planetă curată

Programul “Săptămâna verde”, la nivelul învățământului preuniversitar din România a luat naștere prin Ordinul ministrului educației nr.6755/2023 și stabilește la nivel național planificarea, organizarea și desfășurarea unor activități cu focus pe mediu și schimbările climatice cu scopul de a forma un comportament responsabil față de mediu.

Pentru copiii de vârstă preșcolară Săptămâna „Școala Verde” reprezintă o oportunitate valoroasă de a descoperi și înțelege importanța protejării mediului înconjurător. În această perioadă, activitățile educative sunt orientate spre dezvoltarea unei atitudini responsabile față de natură și formarea unor comportamente ecologice încă de la cele mai fragede vârste.

În educația timpurie, învățarea se realizează în principal prin joc, explorare și experiențe directe. De aceea, activitățile desfășurate în cadrul Săptămânii „Școala Verde” sunt adaptate particularităților de vârstă ale copiilor și includ plimbări în natură, plantarea de flori sau copaci, colectarea selectivă a deșeurilor, realizarea de obiecte din materiale reciclabile și observarea fenomenelor din mediul înconjurător. Prin astfel de experiențe, copiii învață să respecte natura și să conștientizeze rolul pe care fiecare persoană îl are în protejarea acesteia.

Un aspect important al programului îl constituie dezvoltarea responsabilității și a spiritului civic. Participând la activități ecologice, preșcolarii înțeleg că gesturile mici, precum

economisirea apei, folosirea unui singur servetel, oprirea iluminatului când părăsim o încăpere, păstrarea unei temperaturi rezonabile în locuințe, păstrarea curățeniei sau reciclarea, pot contribui la menținerea unui mediu sănătos. Aceste deprinderi formate timpuriu au șanse mai mari să devină comportamente permanente pe parcursul vieții.

De asemenea, Săptămâna „Școala Verde” favorizează colaborarea dintre grădiniță, familie și comunitate. Implicarea părinților în activități de voluntariat, acțiuni de ecologizare sau ateliere tematice consolidează mesajele educative transmise copiilor și creează un model pozitiv de implicare socială.

Beneficiile proiectării și desfășurării unor astfel de activități nu se limitează doar la educația ecologică ci contribuie și la dezvoltarea competențelor sociale, a creativității, a spiritului de observație și a capacității de lucru în echipă. Copiii au putut participa la spectacole care au avut ca mesaj importanța protejării unui mediu curat și sănătos. În plus, contactul direct cu natura are efecte pozitive asupra stării emoționale și asupra sănătății copiilor.

În concluzie, Săptămâna „Școala Verde” are un rol esențial în educația preșcolarilor, contribuind la formarea unor cetățeni responsabili și conștienți de importanța protejării mediului. Prin activități atractive și experiențe practice, copiii dobândesc cunoștințe, atitudini și comportamente care îi vor ajuta să participe activ la construirea unui viitor mai verde și mai sustenabil.

Prof. Ivan-Toică Mariana
Școala Profesională „C.G.Șuțu”

„Școala verde” - o oportunitate pentru dezvoltarea durabilă

În contextul provocărilor globale actuale, precum schimbările climatice, poluarea și epuizarea resurselor naturale, educația pentru dezvoltare durabilă devine o necesitate. Școala, ca instituție fundamentală în formarea viitorilor cetățeni, are un rol esențial în promovarea valorilor și comportamentelor responsabile față de mediu. Conceptul de „școală verde” reprezintă o abordare modernă a educației, care îmbină procesul instructiv-educativ cu principiile protecției mediului și ale dezvoltării durabile.

„Școala verde” nu se limitează doar la implementarea unor măsuri ecologice, ci urmărește formarea unei culturi a sustenabilității în rândul elevilor, profesorilor și comunității. Astfel, aceasta contribuie la dezvoltarea unei societăți capabile să răspundă provocărilor de mediu și să asigure un viitor echilibrat pentru generațiile următoare.

„Școala verde” promovează utilizarea responsabilă a resurselor naturale, reducerea impactului asupra mediului și educarea elevilor în spiritul dezvoltării durabile. Aceasta integrează principiile ecologice atât în activitățile educative, cât și în administrarea și funcționarea clădirii școlare.

Caracteristicile unei școli verzi includ:

- utilizarea eficientă a energiei și a apei;
- gestionarea responsabilă a deșeurilor prin colectare selectivă și reciclare;
- folosirea materialelor ecologice și sustenabile;
- amenajarea spațiilor verzi și a grădinilor educative;
- promovarea transportului ecologic;
- integrarea educației pentru mediu în curriculumul școlar.

Prin aceste măsuri, școala verde devine un model de bune practici și un spațiu de învățare care încurajează respectul față de natură și responsabilitatea socială.

Conceptul de dezvoltare durabilă a fost definit în Raportul Brundtland (1987) ca fiind dezvoltarea care satisface nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Acest concept se bazează pe echilibrul dintre trei dimensiuni fundamentale: protecția mediului, dezvoltarea economică și echitatea socială.

Educația pentru dezvoltare durabilă are rolul de a forma competențe, atitudini și valori care să permită indivizilor să participe activ la construirea unei societăți sustenabile. În acest sens, școala verde reprezintă un instrument important pentru atingerea obiectivelor dezvoltării durabile, deoarece oferă elevilor oportunități concrete de a înțelege și aplica principiile sustenabilității în viața de zi cu zi.

Prin activități practice, proiecte ecologice și implicarea în acțiuni comunitare, elevii învață să identifice problemele de mediu și să contribuie la soluționarea acestora. Astfel, educația depășește cadrul teoretic și devine o experiență relevantă și aplicată.

„Școala verde” contribuie la dezvoltarea durabilă prin mai multe direcții de acțiune. În primul rând, aceasta reduce impactul negativ asupra mediului prin utilizarea eficientă a resurselor și adoptarea unor practici ecologice. Consumul redus de energie, reciclarea și utilizarea surselor regenerabile contribuie la diminuarea amprente de carbon a instituției.

În al doilea rând, școala verde dezvoltă competențe civice și ecologice în rândul elevilor. Aceștia învață să adopte comportamente responsabile, să participe la activități de voluntariat și să promoveze protecția mediului în comunitățile lor. De asemenea, școala verde favorizează colaborarea dintre instituțiile educaționale, autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și comunitate. Parteneriatele realizate în cadrul proiectelor de mediu contribuie la creșterea gradului de conștientizare și la dezvoltarea unor soluții eficiente pentru problemele locale. Un alt aspect important îl reprezintă dezvoltarea unui mediu educațional sănătos. Spațiile verzi, calitatea aerului și utilizarea luminii naturale contribuie la creșterea confortului și a performanței școlare. Cercetările arată că elevii care învață în medii sustenabile manifestă o mai mare implicare în procesul educativ și dezvoltă o atitudine pozitivă față de protecția mediului.

Exemple de activități specifice unei școli verzi

Pentru a implementa principiile dezvoltării durabile, școlile pot desfășura diverse activități educative și practice:

- campanii de plantare a arborilor și amenajarea spațiilor verzi;
- colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor;
- concursuri și proiecte tematice privind protecția mediului;
- realizarea de grădini școlare și compostare;
- activități de economisire a energiei și apei;
- participarea la programe și proiecte europene dedicate educației ecologice.

Aceste activități contribuie la formarea unor obiceiuri durabile și la dezvoltarea spiritului de responsabilitate față de mediul înconjurător.

„Școala verde” reprezintă un model educațional modern, adaptat cerințelor societății contemporane și provocărilor globale privind protecția mediului. Prin integrarea principiilor dezvoltării durabile în activitatea educativă și administrativă, aceasta contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, capabili să participe activ la construirea unui viitor sustenabil.

Educația pentru dezvoltare durabilă nu este doar o opțiune, ci o necesitate pentru societatea actuală. Prin promovarea valorilor ecologice, a responsabilității sociale și a utilizării eficiente a resurselor, școala verde devine un factor esențial în realizarea obiectivelor dezvoltării durabile și în asigurarea unui mediu sănătos pentru generațiile viitoare.

Bibliografie

Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare, *Raportul Brundtland – Viitorul nostru comun*, ONU, 1987.

UNESCO, *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*, Paris, 2017.

Ministerul Educației din România, *Strategia privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023–2030*.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP), *Sustainable Development Goals*, 2015.

Agenția Europeană de Mediu, *Environmental Education and Sustainability*, publicații și rapoarte tematice.

Prof. Manu Ana Maria

Școala: Palatul Copiilor Focșani

Școala verde în contextul dezvoltării durabile

Rezumat

Conceptul de „școală verde” reprezintă una dintre direcțiile esențiale ale educației contemporane, având rolul de a forma competențe ecologice, atitudini responsabile și comportamente sustenabile în rândul elevilor. În contextul dezvoltării durabile, școala devine un spațiu al educației pentru protecția mediului, al eficienței energetice și al implicării comunitare. Lucrarea evidențiază rolul școlii verzi în promovarea valorilor sustenabilității și importanța integrării principiilor ecologice în activitatea educațională.

Cuvinte-cheie: școală verde, dezvoltare durabilă, educație ecologică, sustenabilitate, protecția mediului

Introducere

Problemele de mediu cu care se confruntă societatea contemporană – poluarea, schimbările climatice, risipa resurselor naturale – impun adoptarea unor măsuri educaționale orientate spre dezvoltarea durabilă. În acest context, școala are responsabilitatea de a contribui la formarea unei generații capabile să înțeleagă și să gestioneze responsabil relația dintre om și natură.

Conceptul de „școală verde” presupune transformarea instituției de învățământ într-un spațiu prietenos cu mediul, bazat pe utilizarea eficientă a resurselor, pe promovarea comportamentelor ecologice și pe integrarea educației pentru dezvoltare durabilă în procesul instructiv-educativ. Astfel, școala verde nu reprezintă doar o clădire eficientă energetic, ci și un model educațional modern, centrat pe responsabilitate socială și ecologică.

Școala verde – definiție și caracteristici

Școala verde poate fi definită ca o instituție educațională care promovează protecția mediului și dezvoltarea durabilă prin infrastructură, curriculum și activități extracurriculare. Aceasta urmărește reducerea impactului asupra mediului și dezvoltarea unei culturi ecologice în rândul elevilor și al comunității.

Principalele caracteristici ale unei școli verzi sunt:

- utilizarea eficientă a energiei și a resurselor naturale;
- colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor;
- amenajarea spațiilor verzi și protejarea biodiversității;
- integrarea educației ecologice în disciplinele școlare;
- implicarea elevilor în activități de voluntariat și proiecte de mediu;
- colaborarea cu familia și comunitatea locală.

Prin aceste caracteristici, școala verde contribuie la formarea unor comportamente responsabile și la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător.

Rolul școlii verzi în dezvoltarea durabilă

Dezvoltarea durabilă presupune satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Educația are un rol fundamental în atingerea acestui obiectiv, deoarece contribuie la formarea unor cetățeni informați și responsabili.

În cadrul școlii verzi, elevii învață să adopte comportamente sustenabile prin experiențe concrete și activități practice. Participarea la acțiuni de plantare, reciclare sau economisire a resurselor îi ajută să conștientizeze importanța protejării mediului.

De asemenea, școala verde dezvoltă competențe esențiale pentru secolul XXI, precum gândirea critică, colaborarea, responsabilitatea civică și implicarea socială. Elevii devin astfel participanți activi la rezolvarea problemelor de mediu și promotori ai schimbării în comunitatea lor.

Un alt aspect important îl reprezintă crearea unui mediu educațional sănătos și sigur. Spațiile verzi, iluminarea naturală și utilizarea materialelor ecologice contribuie la îmbunătățirea stării de bine și a performanțelor școlare.

Activități și exemple de bune practici

Implementarea conceptului de școală verde poate fi realizată prin diverse activități educaționale și proiecte interdisciplinare. Printre cele mai frecvente exemple de bune practici se numără:

- organizarea campaniilor de ecologizare și plantare de arbori;
- realizarea atelierelor de reciclare creativă;
- utilizarea mijloacelor digitale pentru reducerea consumului de hârtie;
- amenajarea grădinilor școlare și a spațiilor verzi;
- desfășurarea proiectelor Erasmus+ și eTwinning cu tematică ecologică;
- promovarea transportului alternativ și a economisirii energiei.

Astfel de activități contribuie la consolidarea relației dintre școală și comunitate și transformă elevii în modele de responsabilitate ecologică.

Concluzii

Școala verde reprezintă un model educațional necesar în contextul actual al dezvoltării durabile. Prin promovarea educației ecologice și a comportamentelor sustenabile, aceasta contribuie la formarea unor generații responsabile și implicate în protejarea mediului.

Integrarea principiilor dezvoltării durabile în activitatea școlară nu mai constituie doar o opțiune, ci o necesitate. Școala are misiunea de a educa elevii pentru viitor, iar modelul școlii verzi oferă cadrul potrivit pentru dezvoltarea unei societăți echilibrate, responsabile și orientate spre sustenabilitate.

Bibliografie

1. Bădescu, Ilie (coord.), *Sociologia dezvoltării durabile*, Editura Mica Valahie, București, 2011.
2. Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
3. UNESCO, *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*, Paris, 2017.
4. Ministerul Educației, *Strategia Națională pentru Educație privind Mediul și Schimbările Climatice 2023–2030*, București, 2023.
5. Orr, David W., *Earth in Mind: On Education, Environment, and the Human Prospect*, Island Press, Washington, 2004.

Prof. dr. Gina-Florentina Marian

Liceul Internațional, Baia Mare

Moda viitorului prin creativitate sustenabilă

Într-o lume marcată de provocări ecologice și de necesitatea adoptării unor comportamente responsabile față de mediu, conceptul de „școală verde” devine o direcție esențială în educația contemporană. Dincolo de dimensiunea ecologică, școala verde promovează creativitatea, inovația și spiritul civic, transformând elevii în actori ai schimbării.

Secolul XXI aduce în prim-plan necesitatea găsirii unui echilibru între dezvoltarea economică, bunăstarea socială și protecția mediului. În acest context, școala nu mai poate fi doar un spațiu al acumulării de cunoștințe, ci trebuie să devină un laborator al viitorului, în care elevii învață să gândească responsabil și să acționeze sustenabil.

Dezvoltarea durabilă presupune satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Pentru atingerea acestui obiectiv, educația joacă un rol fundamental. Școala verde nu este doar un spațiu de învățare, ci și un model de comportament responsabil față de natură. Prin activități educative, proiecte de mediu și campanii de conștientizare, elevii învață să economisească resurse, să recicleze, să reducă poluarea și să adopte un stil de viață sustenabil.

Un aspect important al școlii verzi îl reprezintă gestionarea eficientă a resurselor. Utilizarea surselor regenerabile de energie, reducerea consumului de apă și energie electrică, colectarea selectivă a deșeurilor și amenajarea spațiilor verzi contribuie la diminuarea impactului asupra mediului. În același timp, aceste măsuri oferă elevilor exemple concrete de bune practici care pot fi aplicate și în viața de zi cu zi.

Școala verde depășește funcția tradițională de transmitere a cunoștințelor și devine un spațiu de formare a valorilor și atitudinilor necesare protejării mediului. Prin intermediul curriculumului, al activităților extracurriculare și al proiectelor educaționale, elevii dobândesc

competențe privind utilizarea responsabilă a resurselor, reducerea deșeurilor, reciclarea și conservarea biodiversității.

Implementarea principiilor dezvoltării durabile în mediul școlar contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a capacității elevilor de a identifica și soluționa probleme de mediu. În același timp, școala devine un model de bune practici prin adoptarea unor măsuri concrete de eficiență energetică și de gestionare responsabilă a resurselor.

Școala verde nu formează doar elevi informați, ci și cetățeni implicați. Prin activitățile desfășurate, tinerii devin promotori ai schimbării în propriile familii și comunități. Ei învață că fiecare alegere – de la reciclare la economisirea resurselor – poate contribui la protejarea mediului și la îmbunătățirea calității vieții. Mai mult, implicarea în proiecte ecologice dezvoltă competențe esențiale pentru viitor: colaborarea, comunicarea, gândirea critică și capacitatea de a identifica soluții inovatoare la probleme complexe.

Cum arată o școală verde? Este oare o clădire înconjurată de copaci sau o instituție dotată cu panouri fotovoltaice? În realitate, școala verde este mult mai mult. Ea reprezintă un spațiu în care elevii învață să respecte natura, să înțeleagă legătura dintre om și mediu și să transforme cunoștințele în acțiuni concrete.

În contextul dezvoltării durabile, educația trebuie să depășească limitele manualului și să ofere elevilor oportunitatea de a deveni participanți activi la schimbare. Astfel, școala devine un laborator al responsabilității și al implicării civice.

Creativitatea sustenabilă presupune utilizarea imaginației și a inovației pentru a găsi soluții care respectă mediul și contribuie la dezvoltarea comunității. În școală, aceasta se manifestă prin proiecte interdisciplinare care îi provoacă pe elevi să transforme problemele de mediu în oportunități de învățare.

Un exemplu relevant este organizarea unui concurs de modă ecologică, în care elevii realizează ținute din materiale reciclabile: hârtie, carton, textile reutilizate sau ambalaje recuperate. Activitatea a avut loc în cadrul Săptămânii Verzi de anul acesta, din cadrul Liceului Internațional din Baia Mare și a urmărit să dezvolte atât creativitatea artistică, cât și conștientizarea impactului pe care industria modei îl are asupra mediului. O altă inițiativă conexasă a fost atelierul în care elevii au transformat materiale considerate deșeuri în obiecte

decorative, accesorii sau materiale didactice. Astfel, conceptul de reciclare a devenit o experiență practică și atractivă.

Elevii au învățat cum pot transforma diverse materiale reciclabile în obiecte vestimentare creative, originale și prietenoase cu mediul. S-au gândit, au desenat și apoi au confecționat rochii din pungi de plastic și tacâmuri de plastic, fustă și corset din hârtie folosită, jachetă din ziare, poșete din saci de polietilenă sau din carton refolosit, accesorii din cheițe de la dozele de suc ș.a. Deși li s-a părut neobișnuit la început, ei fiind elevi de liceu la filieră teoretică cu program bilingv engleză, au descoperit că uneori frumusețea se ascunde în lucrurile simple de lângă noi și că e cu adevărat provocator să transformi ceva aparent de tip deșeu într-o operă de artă, după cum sugerează imaginile de mai jos:

Într-o lume aflată în continuă schimbare, școala verde nu este doar o opțiune educațională, ci o necesitate. Aceasta reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale educației moderne, iar creativitatea sustenabilă este instrumentul prin care elevii transformă ideile în acțiuni concrete. Prin proiecte inovatoare, activități practice și implicare comunitară, tinerii dobândesc competențele necesare pentru a deveni cetățeni responsabili ai unei societăți sustenabile. Ea demonstrează că viitorul poate fi construit prin educație, responsabilitate și creativitate, iar fiecare elev poate deveni autorul unei schimbări pozitive pentru comunitatea sa și pentru protejarea patrimoniului natural.

De asemenea, colaborarea dintre școală, familie și comunitate contribuie la consolidarea unei culturi a sustenabilității și la extinderea impactului educației ecologice dincolo de spațiul școlar.

Prin aceste proiecte învățăm nu doar să fim responsabili față de mediul înconjurător, ci și să ne dezvoltăm creativitatea, gândirea critică și lucrul în echipă. Moda nu înseamnă doar să arăți bine, ci și să faci alegeri inteligente. Viitorul nu se așteaptă, se creează!

Bibliografie:

1. Ministerul Educației (2023). *Strategia Națională privind Educația pentru Mediu și Schimbări Climatice*. București
2. Organizația Națiunilor Unite (2015). *Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*.
3. UNESCO (2020). *Education for Sustainable Development – A Roadmap*. Paris.

Prof. MARINESCU Ioana - Valentina - Alexandra

Colegiul Tehnic „Mihai Bravu”, Municipiul București, Sector 3

Prof. OPREA Nina - Cătălina

Colegiul Tehnic „Mihai Bravu”, Municipiul București, Sector 3

MARINESCU Dana - Nicoleta

Managementul competențelor tehnice și ecologice ale elevilor din liceele tehnologice de turism în era ai și a sustenabilității

REZUMAT

Transformările produse din punct de vedere al economiei digitale și de dezvoltarea turismului inteligent s-a reconsiderat redefinirea profilului absolventului din învățământul tehnologic. Mai precis, în trecut accentul era pus predominant pe formarea deprinderilor operaționale clasice, astăzi este necesar să se evidențieze dezvoltarea unor competențe complexe care includ utilizarea platformelor digitale, gestionarea datelor turistice, comunicarea online, utilizarea instrumentelor bazate pe inteligență artificială, precum și aplicarea principiilor dezvoltării durabile în activitatea turistică. Aceste schimbări nu fac altceva decât să evidențieze în cea mai mare parte strategiile naționale și europene privind competențele viitorului, sustenabilitatea și dezvoltarea resurselor umane, din cadrul segmentului turistic.

CUVINTE CHEIE: management, competențe, sustenabilitate, inteligență artificială.

ABSTRACT

The transformations produced in terms of the digital economy and the development of smart tourism have reconsidered the redefinition of the profile of the graduate in technological education. More precisely, in the past the emphasis was predominantly placed on the formation of classic operational skills, today it is necessary to highlight the development of complex skills that include the use of digital platforms, tourism data management, online communication, the use of tools based on artificial intelligence, as well as the application of the principles of sustainable development in tourism activity. These changes do nothing more than highlight for

the most part the national and European strategies regarding future skills, sustainability and human resources development, within the tourism segment.

KEYWORDS: management, skills, sustainability, artificial intelligence.

Managementul dezvoltării competențelor tehnice și competențelor ecologice ale elevilor din liceele tehnologice cu profil turistic în contextul emergenței inteligenței artificiale și al consolidării paradigmei sustenabilității reprezintă una dintre cele mai importante direcții de transformare ale educației tehnologice contemporane. Evoluțiile accelerate care au loc în domeniul digitalizării, extinderea utilizării inteligenței artificiale în sectorul economic și în cel turistic, precum și presiunile globale privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă a condus către o serie schimbări radicale atât în structura pieței muncii, cât și în modul de organizare al întregului proces educațional. În cadrul acestui context, liceele tehnologice ce au un profil de turism dețin întreaga responsabilitatea de a pregăti elevii capabili să integreze competențele profesionale tehnice, digitale și cele ecologice într-o manieră adaptată cerințelor impuse de societatea actuală. Domeniul turismului reprezintă unul dintre domeniile economice care au cel mai mult afectate de acest proces de digitalizare și de tranziția și orientarea sa către sustenabilitate. Odată cu apariția sistemelor inteligente de rezervare, a multor aplicații bazate pe inteligență artificială, turismului digital și cel al conceptelor de smart tourism a modificat radical modul în care sunt concepute și oferite serviciile turistice, către populație. În paralel, accentul pus pe ecoturism, turism responsabil și reducerea impactului asupra mediului a determinat apariția unor noi cerințe profesionale pentru angajații din acest domeniu, în acest sens, elevii liceelor tehnologice în principal cele care au un profil de turism trebuie să fie în primul rând instruiți pentru a răspunde simultan provocărilor atât cele tehnologice și cele ecologice, astfel aceștia sunt nevoiți să parcurgă anumite cursuri de formare specifice, adaptate și bineînțeles să contribuie activ la dezvoltarea segmentului unde vor activa pe viitor și totodată să fie capabili să răspundă din punct de vedere profesional tuturor nevoilor existente pe piața muncii.

În era AI, procesul educațional trebuie în primul rând să valorifice instrumentele digitale moderne fără a pierde dimensiunea umană și formativă a educației, așadar inteligența artificială poate sprijini personalizarea învățării, simularea unor situații reale de lucru, evaluarea rapidă a

performanțelor și dezvoltarea unor experiențe interactive de învățare, însă eficiența acestor tehnologii depinde de modul în care sunt integrate în strategiile didactice și manageriale, în primul rând de către profesorii coordonatori. La rândul său un rol important în dezvoltarea acestor competențe pe care elevii le dobândesc, îl au și parteneriatele dintre școală și mediul economic. Faptul că se creează colaborări cu agenții economici din turism facilitează adaptarea conținuturilor educaționale la cerințele reale ale pieței muncii care se află într-o permanentă tranziție și oferă elevilor oportunitatea de a participa la stagii practice relevante, pentru ambele părți ce au ca și contribuție crearea de viitori profesioniști ce vor activa în viitor în cadrul acestui domeniu. În cadrul instituțiilor de învățământ proiectele educaționale, programele Erasmus+, activitățile de tip firmă de exercițiu și concursurile tematice contribuie la dezvoltarea experienței practice și la formarea unei perspective interdisciplinare asupra activității turistice, aici fiind necesar și de îndrumarea unui cadru didactic foarte bine instruit și de asemenea la rândul său cadrul didactic trebuie să investească timp și să aibă susținere din partea tuturor entităților participante la procesul de educare-învățare în formare sa ca și mentor. Totodată, este importantă dezvoltarea unei culturi digitale bazate pe etică, securitate cibernetică și utilizarea responsabilă a informațiilor, iar din această perspectivă elevii trebuie să fie pregătiți pentru a utiliza aceste sisteme tehnologice într-un mod responsabil și eficient. De asemenea dezvoltarea unor competențelor pe plan ecologic este strâns legată de conceptul turismului sustenabil, mai ales în contextul turismului modern unde nu mai poate fi conceput și privit exclusiv din perspectivă economică, ci trebuie să țină cont de impactul asupra mediului și asupra comunităților locale, și nu numai trebuie să se păstreze acest patrimoniu turistic și pentru generațiile viitoare pentru a se bucura de aceleași resurse indiferent de natura lor. În acest sens este necesar educarea elevilor pentru a percepe importanța conservării patrimoniului natural și cultural, de asemenea un alt punct crucial îl reprezintă reducerea poluării prin promovarea unor forme de turism responsabile, astfel activitățile educaționale trebuie să cuprindă teme ce au la bază conceptul de reciclare, eficiența energetică, reducerea consumului de resurse și protejarea biodiversității, unei destinații.

Integrarea principiilor sustenabilității în curriculumul liceelor tehnologice de turism reprezintă o condiție de bază, dar și o provocare atât pentru profesori cât și pentru elevi, având în vedere că este necesară în vederea formării unei generații responsabile și adaptate provocărilor viitorului. Disciplinele de specialitate care pot integra conținuturi privind

managementul deșeurilor în unitățile turistice, utilizarea resurselor regenerabile, dezvoltarea ecoturismului și implementarea standardelor de mediu în activitatea hotelieră și de alimentație publică, vor fi esențiale în vederea pregătirii viitorilor profesioniști capabili să gestioneze într-un mod responsabil resursele și să contribuie la dezvoltarea unui turism durabil. Inteligența artificială oferă noi oportunități pentru managementul procesului educațional. Platformele bazate pe AI pot contribui la personalizarea învățării, la identificarea nevoilor individuale ale elevilor și la adaptarea strategiilor didactice. De asemenea, AI poate facilita evaluarea competențelor și poate oferi feedback rapid și personalizat. În domeniul turismului, utilizarea chatbot-urilor educaționale, a simulărilor virtuale și a asistenților digitali poate îmbunătăți experiența de învățare și poate contribui la dezvoltarea competențelor profesionale.

Profesorii din liceele tehnologice au un rol central în dezvoltarea competențelor tehnice și ecologice ale elevilor, iar pentru a răspunde noilor cerințe educaționale, cadrele didactice trebuie să participe constant la programe de formare și perfecționare profesională, în această eră unde inteligența artificială este practic un pilon de bază al fundației ce se construiește în segmentul turismului. Dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor este vitală pentru integrarea eficientă a tehnologiei în activitatea didactică; în același timp, profesorii trebuie să promoveze valori precum responsabilitatea socială, respectul pentru mediu și etica profesională. Un alt aspect important îl reprezintă dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale elevilor, în special în contextul economiei digitale și al sustenabilității, viitorii specialiști ce vor activa în turism trebuie să dețină capacitatea de a dezvolta proiecte inovatoare și să identifice soluții creative pentru problemele comunității și ale mediului, în plus aceștia pot coopera și la dezvoltarea spiritului de inițiativă, a responsabilității și a capacității de adaptare la schimbare, mai ales în acest sector unde schimbările sunt frecvent întâlnite.

Managementul competențelor presupune și o examinare ce se va desfășoară pe un plan continuu al rezultatelor educaționale, iar evaluarea competențelor tehnice și ecologice trebuie să depășească modelul tradițional bazat exclusiv pe verificarea cunoștințelor teoretice și să includă o apreciere a performanței din punct de vedere aplicativ, și scoaterea în evidență a proiectelor practice și activităților colaborative, elaborând de portofolii digitale, proiecte interdisciplinare și simulări practice ce pot oferi profesorilor îndrumători o imagine mai realistă asupra nivelului de pregătire al elevilor. Totodată cu apariția acestei ere în care AI și a sustenabilitatea sunt factori decisivi în societate atât la nivel național cât și pe plan mondial,

conceptul de succes profesional se retrasează. Angajatorii examinează posibilitatea de a recruta specialiști flexibili, capabili să utilizeze tehnologia, să învețe continuu și să adopte comportamente responsabile față de mediu. În aceste condiții, liceele tehnologice trebuie să se adapteze în permanență noilor cerințe dictate de piața muncii și să pregătească elevi capabili să se adapteze permanent la schimbările tehnologice și economice ce au loc în societatea contemporană.

În concluzie, gestionarea competențelor tehnice și ecologice ale elevilor din liceele tehnologice cu profil turistic în contextul inteligenței artificiale și al tranziției către sustenabilitate, reprezintă o direcție strategică pentru dezvoltarea educației și a societății contemporane, iar ca scop principal se focalizează pe formarea unor specialiști competenți, responsabili și adaptați tuturor cerințelor economiei digitale și verzi ce presupune transformarea întregului proces educațional. Acest lucru fiind posibil doar prin modernizarea curriculumului și dezvoltarea unor strategii manageriale orientate în primul rând spre inovare și sustenabilitate. Integrarea tehnologiei și a educației pentru mediu trebuie să fie realizată într-o manieră echilibrată, astfel încât elevii să dobândească nu doar competențe profesionale, ci și valori și atitudini necesare în vederea construirii unei societăți durabile.

BIBLIOGRAFIE

1. Berényi, László, Developing Environmental Competence, Regional Formation and Development Studies, 2022, pp. 15–24, DOI: 10.15181/rfds.v7i2.2358.
2. Toader, Alina, Educația ta, Viitorul tău: Ghid complet pentru succes academic și profesional, U.T. Press, Cluj-Napoca, 2024.
3. Walz, Rainer, Technological Competences in Sustainability Technologies in the BRICS Countries, în Sustainability and the BRICS Countries, 2010, DOI: 10.1057/9780230276123_15.

Autor: Mihuț Roxana Andreia

Unitatea de învățământ: Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1, TG-JIU

Refolosirea anumitor materiale reciclabile pentru a crea obiecte noi la nivel preșcolar

„Umbrela reciclării” – activitate realizată în cadrul Programului „Săptămâna Verde”

Educația ecologică poate începe cu lucruri foarte simple, mai ales la vârsta preșcolară, când copiii învață prin joc, observare și prin atingerea directă a materialelor. La grădiniță, noțiunile despre natură, curățenie, reciclare sau grija față de mediul înconjurător nu trebuie prezentate doar prin explicații lungi, ci mai ales prin activități practice, în care copiii pot vedea cu ochii lor cum un obiect aparent nefolositor poate primi o nouă formă.

În cadrul Programului „Săptămâna Verde”, am realizat cu preșcolarii activitatea „Umbrela reciclării”, o activitate practică și creativă prin care copiii au fost încurajați să refolosească diferite materiale reciclabile sau materiale din natură. Ideea a pornit de la dorința de a le arăta celor mici că reciclarea nu înseamnă doar a arunca separat hârtia, plasticul sau sticla, ci și a privi cu imaginație obiectele din jurul nostru.

Produsul final a fost o umbrelă din nailon, decorată cu frunze, role de hârtie igienică pictate, resturi de creioane, cochilii de melci pictate, dopuri colorate de sticlă, cofraje de ouă și bucăți de hârtie cu sclipici rămasa de când le-am realizat niște recompense. Copiii au lucrat împreună, fiecare după ritmul și priceperea lui, iar rezultatul a fost o lucrare colectivă, veselă, colorată și plină de semnificație.

Scopul activității a fost formarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător și dezvoltarea deprinderii de a refolosi materiale care, de obicei, ar fi fost aruncate.

Prin „Umbrela reciclării”, copiii au descoperit că dopurile, rolele de hârtie, cofrajele de ouă sau resturile de creioane nu sunt doar deșeuri, ci pot deveni elemente decorative. Activitatea a urmărit și dezvoltarea creativității, a motricității fine, a răbdării și a cooperării între copii. În același timp, s-a urmărit cultivarea respectului față de natură și față de munca realizată în echipă.

Desfășurarea activității

Activitatea a început printr-o discuție liberă cu copiii despre natură și despre obiectele pe care le folosim zilnic. I-am întrebat ce facem cu lucrurile pe care nu le mai folosim și dacă toate trebuie aruncate. Unii copii au spus că lucrurile se pun la gunoi, alții au povestit că acasă părinții

strâng separat sticle sau hârtii. De aici a pornit discuția despre faptul că anumite materiale pot fi refolosite.

Apoi, le-am prezentat materialele pregătite: frunze, role de hârtie igienică, dopuri colorate, cofraje de ouă, cochilii de melci, resturi de creioane, bucăți de carton și alte materiale aduse special pentru activitate. Copiii au fost lăsați să le privească, să le atingă, să le sorteze după culoare, formă, mărime sau textură.

În partea practică, copiii au pictat rolele de hârtie, cofrajele de ouă și cochiliile de melci. Unii au ales culori vii, alții au combinat mai multe nuanțe, iar câțiva au preferat să repete o singură culoare, pentru că le plăcea mai mult. Am observat că, atunci când li se oferă libertatea de a alege, copiii devin mai implicați și mai mândri de propriile lucrări.

După pregătirea materialelor, acestea au fost lipite pe umbrela din nailon. Fiind o activitate de grup, fiecare copil a avut o sarcină potrivită vârstei: unii au ales locul unde să fie așezate frunzele, alții au lipit dopurile, alții au adus materialele pictate sau au ajutat la aranjarea lor.

Copiii au fost încurajați să aștepte, să ceară frumos, să facă schimb de materiale și să accepte că lucrarea este de grup, nu a unui singur copil. Astfel, activitatea ecologică a devenit și o activitate de socializare și cooperare.

Activitatea a fost gândită astfel încât să răspundă mai multor **obiective educative**, adaptate nivelului de dezvoltare al preșcolarilor. Dintre acestea, cele mai importante au fost:

- familiarizarea copiilor cu noțiuni simple despre reciclare, refolosire și protejarea mediului;

- identificarea unor materiale reciclabile și a unor materiale din natură care pot fi utilizate creativ;
- stimularea imaginației prin transformarea materialelor obișnuite într-un produs decorativ;
- dezvoltarea motricității fine prin pictare, lipire, sortare și manipulare de obiecte mici;
- formarea deprinderilor de lucru în echipă și de respect față de contribuția colegilor;
- exersarea limbajului prin denumirea materialelor, a culorilor, a formelor și a acțiunilor realizate;
- cultivarea răbdării, a atenției și a grijii față de lucrarea comună;

La finalul activității, copiii au fost încântați să vadă cum materialele adunate s-au transformat într-o umbrelă decorată. Pentru adulți, poate părea o lucrare simplă, însă pentru preșcolari a fost o realizare importantă, deoarece au putut observa legătura dintre munca lor și produsul final. Fiecare copil a putut spune: „eu am pictat asta”, „eu am lipit dopul” sau „eu am ales frunza”.

Un rezultat vizibil a fost creșterea interesului copiilor pentru materialele reciclabile. După activitate, unii copii au început să observe mai atent obiectele din jur și să întrebe dacă pot fi folosite la alte lucrări. Această reacție arată că activitatea și-a atins scopul, deoarece ideea de refolosire a devenit mai apropiată de ei și mai ușor de înțeles.

Impactul educativ s-a observat și în plan social. Copiii au lucrat împreună, au împărțit materialele și au învățat să accepte că o lucrare comună presupune colaborare. În astfel de activități, nu contează doar rezultatul estetic, ci și modul în care copiii se implică, comunică și se ajută. Din experiența mea, cei mici rețin mai bine mesajele educative atunci când acestea sunt legate de o activitate care le-a plăcut și în care au fost implicați direct.

„Umbrela reciclării” a devenit un simbol ușor de înțeles pentru copii. Umbrela ne apără de ploaie sau de soare, iar în această activitate ea a primit o semnificație nouă: grija față de natură. Copiii au înțeles că și ei pot contribui la protejarea mediului, chiar dacă sunt mici, prin gesturi potrivite vârstei lor.

Activitatea „Umbrela reciclării” a demonstrat că educația ecologică se poate realiza cu succes la nivel preșcolar atunci când este prezentată copiilor într-un mod practic, cald și apropiat de lumea lor. Copiii nu au nevoie doar de explicații, ci de contexte în care să vadă, să atingă, să transforme și să se bucure de ceea ce au realizat.

Prin această activitate, preșcolarii au învățat că materialele reciclabile pot fi refolosite și că un obiect nou poate fi creat din lucruri simple.

Consider că activitățile de acest tip ar trebui desfășurate nu doar în cadrul Programului „Săptămâna verde”, ci și pe parcursul întregului an școlar. Refolosirea materialelor, grija față de natură și economisirea resurselor sunt deprinderi care se formează în timp, prin repetare, prin exemplul adulților și prin implicarea constantă a copiilor în activități adecvate vârstei lor.

Programul „Săptămâna verde” are o **importanță** deosebită deoarece oferă unităților de învățământ ocazia de a organiza activități dedicate naturii, mediului, reciclării și comportamentului responsabil.

În grădiniță, „Săptămâna verde” nu trebuie privită ca o perioadă izolată, ci ca un punct de plecare pentru formarea unor obiceiuri sănătoase. Copiii pot învăța să nu risipească hârtia, să nu arunce obiectele la întâmplare, să respecte plantele, animalele și spațiul în care trăiesc. Prin activități atractive, mesajele ecologice devin mai ușor de înțeles și mai ușor de păstrat în comportamentul de zi cu zi.

Un alt aspect important este colaborarea dintre grădiniță și familie. Copiii pot aduce de acasă materiale reciclabile, pot povesti părinților ce au realizat la activitate și pot transmite mai departe mesajul primit.

Prin urmare, Programul „Săptămâna verde” contribuie la dezvoltarea responsabilității, a creativității și a spiritului de colaborare. Activități precum „Umbrela reciclării” îi ajută pe copii să înțeleagă că natura trebuie iubită și protejată, iar materialele din jurul nostru pot fi valorificate cu imaginație, grijă și respect.

Bibliografie

1. Ministerul Educației, Metodologia de organizare a Programului „Săptămâna verde”, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 3.629/02.02.2023, București, 2023, pp. 1-3.
2. Ministerul Educației, Curriculum pentru educație timpurie, București, 2019, pp. 5-8, 16-18.
3. Guvernul României, Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030, București, 2023, pp. 8-12.
4. Parlamentul României, Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, Monitorul Oficial al României, București, 1996, art. 1.
5. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006, pp. 66-72.
6. Cucos, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014, pp. 297-305.
7. UNESCO, Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives, UNESCO Publishing, Paris, 2017, pp. 7-10.

Prof. Minică Florentina Nicoleta

Liceul Teoretic „Tudor Vianu” Giurgiu

„Școala Verde – educație prin implicare. Experiențe din activitățile desfășurate în cadrul programului *Săptămâna Verde*”

În contextul provocărilor globale generate de schimbările climatice, poluare și consumul excesiv de resurse, educația pentru dezvoltare durabilă devine o necesitate. Școala are responsabilitatea de a forma elevi capabili să înțeleagă relația dintre om și mediu și să adopte comportamente care contribuie la protejarea resurselor naturale.

Conceptul de **școală verde** presupune integrarea principiilor dezvoltării durabile în activitățile educative și în viața școlii. Astfel, elevii sunt încurajați să participe activ la proiecte ecologice, să identifice soluții pentru problemele de mediu și să devină cetățeni responsabili.

Programul „**Săptămâna Verde**”, implementat în unitățile de învățământ din România, reprezintă un cadru favorabil pentru desfășurarea unor activități educative care promovează protecția mediului și dezvoltarea unui stil de viață sustenabil.

Rolul școlii verzi în educația pentru dezvoltare durabilă

Dezvoltarea durabilă este definită ca procesul prin care sunt satisfăcute nevoile generației actuale fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. În acest context, școala verde contribuie la formarea unor competențe esențiale, precum responsabilitatea față de mediu, spiritul civic, colaborarea și gândirea critică.

Prin activități practice și experiențe de învățare nonformală, elevii înțeleg mai bine efectele acțiunilor umane asupra mediului și importanța utilizării responsabile a resurselor. Totodată, aceștia dezvoltă atitudini și comportamente care pot genera schimbări pozitive atât la nivel individual, cât și comunitar.

Profesorul are un rol important în acest proces, fiind facilitator al învățării și promotor al valorilor ecologice. Prin activități atractive și relevante, elevii sunt motivați să participe activ la protejarea mediului și la promovarea dezvoltării durabile.

Activități desfășurate în cadrul programului „Săptămâna Verde”

În cadrul programului „Săptămâna Verde”, elevii liceului nostru au participat la o serie de activități educative și de voluntariat menite să dezvolte conștiința ecologică și implicarea civică.

Concursul Interjudețean „Lumea Energiei”

Una dintre activitățile cu impact semnificativ a fost participarea la Concursul Interjudețean „Lumea Energiei”, care a oferit elevilor posibilitatea de a aprofunda cunoștințele privind energia regenerabilă, eficiența energetică și protejarea mediului. Prin realizarea de proiecte, prezentări și materiale informative, elevii au analizat modalități de utilizare responsabilă a resurselor energetice și au conștientizat importanța tranziției către surse de energie nepoluante.

Târgul de Verde

O activitate deosebit de apreciată a fost organizarea *Târgului de Verde*, unde elevii au expus și promovat diverse specii de plante ornamentale, aromatice și medicinale. Prin această activitate, participanții au înțeles rolul vegetației în menținerea echilibrului ecologic și în îmbunătățirea calității vieții. Târgul a reprezentat și o oportunitate de colaborare între elevi, profesori și comunitatea locală, contribuind la promovarea valorilor ecologice.

Campania „Let's Do It!”

Spiritul civic și responsabilitatea față de comunitate au fost dezvoltate prin participarea la campania „Let's Do It!”, dedicată colectării deșeurilor din diferite zone ale localității. Elevii au identificat și colectat deșeurile abandonate, au realizat activități de informare și au discutat despre efectele poluării asupra mediului și sănătății populației. Această experiență a demonstrat că fiecare persoană poate contribui la menținerea unui mediu curat prin gesturi simple, dar importante.

„Mesaj pentru Planeta Verde”

În cadrul activității „Mesaj pentru Planeta Verde”, elevii au realizat postere, desene, colaje și mesaje tematice prin care și-au exprimat preocuparea pentru protecția naturii. Creativitatea și sensibilitatea față de problemele de mediu s-

au reflectat în lucrările realizate, care au fost prezentate în cadrul unei expoziții școlare. Activitatea a contribuit la dezvoltarea capacității de exprimare și la consolidarea valorilor ecologice.

Campania „4x4 Pentru Prieteni” – Împreună pentru un mediu mai verde

Un alt moment important al programului „Săptămâna Verde” l-a constituit participarea elevilor la campania „4x4 Pentru Prieteni”, desfășurată în parteneriat cu voluntari și membri ai comunității. Activitatea a avut ca obiectiv înfrumusețarea și regenerarea unor spații verzi prin plantarea de flori și puieți de arbori.

Elevii s-au implicat activ în pregătirea terenului, plantarea și îngrijirea materialului săditor, înțelegând că fiecare arbore și fiecare floare contribuie la îmbunătățirea calității aerului, la protejarea biodiversității și la crearea unui mediu mai sănătos pentru întreaga comunitate. Pe parcursul activității au fost discutate aspecte referitoare la rolul vegetației în reducerea efectelor schimbărilor climatice și la importanța extinderii spațiilor verzi în localități.

Participarea la această acțiune le-a oferit elevilor satisfacția implicării directe într-un proiect cu efecte vizibile și de durată, dezvoltându-le spiritul civic, responsabilitatea și respectul față de natură. Totodată, colaborarea dintre elevi, profesori și voluntari a demonstrat că protecția mediului este rezultatul unui efort comun, bazat pe solidaritate și implicare.

Rezultate și impact educativ

Activitățile desfășurate în cadrul „Săptămânii Verzi” au avut un impact pozitiv asupra elevilor, contribuind la dezvoltarea competențelor necesare unui comportament responsabil față de mediu. Participarea la proiecte și acțiuni practice a favorizat învățarea prin experiență, dezvoltarea spiritului de inițiativă și consolidarea muncii în echipă.

Elevii au demonstrat interes crescut pentru temele legate de protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea poluării. De asemenea, implicarea în activități de voluntariat a contribuit la formarea unei atitudini proactive și la dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitate.

Prin diversitatea activităților realizate, programul „Săptămâna Verde” a oferit contexte autentice de învățare și a demonstrat că educația pentru dezvoltare durabilă poate fi realizată eficient prin metode interactive și participative.

Școala verde reprezintă un model educațional modern, orientat spre formarea unor cetățeni responsabili și implicați în protejarea mediului. Activitățile desfășurate în cadrul programului „Săptămâna Verde” au demonstrat că elevii învață mai eficient atunci când sunt implicați direct în experiențe practice și proiecte relevante pentru viața lor.

Participarea la Concursul Interjudețean „Lumea Energiei”, organizarea *Târgului de Verde*, implicarea în campaniile „Let's Do It!”, „4x4 Pentru Prieteni” și realizarea proiectului „Mesaj pentru Planeta Verde” au contribuit la dezvoltarea competențelor ecologice, civice și sociale ale elevilor. Aceste activități au evidențiat faptul că educația pentru dezvoltare durabilă nu se limitează la transmiterea de informații, ci urmărește formarea unor comportamente și valori care să contribuie la construirea unei societăți sustenabile.

Prin astfel de demersuri, școala își consolidează rolul de promotor al responsabilității față de mediu și de formator al generațiilor capabile să răspundă provocărilor viitorului.

Bibliografie

- Raportul Brundtland, Our Common Future, Oxford University Press, 1987.
- UNESCO, Education for Sustainable Development: A Roadmap, Paris, 2020.
- Ministerul Educației, Metodologia privind implementarea Programului „Săptămâna Verde”, București.
- Organizația Națiunilor Unite, Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development, New York, 2015.
- Comisia Europeană, The European Green Deal, Bruxelles, 2019.

Secretar Negoită Nicoleta

Școala Profesională Specială „Ion Teodorescu” Slobozia

Rolul comunității școlare în formarea unei culturi a responsabilității față de mediu

Societatea contemporană se confruntă cu numeroase provocări de mediu, precum schimbările climatice, poluarea, diminuarea resurselor naturale și pierderea biodiversității. În acest context, educația reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente pentru formarea unei generații capabile să adopte comportamente responsabile și să contribuie la construirea unui viitor sustenabil.

Conceptul de dezvoltare durabilă a fost definit de Comisia Brundtland ca fiind dezvoltarea care răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Educația pentru dezvoltare durabilă urmărește formarea cunoștințelor, competențelor și valorilor necesare pentru construirea unei societăți echilibrate din punct de vedere economic, social și ecologic.

În ultimii ani, sistemul educațional românesc a acordat o atenție sporită educației pentru mediu prin implementarea Programului „Săptămâna verde” și prin promovarea conceptului de „Școală verde”, ca parte a strategiilor naționale privind educația pentru mediu și dezvoltarea durabilă.

Școala verde reprezintă un model de organizare și funcționare a unității de învățământ în care principiile dezvoltării durabile sunt integrate atât în activitățile educative, cât și în gestionarea resurselor și în relațiile cu comunitatea. Acest model urmărește dezvoltarea competențelor verzi și formarea unui comportament responsabil față de mediul înconjurător.

O școală verde promovează: utilizarea eficientă a resurselor, reducerea consumului de energie și hârtie, colectarea selectivă a deșeurilor, reutilizarea și reciclarea materialelor, utilizarea tehnologiilor digitale pentru diminuarea consumului de resurse, amenajarea spațiilor verzi și protejarea biodiversității, implicarea elevilor în activități ecologice și de voluntariat.

Prin aceste acțiuni, școala devine un spațiu de învățare activă, în care elevii dobândesc nu doar informații teoretice, ci și deprinderi practice necesare pentru un stil de viață sustenabil.

Atunci când se vorbește despre educația pentru dezvoltare durabilă, atenția este îndreptată de cele mai multe ori asupra activității cadrelor didactice și a elevilor. Totuși, succesul unei școli verzi depinde de implicarea tuturor categoriilor de personal care contribuie la funcționarea instituției.

Personalul didactic auxiliar ocupă un loc important în acest proces prin activitățile administrative și organizatorice desfășurate zilnic. În calitate de secretar al unității de învățământ, gestionarea eficientă a documentelor și promovarea digitalizării reprezintă modalități concrete de susținere a obiectivelor dezvoltării durabile. Utilizarea documentelor electronice, transmiterea informațiilor prin mijloace digitale, arhivarea electronică și reducerea consumului de hârtie contribuie la diminuarea impactului asupra mediului și la utilizarea responsabilă a resurselor.

Totodată, personalul didactic auxiliar poate sprijini organizarea proiectelor și activităților educative dedicate protecției mediului, asigurând comunicarea cu partenerii instituționali, gestionarea documentației și promovarea inițiativelor desfășurate la nivelul școlii. În acest fel, contribuția sa devine parte integrantă a eforturilor comune de construire a unei culturi organizaționale orientate către sustenabilitate.

În unitățile de învățământ special, rolul fiecărui membru al comunității educaționale este cu atât mai important. Activitățile de educație ecologică adaptate particularităților elevilor pot contribui la dezvoltarea autonomiei personale, a spiritului civic și a respectului față de mediul înconjurător. Participarea elevilor la activități practice de reciclare, îngrijirea spațiilor verzi sau realizarea unor proiecte tematice facilitează învățarea prin experiență și dezvoltarea unor comportamente responsabile.

Formarea unei atitudini responsabile față de mediu reprezintă un proces de lungă durată care începe încă din perioada școlarității. Prin activitățile desfășurate în cadrul școlii, elevii învață să înțeleagă relația dintre om și natură și să conștientizeze importanța protejării resurselor pentru generațiile viitoare.

Educația pentru dezvoltare durabilă nu urmărește doar transmiterea unor informații despre mediu, ci formarea unor competențe care să permită identificarea și rezolvarea

problemelor reale ale comunității. Astfel, elevii sunt încurajați să devină participanți activi la viața socială și să contribuie la construirea unui viitor mai sigur și mai echitabil.

Prin proiectele de mediu, campaniile de conștientizare, activitățile de voluntariat și utilizarea responsabilă a resurselor, școala poate deveni un exemplu de bună practică pentru întreaga comunitate. În acest sens, școala verde reprezintă nu doar un obiectiv instituțional, ci și o investiție în formarea unor cetățeni responsabili și implicați.

Școala verde constituie una dintre cele mai relevante direcții de dezvoltare a educației contemporane, răspunzând provocărilor de mediu și nevoii de formare a unor comportamente sustenabile. Realizarea acestui deziderat presupune implicarea tuturor actorilor educaționali și asumarea unei responsabilități comune față de mediul înconjurător.

Personalul didactic auxiliar contribuie în mod semnificativ la atingerea obiectivelor dezvoltării durabile prin promovarea digitalizării, gestionarea eficientă a resurselor și susținerea activităților educative. Prin colaborare, implicare și consecvență, comunitatea școlară poate transforma principiile dezvoltării durabile în practici cotidiene, oferind elevilor exemple autentice de responsabilitate și respect față de natură.

Bibliografie

- Ministerul Educației, Educație pentru Dezvoltare Durabilă, București, disponibil pe <https://www.edu.ro/educatie-pentru-dezvoltare-durabila>, accesat la data de 17.06.2026.
- O.M.E. nr. 3.629 din 2 februarie 2023 privind aprobarea Metodologiei de organizare a Programului "Săptămâna verde".
- O.M.E. nr. 4.147 din 29 iunie 2022 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea și funcționarea "școlilor verzi".
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, disponibilă la <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>, accesat la data de 17.06.2026.
- Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (1987), Raportul Brundtland disponibil la <https://www.edu.ro/educatie-pentru-dezvoltare-durabila>, accesat la 17.06.2026.

Prof. Negrea Tamara Roxana

Liceul Tehnologic „General Magheru” Rm. Vâlcea

Protect the environment

The environment includes everything around us, such as air, water, soil, plants, and animals. It is essential for life on Earth. However, human activities have caused serious environmental problems, including pollution, deforestation, and climate change. Therefore, protecting the environment has become one of the most important responsibilities of modern society.

A healthy environment is necessary for the well-being of all living organisms. Clean air and water help people stay healthy, while forests and oceans support biodiversity and regulate the climate. When the environment is damaged, many problems arise, such as health issues, loss of wildlife, and extreme weather events.

Protecting the environment also means preserving natural resources for future generations. Resources such as fresh water, forests, and fossil fuels are limited, so they must be used responsibly. Today, the world faces many environmental challenges. Air pollution caused by factories and vehicles affects millions of people every year. Water pollution threatens marine life and reduces the availability of clean drinking water.

Deforestation destroys natural habitats and contributes to global warming by reducing the number of trees that absorb carbon dioxide. Climate change is another major concern. Rising global temperatures are causing glaciers to melt, sea levels to rise, and weather patterns to become more unpredictable. These changes affect both humans and wildlife across the planet.

Education plays a key role in environmental protection. Schools can teach students about the importance of nature and how their daily actions impact the planet. When people understand environmental issues, they are more likely to adopt sustainable habits and encourage others to do the same. Awareness campaigns, documentaries, and community programs can also help spread knowledge and inspire positive action. An informed society is better prepared to solve environmental problems.

Ways to Protect the Environment - everyone can help protect the environment through simple actions:

- recycle and separate waste properly.

- reduce the use of plastic products.
- save water and electricity.
- use public transportation, bicycles, or walk whenever possible.
- plant trees and take care of green spaces.
- participate in environmental clean-up activities.

In addition, governments and organizations should promote environmental policies and support renewable energy sources such as solar and wind power.

Technology can contribute significantly to environmental protection. Scientists and engineers are developing innovative solutions to reduce pollution and conserve resources. Renewable energy technologies, electric vehicles, and energy-efficient appliances help decrease the negative impact of human activities on the environment.

Modern technologies also allow researchers to monitor environmental changes and find effective ways to address them. As technology continues to advance, it can become an even more powerful tool in the fight against environmental degradation. Protecting the environment is a shared responsibility. Every small action can make a difference and contribute to a cleaner and healthier planet.

By adopting environmentally friendly habits, supporting sustainable practices, and working together, we can ensure a better future for ourselves and for the generations to come. The Earth is our home, and it is our duty to protect it. If we act responsibly today, future generations will be able to enjoy a healthy environment and a high quality of life. Environmental protection is not just an option—it is a necessity for the survival and prosperity of our planet.

Bibliography:

- Cunningham, W. P., & Cunningham, M. A. *Principles of Environmental Science*. McGraw-Hill Education.
- Miller, G. T., & Spoolman, S. E. *Living in the Environment*. Cengage Learning.

Prof. Grigorie Otilia

Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu”, Craiova

Școala dincolo de bănci: Cum transformăm o săptămână de ecologie într-un stil de viață sustenabil

Prezenta lucrare analizează modalitățile concrete prin care Programul național „Săptămâna Verde” din anul școlar 2025-2026 poate fi transformat dintr-un eveniment temporar într-un pilon de bază al educației ecologice pe termen lung, din perspectiva specifică a unui liceu militar. Folosind instrumente din sfera geografiei aplicate, a cartografierii participative și a eco-didacticii, articolul explorează modul în care disciplina militară, rigoarea și spiritul de echipă pot potența proiectele de mediu. Sunt prezentate activități practice desfășurate în teren, de la monitorizarea microclimatului urban la împăduriri bazate pe tehnici de orientare topografică, evidențiind conversia conștientizării ecologice în reflexe zilnice sustenabile.

Schimbarea de paradigmă: de la conștientizare la reflex civic

Într-o epocă marcată de mutații climatice accelerate și de o presiune antropică fără precedent asupra geosistemelor, educația pentru dezvoltare durabilă nu mai reprezintă o opțiune curriculară secundară, ci o axă fundamentală de formare a viitorilor cetățeni. Programul național „Săptămâna Verde”, implementat în sistemul de învățământ românesc, a apărut ca un răspuns instituțional vital la necesitatea structurării unei conștiințe ecologice în rândul tinerilor. Cu toate acestea, marea provocare pedagogică a anului școlar 2025-2026 nu a fost simpla organizare a unor activități non-formale pe parcursul a cinci zile, ci identificarea acelor mecanisme metodologice prin care impactul acestor activități să transceadă barierele temporare ale unei „săptămâni altfel” și să devină un stil de viață permanent.

Din perspectiva profesorului de geografie dintr-un liceu militar, această provocare capătă valențe unice. Instituțiile de învățământ militar sunt recunoscute pentru promovarea unor valori precum disciplina, responsabilitatea, rigoarea executivă și spiritul de camaraderie. Adesea, percepția publică tinde să asocieze mediul militar exclusiv cu tactica și pregătirea fizică

rigidă, ignorând potențialul imens pe care managementul resurselor, logistica și adaptarea la teren – piloni ai științei militare – îl au în contextul sustenabilității ambientale. Geografia, ca știință de sinteză care studiază interacțiunea dinamică dintre geosferă și antroposferă, devine astfel puntea ideală de legătură între rigurozitatea specifică unui colegiu militar și flexibilitatea eco-filozofiei contemporane. Elevul militar nu doar înțelege teoretic schimbările climatice, ci învață să acționeze ca un vector de securitate ecologică, un concept crucial în secolul XXI.

Specificul educației ecologice în contextul învățământului militar

Pentru a înțelege cum o săptămână de activități se poate transforma într-un comportament durabil, este esențial să înțelegem profilul psihopedagogic al elevului de liceu militar. Structura internă a acestor instituții se bazează pe o organizare cvasi-militară, unde programul zilnic este strict reglementat, de la deșteptare până la stingere. Acest mediu oferă un avantaj infrastructural important pentru implementarea sustenabilității: managementul centralizat al resurselor (apă, energie, hrană la popotă) și colectarea selectivă pot fi implementate prin ordine interne și regulamente clare, devenind rapid automatisme. Totuși, riscul pedagogic major este transformarea ecologiei într-o simplă corvoadă formală, executată doar din obligație ierarhică.

Rolul profesorului de geografie în cadrul programului din 2025-2026 a fost acela de a substitui simpla „executare a ordinului” cu o înțelegere profundă a cauzalității spațiale și ecologice. De exemplu, atunci când discutăm despre amprenta de carbon a instituției sau despre gestionarea deșeurilor, elevii nu sunt doar puși să adune deșeuri, ci sunt antrenați să analizeze ciclul de viață al materialelor, sursele de poluare din proximitatea bazei militare și impactul geopolitic al independenței energetice. În acest fel, datoria față de patrie – o valoare centrală în liceul militar – este extinsă în mod natural către datoria față de mediul înconjurător și resursele naționale, conceptualizând degradarea ecologică ca pe o vulnerabilitate la adresa securității naționale și globale.

Proiectarea și implementarea Programului „Săptămâna Verde” în Anul Școlar 2025-2026

În anul școlar 2025-2026, calendarul programului „Săptămâna Verde” a fost gândit nu ca o succesiune de prelegeri teoretice indoor, ci ca o campanie tactică de geografie aplicată și

ecologie activă. Catedra de geografie a proiectat cinci module interconectate, adaptate competențelor specifice ale profilului militar, după cum urmează:

Ziua 1: Cartografierea verde și monitorizarea microclimatului local. Elevii au utilizat sisteme GIS (Geographic Information Systems) mobile pentru a mapa insulele de căldură urbană și zonele cu vulnerabilități din proximitatea liceului. Folosind senzori portabili de calitate a aerului și termometre cu infraroșu, plutoanele de elevi au colectat date spațiale, realizând o hartă digitală a microclimatului. Această activitate a îmbinat topografia militară cu climatologia aplicată, oferind elevilor satisfacția de a genera date științifice reale.

Ziua 2: Managementul resurselor în condiții de criză climatică – Atelier de eco-logistică. În cadrul acestui modul, s-a simulat un scenariu de penurie de apă și energie provocat de o secetă prelungită în regiune. Elevii au fost provocați să reorganizeze logistica popotei și a dormitoarelor pentru a reduce consumul cu 30% fără a afecta capacitatea operațională. S-au calculat amprentele hidrice ale meniurilor zilnice și s-au propus soluții tehnice (recuperatoare de apă gri, optimizarea iluminatului prin senzori), care au fost ulterior înaintate comenzii colegiului pentru implementare reală.

Ziua 3: Silvicultură, orientare topografică și regenerare forestieră. Această zi a fost dedicată unei acțiuni de reîmpădurire sub gestiunea unui ocol silvic local. Spre deosebire de acțiunile clasice, elevii militari au folosit hărți topografice și busole pentru a analiza terenul. Au fost plantați puieți de salcâm, pentru a fixa terenul nisipos și a combate deșertificarea.

Ziua 4: Biodiversitate și managementul ariilor protejate. Elevii au efectuat o aplicație de teren într-o rezervație naturală din proximitate, Preajba-Făcăi. Activitatea a inclus tehnici de monitorizare non-invazivă a faunei și evaluarea stării de conservare a habitatelor. S-a pus un accent deosebit pe înțelegerea conceptului de rețea ecologică (Natura 2000) și pe modul în care exercițiile militare pe terenurile de instrucție pot coexista armonios cu protejarea biodiversității.

Ziua 5: Debriefing, analiză critică și „Pactul Verde al Colegiului”. Ultima zi a fost dedicată centralizării rezultatelor. Într-o sesiune similară analizei post-acțiune (After Action Review) specifice armatei, elevii au prezentat concluziile fiecărui modul. În loc de simple referate, produsul final a fost „Pactul Verde al Colegiului Militar”, un document programatic

ce conține 10 reguli interne permanente asumate de elevi pentru reducerea risipei și promovarea sustenabilității în viața de zi cu zi din unitate.

Concluzii și perspective

Programul Național „Săptămâna Verde” reprezintă un catalizator extraordinar, însă valoarea sa pedagogică reală este dată de sustenabilitatea efectelor sale în timp. Experiența anului școlar 2025-2026 în cadrul liceului militar demonstrează că rigoarea, disciplina și spiritul de echipă, departe de a fi bariere în calea educației ecologice, constituie vectori ideali pentru implementarea acesteia. Geografia, prin statutul său dual de știință naturală și socială, oferă instrumentarul metodologic necesar pentru a înțelege realitatea climatică și pentru a converti teoria în acțiune directă.

Concluzia fundamentală a acestui demers este că școala trebuie să iasă uneori din spațiul restrictiv al băncilor și al manualelor pentru a genera schimbări autentice. Transformarea ecologiei într-un stil de viață solicită un parteneriat activ între elevi, profesori și comunitate, bazat pe proiecte utile, măsurabile și cu impact vizibil. Pentru viitor, ne propunem extinderea rețelei de monitorizare GIS și integrarea educației climatice în modulele de pregătire militară aplicată, transformând astfel colegiul militar într-un pol de excelență în eco-didactică și responsabilitate durabilă.

Bibliografie

- Ministerul Educației. (2024). Metodologia de organizare a Programului Național „Săptămâna Verde”. București: Monitorul Oficial al României.
- Posea, G. (2006). Didactica geografiei. București: Editura Fundației România de Mâine.
- Schuman, S., & Taylor, G. (2022). Environmental Education and Military Sustainability: Bridges to Civic Responsibility. *Environmental Education Research*, 28(4), 512-529.
- UNESCO. (2021). Education for Sustainable Development: A Roadmap. Paris: UNESCO Publishing.
- Mac, I. (2008). Geografie generală și protecția mediului. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

Prof înv. primar PECA SILVIA

Școala Gimnazială Nr 1 Stoenеști, Argeș

Școala Verde - importanța dezvoltării durabile în armonie cu natura

În prezent, protejarea mediului și utilizarea responsabilă a resurselor naturale reprezintă obiective esențiale pentru întreaga societate. Conceptul de dezvoltare durabilă urmărește satisfacerea nevoilor generației actuale fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. În acest context, Școala Verde are un rol important în formarea unor cetățeni responsabili și conștienți de impactul pe care îl au asupra mediului.

Școala Verde este un model educațional care promovează respectul pentru natură și adoptarea unor comportamente ecologice. Prin activități precum colectarea selectivă a deșeurilor, reciclarea, plantarea de arbori, economisirea energiei și a apei sau amenajarea spațiilor verzi, elevii învață să protejeze mediul înconjurător și să contribuie la dezvoltarea unei comunități sustenabile.

Un exemplu de bună practică în domeniul educației pentru dezvoltare durabilă este participarea unei clase de elevi de 11 ani la o tabără educațională organizată de Fundația Conservation Carpathia. Pe parcursul a trei zile, copiii au luat parte la activități interactive desfășurate în zonele în care au fost reintroduși castorii și zimbrii. Alături de specialiști și ghizi, elevii au explorat habitatele naturale, au învățat despre rolul acestor specii în menținerea echilibrului ecosistemelor și au descoperit importanța proiectelor de conservare a biodiversității. Prin jocuri, drumeții tematice și ateliere practice, aceștia au înțeles că protejarea naturii nu este doar responsabilitatea oamenilor de știință, ci a fiecărui cetățean.

Dezvoltarea durabilă se bazează pe trei dimensiuni principale: protecția mediului, dezvoltarea economică și responsabilitatea socială. Școala Verde contribuie la toate aceste aspecte, deoarece educă tinerii să utilizeze resursele în mod eficient, să reducă poluarea și să adopte un stil de viață sănătos. Totodată, colaborarea dintre elevi, profesori, părinți și comunitatea locală consolidează spiritul civic și responsabilitatea față de binele comun.

Un alt beneficiu al Școlii Verzi este dezvoltarea competențelor practice și a gândirii critice. Participând la proiecte ecologice, elevii înțeleg că fiecare gest contează și că schimbarea începe cu acțiuni mici, dar constante. Experiența trăită în tabăra dedicată conservării naturii le oferă o perspectivă directă asupra modului în care oamenii pot contribui la refacerea ecosistemelor și la protejarea speciilor valoroase.

În concluzie, Școala Verde reprezintă un element important al dezvoltării durabile, deoarece formează generații capabile să respecte natura și să acționeze responsabil. Activități educative precum tabăra organizată de Fundația Conservation Carpathia demonstrează că învățarea în natură este o metodă eficientă de a dezvolta valori ecologice și de a inspira copiii să devină protectori ai mediului. Prin educație și implicare activă, școala contribuie la construirea unui viitor mai curat, mai sănătos și mai echilibrat pentru întreaga societate.

Prof. Petrescu Adriana

Școala Gimnazială nr. 21 Vicențiu Babeș Timișoara

Școala Verde și educația ecologică: perspective asupra dezvoltării durabile

Conceptul de „Școală Verde” reprezintă o direcție modernă de dezvoltare a educației, bazată pe respectul față de mediu, utilizarea responsabilă a resurselor și formarea unor comportamente sustenabile în rândul elevilor. În contextul dezvoltării durabile, școala are rolul de a pregăti generațiile viitoare pentru a înțelege și a gestiona provocările legate de schimbările climatice, protecția naturii și consumul responsabil. Dezvoltarea durabilă presupune satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Conceptul de Școală Verde reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale educației contemporane. Acesta urmărește integrarea principiilor dezvoltării durabile în activitatea școlară, prin formarea unor comportamente responsabile față de mediu și societate. Dezvoltarea durabilă este definită ca procesul prin care nevoile generației actuale sunt satisfăcute fără a compromite șansele generațiilor viitoare. Educația are un rol esențial în acest proces, iar școala devine un spațiu de formare a valorilor ecologice și civice. Acest concept se bazează pe trei piloni principali: protecția mediului, dezvoltarea economică și echitatea socială. Școala Verde contribuie la realizarea acestor obiective prin activități educative, proiecte ecologice și implicarea comunității. Într-o Școală Verde, spațiul educațional este organizat astfel încât să reducă impactul asupra mediului. Se promovează economisirea energiei și a apei, colectarea selectivă a deșeurilor, utilizarea materialelor reciclabile și amenajarea spațiilor verzi. Elevii sunt încurajați să participe activ la acțiuni de protejare a mediului și să adopte comportamente responsabile atât în școală, cât și în viața de zi cu zi. Educația pentru dezvoltare durabilă este integrată în activitățile școlare și interdisciplinare. Prin lecții, proiecte, concursuri și campanii de conștientizare, elevii învață despre biodiversitate, schimbări climatice, reciclare și consum responsabil. Aceste activități contribuie la formarea competențelor necesare unui cetățean activ și responsabil. Acest concept se bazează pe trei piloni principali: protecția mediului, dezvoltarea economică și echitatea socială. Școala Verde contribuie la realizarea acestor obiective prin activități educative, proiecte ecologice și implicarea comunității. Într-o Școală Verde, spațiul educațional este organizat astfel încât să reducă impactul asupra mediului.

Se promovează economisirea energiei și a apei, colectarea selectivă a deșeurilor, utilizarea materialelor reciclabile și amenajarea spațiilor verzi. Elevii sunt încurajați să participe activ la acțiuni de protejare a mediului și să adopte comportamente responsabile atât în școală, cât și în viața de zi cu zi. Educația pentru dezvoltare durabilă este integrată în activitățile școlare și interdisciplinare. Prin lecții, proiecte, concursuri și campanii de conștientizare, elevii învață despre biodiversitate, schimbări climatice, reciclare și consum responsabil. Aceste activități contribuie la formarea competențelor necesare unui cetățean activ și responsabil. În cadrul disciplinei Educație Plastică, tema dezvoltării durabile poate fi valorificată prin realizarea unor lucrări artistice din materiale reciclabile, prin observarea și reprezentarea elementelor naturii sau prin proiecte creative dedicate protecției mediului. Astfel, elevii își dezvoltă atât sensibilitatea artistică, cât și atitudinea responsabilă față de natură. Implementarea conceptului de Școală Verde aduce numeroase beneficii: îmbunătățirea calității mediului școlar, dezvoltarea spiritului civic, reducerea consumului de resurse și consolidarea relației dintre școală și comunitate. În plus, elevii dobândesc cunoștințe și valori care îi ajută să participe activ la construirea unei societăți sustenabile. În concluzie, Școala Verde reprezintă un model educațional modern și necesar în contextul actual. Prin promovarea principiilor dezvoltării durabile, aceasta contribuie la formarea unor generații conștiente, creative și responsabile, capabile să protejeze mediul și să participe la dezvoltarea. Aceste activități facilitează învățarea prin experiență și dezvoltă spiritul civic al elevilor

Pilonii dezvoltării durabile

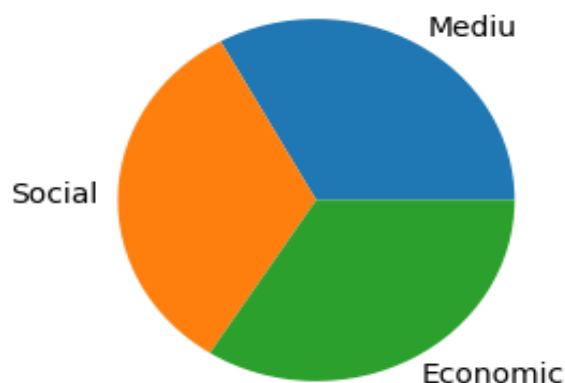

Figura 1. Pilonii dezvoltării durabile

În contextul provocărilor globale generate de schimbările climatice, poluare și epuizarea resurselor naturale, educația pentru dezvoltare durabilă devine o prioritate a sistemelor educaționale contemporane. Conceptul de „Școală Verde” reprezintă o abordare modernă care integrează principiile protecției mediului și ale dezvoltării durabile în procesul instructiv-educativ. Prin activități specifice și prin promovarea comportamentelor responsabile, Școala Verde contribuie la formarea unei generații conștiente de importanța conservării mediului și a utilizării raționale a resurselor. Școala Verde reprezintă una dintre cele mai eficiente modalități de implementare a educației pentru dezvoltare durabilă. Prin integrarea principiilor ecologice în activitatea școlară, elevii dobândesc cunoștințe, competențe și valori necesare pentru a deveni cetățeni responsabili și implicați în protejarea mediului. În contextul actual, educația ecologică nu mai reprezintă doar o componentă complementară a procesului instructiv-educativ, ci o necesitate pentru formarea generațiilor viitoare. Prin activități interdisciplinare și experiențe practice, Școala Verde contribuie la dezvoltarea unei culturi a sustenabilității și la construirea unei societăți echilibrate și responsabile. În concluzie, Școala Verde reprezintă un model educațional modern și eficient, adaptat cerințelor societății contemporane și obiectivelor dezvoltării durabile. Prin integrarea educației ecologice în procesul instructiv-educativ, școala contribuie la formarea unor generații responsabile, capabile să înțeleagă și să gestioneze provocările de mediu ale prezentului și viitorului. Educația pentru dezvoltare durabilă nu se limitează la transmiterea unor informații despre protecția mediului, ci urmărește formarea unor atitudini și comportamente responsabile față de natură, comunitate și resursele disponibile. În acest context, Școala Verde devine un spațiu al învățării active, al colaborării și al implicării civice, oferind elevilor oportunități reale de participare la activități cu impact pozitiv asupra mediului.

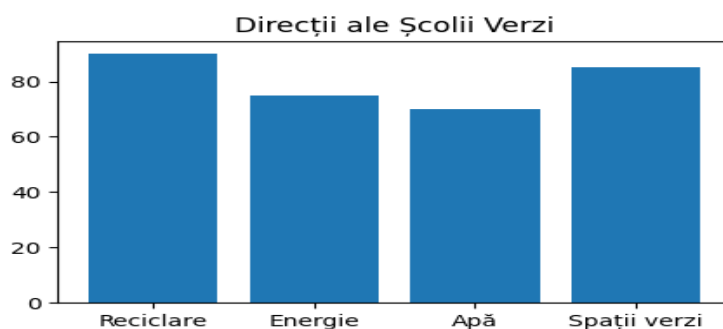

Figura 2. Direcții de acțiune ale Școlii Verzi

Bibliografie

UNESCO (2020). Education for Sustainable Development: A Roadmap. Paris, pp. 12–35.

Comisia Europeană (2022). GreenComp – The European Sustainability Competence Framework. Luxembourg, pp. 18–52.

Ministerul Educației (2023). Strategia Națională privind Educația pentru Mediu și Schimbări Climatice 2023–2030. București, pp. 10–28.

Prof. Plăstoi Glicheria-Irina

Liceul Tehnologic Roșia-Jiu, Fărcășești

Școala verde în contextul dezvoltării durabile

În societatea contemporană, protejarea mediului înconjurător a devenit una dintre cele mai importante preocupări ale omenirii. Schimbările climatice, poluarea, consumul excesiv de resurse și degradarea ecosistemelor impun adoptarea unor măsuri concrete pentru asigurarea unui viitor sustenabil. În acest context, conceptul de „școală verde” reprezintă o direcție modernă de dezvoltare a educației, având rolul de a forma generații responsabile, conștiente de impactul propriilor acțiuni asupra naturii. Școala verde nu este doar o clădire eficientă energetic, ci și un spațiu educațional în care valorile dezvoltării durabile sunt promovate și integrate în procesul de învățare.

Școala verde este o instituție de învățământ care îmbină educația de calitate cu respectul pentru mediul înconjurător. Aceasta utilizează resursele în mod responsabil, reduce consumul de energie și apă, promovează reciclarea și încurajează comportamente ecologice în rândul elevilor și profesorilor.

Conceptul de școală verde presupune atât existența unor infrastructuri moderne și sustenabile, cât și desfășurarea unor activități educative care dezvoltă conștiința ecologică. Astfel, elevii nu doar învață despre protecția mediului, ci participă activ la proiecte și acțiuni care contribuie la conservarea acestuia.

Noțiunea de dezvoltare durabilă a fost definită în Raportul Brundtland din anul 1987 ca fiind „dezvoltarea care satisface nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”. Acest concept se bazează pe echilibrul dintre trei dimensiuni esențiale: protecția mediului, dezvoltarea economică și bunăstarea socială.

Școala verde contribuie la atingerea obiectivelor dezvoltării durabile prin educarea elevilor în spiritul responsabilității față de natură și societate. Ea formează cetățeni capabili să ia decizii informate și să adopte un stil de viață sustenabil, reducând impactul negativ asupra mediului.

Educația ecologică reprezintă una dintre componentele fundamentale ale școlii verzi. Prin intermediul acesteia, elevii înțeleg importanța protejării naturii și dobândesc competențe necesare pentru gestionarea responsabilă a resurselor.

Activitățile desfășurate în cadrul unei școli verzi pot include:

- ✓ campanii de reciclare și colectare selectivă a deșeurilor;
- ✓ plantarea de arbori și amenajarea spațiilor verzi;
- ✓ proiecte privind economisirea energiei și a apei;
- ✓ excursii și activități în natură;
- ✓ ateliere de educație ecologică și dezvoltare durabilă;
- ✓ utilizarea materialelor digitale pentru reducerea consumului de hârtie.

Prin participarea la astfel de activități, elevii își dezvoltă spiritul civic, simțul responsabilității și capacitatea de a colabora pentru atingerea unor obiective comune.

Din perspectiva disciplinei Limba și literatura română, școala verde poate fi privită și ca un spațiu al cultivării sensibilității față de natură. Literatura română abundă în opere care evidențiază frumusețea mediului natural și relația armonioasă dintre om și natură.

În creațiile lui Mihai Eminescu, natura devine un univers al echilibrului și al reflecției, fiind prezentată ca un refugiu spiritual. De asemenea, operele lui George Coșbuc sau ale lui Ion Agârbiceanu surprind legătura profundă dintre comunitățile umane și mediul înconjurător.

Prin studiul acestor texte, elevii pot înțelege că respectul pentru natură nu reprezintă doar o obligație civică, ci și o valoare culturală și morală. Literatura contribuie astfel la formarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător, completând educația ecologică oferită de școala verde.

Beneficiile școlii verzi

Implementarea principiilor școlii verzi aduce numeroase beneficii: reducerea consumului de resurse și a costurilor de întreținere; îmbunătățirea calității mediului școlar; dezvoltarea unor comportamente responsabile și sustenabile; creșterea implicării elevilor în viața comunității;

formarea unor cetățeni activi și conștienți de problemele globale.

În plus, școala verde oferă un exemplu concret de bune practici, demonstrând că schimbarea începe prin educație și prin asumarea responsabilității la nivel individual și colectiv.

Concluzie

Școala verde reprezintă un model educațional modern, aflat în deplină concordanță cu principiile dezvoltării durabile. Ea contribuie la formarea unor generații capabile să protejeze mediul și să construiască o societate mai echilibrată și mai responsabilă. Prin educație, implicare și respect față de natură, școala verde devine nu doar un spațiu de învățare, ci și un laborator al viitorului. Într-o lume marcată de numeroase provocări ecologice, promovarea acestui model educațional constituie o necesitate, deoarece viitorul planetei depinde de conștiința și acțiunile oamenilor de astăzi.

Bibliografie:

1. Raportul Brundtland – *Our Common Future* (1987).
2. Documente ale UNESCO privind educația pentru dezvoltare durabilă.
3. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României.
4. Manuale și auxiliare de educație ecologică și dezvoltare durabilă.

Prof. coordonator: Pop Nicoleta-Doina

Liceul Internațional Baia Mare

Hidroponia – revoluția verde a secolului XXI

În contextul provocărilor globale actuale, precum schimbările climatice, degradarea solurilor fertile, reducerea resurselor de apă și creșterea accelerată a populației, agricultura modernă necesită soluții inovatoare și sustenabile.

Hidroponia reprezintă o metodă modernă de cultivare a plantelor fără sol, bazată pe utilizarea soluțiilor nutritive și pe controlul atent al factorilor de mediu. Această metodă este utilizată în ferme verticale, sere inteligente, laboratoare de cercetare și chiar în programele spațiale dedicate explorării altor planete. Capacitatea hidroponiei de a produce hrană în spații restrânse și în condiții controlate o transformă într-o soluție importantă pentru orașele moderne și pentru regiunile afectate de secetă sau infertilitate a solului.

Articolul prezintă rezultatele unui proiect educațional și experimental desfășurat pe parcursul a 14 zile în cadrul laboratorului SCIENCE LAB al Liceului Internațional Baia Mare, realizat de elevi ai clasei a X-a pasionați de biologie, ecologie, știință și tehnologie, interesați de rolul inovației în protecția mediului și în dezvoltarea unei agriculturi sustenabile: Bujor Emanuel-Ioel, Bumbuk Nicolas Răzvan, Kălăuz Raluca Alexandra, Mesaroș Andrei, Pop Marcus Daniel, Roman-Zah Paul și Rusz Daiana-Maria, sub coordonarea profesorului Pop Nicoleta-Doina.

Experimentul a avut ca scop investigarea eficienței sistemelor hidroponice și analiza avantajelor pe care această metodă modernă de cultivare le oferă în comparație cu agricultura tradițională, evidențiind potențialul hidroponiei în dezvoltarea unei agriculturi sustenabile și adaptate cerințelor contemporane.

Principalele obiective urmărite au fost:

O.1. Studiarea creșterii plantelor în sisteme fără sol;

O.2. Observarea influenței factorilor de mediu asupra dezvoltării plantelor;

O.3. Compararea ritmului de dezvoltare pentru diferite specii cultivate;

O.4. Promovarea agriculturii sustenabile și a tehnologiilor moderne în rândul elevilor.

Experimentul a urmărit dezvoltarea mai multor specii de plante cultivate într-o microseră și într-un sistem hidroponic orizontal, în condiții controlate de temperatură, lumină și umiditate.

În cadrul experimentului au fost utilizate: o microseră pentru germinare, un sistem hidroponic orizontal, cuburi speciale de germinare, soluție nutritivă hidroponică, semințe de salată baby, fasole, floarea-soarelui, gălbenele, albăstrele, sunătoare și păpădie.

Semințele au fost introduse individual în cuburile de germinare și plasate în microseră pentru menținerea temperaturii și umidității optime. După dezvoltarea rădăcinilor și apariția primelor frunze, plantele au fost transferate în sistemul hidroponic. Pe parcursul celor 14 zile, au fost monitorizate: viteza de germinare, dezvoltarea rădăcinilor, creșterea tulpinilor și a frunzelor, necesarul de lumină și apă și adaptarea plantelor la mediul hidroponic.

De asemenea, s-a realizat un jurnal experimental în care au fost consemnate observațiile zilnice privind evoluția culturilor.

Fig. 1

Fig.2

Fig.3

Fig.4

Rezultatele experimentului au demonstrat eficiența cultivării hidroponice și adaptabilitatea plantelor la condițiile controlate ale sistemului. Majoritatea semințelor au germinat cu succes, iar plantele au prezentat o dezvoltare rapidă și sănătoasă.

Fig.5

Fig.6

Fig.7

Au evidențiat numeroase avantaje ecologice ale hidroponiei comparativ cu agricultura tradițională. Sistemele hidroponice reduc semnificativ utilizarea pesticidelor și erbicidelor datorită cultivării plantelor într-un mediu controlat. Totodată, acestea permit un control mai eficient al bolilor și dăunătorilor, diminuând necesitatea tratamentelor chimice agresive. Un alt avantaj important îl reprezintă posibilitatea cultivării plantelor în spații restrânse, inclusiv în mediul urban sau în zone lipsite de terenuri fertile. Hidroponia contribuie și la protejarea solului, prevenind eroziunea și degradarea acestuia. Prin recircularea apei și administrarea controlată a nutrienților, consumul de resurse naturale este redus considerabil. De asemenea, tehnologia hidroponică limitează poluarea apelor și impactul negativ asupra ecosistemelor naturale. Astfel, hidroponia se evidențiază ca o soluție modernă și sustenabilă pentru agricultura viitorului.

Din punct de vedere educațional, proiectul a contribuit la dezvoltarea competențelor practice și științifice ale elevilor, stimulând spiritul de observație, munca în echipă și interesul pentru protecția mediului.

În concluzie, hidroponia se conturează ca una dintre cele mai promițătoare soluții pentru asigurarea securității alimentare la nivel global și pentru dezvoltarea unei agriculturi moderne, sustenabile și eficiente. capabile să răspundă provocărilor globale ale secolului XXI.

Bibliografie

1. Apahidean, M., Apahidean, A. S. (2015). *Tehnologii speciale de cultură a legumelor – Culturile hidroponice*. Cluj-Napoca: Editura Academic Press.
2. Bălănici, A., Stoleru, T., Zamfirache, M. M. (2013). *Aspecte privind creșterea hidroponică a plantelor*. Bârlad: Editura Acta Musei Tutovenssis.
3. Taiz, L., Zeiger, E. (2010). *Fiziologia plantelor*. București: Editura ALL.
4. Resh, H. M. (2012). *Hydroponic Food Production*. Boca Raton: CRC Press.
5. Jones, J. B. (2005). *Hydroponics: A Practical Guide for the Soilless Grower*. CRC Press.
6. FAO – Food and Agriculture Organization (2019). *Viitorul alimentației și agriculturii*. Roma: FAO Publishing.
7. Raviv, M., Lieth, J. H. (2008). *Soilless Culture: Theory and Practice*. Amsterdam: Elsevier Publishing.

Profesor: Popa Irina

Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”, Vaslui

Să exploatăm mediul înconjurător în mod rațional

Drumul spre un mediu curat trece prin oameni. Fiecare om are un lucru personal la care ține, dar natura este ceea ce toți oamenii au în comun, este cel mai evident mod prin care Dumnezeu are grijă de noi. Suntem părinții naturii. Trebuie să avem grijă de ea ca de propriul copil, iar dacă nu suntem în stare să-l protejăm, măcar să ne închipuim ce i s-ar putea întâmpla și ar fi de-a dreptul înfiorător!

Cea mai eficientă cale de a însănătoși mediul natural, pornește de la schimbarea mentalității, a obiceiurilor greșite și continuă cu conștientizarea și cultivarea sentimentelor pozitive față de natură. Educația înseamnă creștere, hrănire, cultivare și tocmai de aici rezultă interdependența acestora cu mediul. Natura ne face egali între noi, ca oameni.

Ocrotirea planetei nu este responsabilitatea unor specialiști, ci a tuturor oamenilor. Transformând mediul, omul se transformă pe sine însuși. Ne dorim să respirăm aer curat, să bem apă curată, să mâncăm sănătos, în timp ce recurgem la acțiuni care îmbolnăvesc tot ce ne înconjoară: practicăm agricultură intensivă, modificăm genetic organismele, construim acolo unde nu este necesar și defrișăm excesiv, exploatăm resursele fără să ne gândim la capacitatea lor de regenerare, obligăm pământul să fumeze pasiv gazele emise de autovehicule.

Relația dintre mediu și om este una bidirecțională și de o importanță vitală. Aceasta definește atât modul în care mediul ne modelează existența, cât și responsabilitatea noastră de a-l proteja. Mediul natural oferă condițiile necesare supraviețuirii și influențează direct dezvoltarea speciei. Aerul, apa și solul determină calitatea vieții și starea generală de sănătate. Resursele naturale disponibile au determinat dintotdeauna ocupațiile umane, nivelul de trai și evoluția civilizațiilor.

În sens invers, dezvoltarea tehnologică și industrială a creat o presiune masivă asupra resurselor planetei. Activitățile umane generează poluare și modificări climatice care amenință

ecosistemele. Necesitatea protecției mediului este esențială pentru conservarea vieții pe Terra. O viață sănătoasă este indisolubil legată de un mediu curat.

Protejarea mediului este posibilă dacă întreaga omenire ar conștientiza și ar recurge la o serie de acțiuni esențiale care ar putea prelungi viața planetei și ne-ar proteja sănătatea. Acestea sunt sustenabile și s-ar putea implementa de către oricine, dar mai ales, de către tinerii care reprezintă viitorul și care se află în plin traseu formativ.

Conservarea resurselor: apa și energia electrică pot fi consumate rațional dacă se instalează aparate care reduc consumul: reductoare de debit sau becuri economice de tip led cu consum minim;

Economia circulară: adoptarea și practicarea reciclării, refolosirii, reparării care reduce risipa și folosește resursele regenerabile solare și eoliene. În acest sens se impune gestionarea riguroasă a deșeurilor reciclabile și direcționarea lor spre centrele de specialitate. Un câștig, în acest sens îl reprezintă aparatele de preluare a peturilor amplasate în super-marketuri sau în vecinătatea lor. De asemenea, selecționarea diferențiată a deșeurilor este foarte importantă. Chiar dacă există lege care reglementează acest aspect la noi în țară, se constată, din nefericire, încălcarea constantă și flagrantă a acesteia. Deși există în școli, cel puțin, dar și în alte instituții publice, amplasate pubele diferite colorate destinate colectării diferențiate a gunoaielor, deși au apărut prin orașe și insulele ecologice care doresc să înlocuiască vechile pubele, să mențină igiena și să evite mirosurile neplăcute din cartiere, lucrurile nu stau cum ar trebui, deoarece oamenii le lipsește educația în această direcție sau sunt pur și simplu ignoranți: ori nu colectează și nu depun diferențiat deșeurile în menajer, biodegradabil, plastic, carton sau sticlă, ori cei care ridică aceste deșeuri parțial selecționate le amestecă într-una și aceeași mașină și le deversează în natură.

Reducerea amprentei de carbon presupune minimizarea utilizării combustibililor fosili și utilizarea vehiculelor electrice în zonele urbane. Tinerii, mai ales trebuie educați să meargă pe jos pentru o sănătate de fier sau să utilizeze bicicletele pentru parcurgerea distanțelor mai mari.

Încurajarea producției și a consumului local: hrana și bunurile ar trebui procurate de la producătorii locali care recurg la o agricultură bio și nu poluează mediul cu substanțe chimice

pentru stimularea creșterii și coacerii rapide a legumelor sau fructelor și nici cu transportul acestora prin intermediul lanțurilor lungi de aprovizionare.

Această abordare inteligentă asigură resurse pentru viitor fără a distruge ecosistemele. Rolul școlii verzi în sistemul de învățământ actual este de a integra ecologia în comportamentele zilnice ale elevilor, pregătind generații responsabile, capabile să răspundă crizelor climatice globale. Procesul educațional axat pe mediu presupune introducerea ca discipline opționale a unor cursuri despre surse de energie regenerabilă și educație ecologică, învățarea practică prin vizite tematice, acțiuni de ecologizare sau de împădurire (demers pentru care se impune participarea mai multor factori pentru asigurarea puieților și a echipamentelor necesare), proiecte ecologice aplicate în parteneriat cu ONG-uri, companii, primării etc, desfășurarea unor ore de curs în aer liber, înființarea de spații verzi sau mini-grădini școlare, promovarea unei alimentații sănătoase și luarea unor decizii responsabile privind resursele școlii prin „ambasadorii mediului” care pot lua inițiativa unor activități precum colectarea maculaturii sau alte activități care pot îmbunătăți calitatea vieții.

Prof. Puțura Diana Cornelia

Școala Gimnazială „Aurel Rău”, Josenii Bârgîului, Bistrița-Năsăud

Proiectarea și Managementul unei „Școli Verzi” în Contextul Dezvoltării Durabile

În peisajul educațional contemporan, asistăm la o mutație de paradigmă: trecerea de la „educația ecologică” tradițională (axată pe transmiterea secvențială de informații despre poluare sau floră/faună) la educația pentru dezvoltare durabilă.

Dezvoltarea durabilă, definită istoric ca fiind capacitatea de a satisface nevoile prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi, nu mai este doar un subiect de politici globale, ci o competență de viață obligatorie. Școala nu poate rămâne o insulă izolată; ea trebuie să devină un model a ceea ce ne dorim să vedem în societate.

În România, implementarea Programului național „Săptămâna Verde” a marcat un pas legislativ formal, însă transformarea unei instituții într-o „Școală Verde” veritabilă necesită o strategie pe termen lung, care depășește un calendar de activități de o săptămână.

Pentru ca sustenabilitatea să devină o valoare asumată, o instituție de învățământ trebuie să acționeze simultan pe trei axe majore. Deficiența majoră a multor proiecte ecologice actuale este fragmentarea: se predă ecologia la clasă, dar școala nu colectează selectiv deșeurile sau risipește energia.

Educația pentru mediu poate avea o dimensiune curriculară. Ea își pierde impactul dacă este predată exclusiv prin metode expositive (prelegeri, dictat). Competențele ecologice se formează prin învățare experiențială și investigație științifică.

Infuzarea curriculară: Integrarea temelor de sustenabilitate în disciplinele existente. La Matematică, analiza pierderilor de apă prin robinete defecte; la Fizică, studiul randamentului

panourilor solare; la Istorie/Sociologie, analiza modului în care resursele au influențat migrațiile umane.

Utilizarea instrumentelor digitale: Tehnologia acționează ca un facilitator. Platformele colaborative europene (cum este eTwinning) le permit elevilor să compare indicatori de mediu (calitatea aerului, managementul deșeurilor) cu școli partenere din alte țări, generând un proces de învățare intercultural și bazat pe date reale.

O Școală Verde funcționează ca un „laborator viu”. Clădirea și curtea școlii devin resurse didactice în sine.

Resursă monitorizată	Strategie de optimizare verde	Valoare pedagogică adăugată
Energia electrică & termică	Montarea de senzori de mișcare, becuri LED, monitorizarea grafică a consumului în holul școlii.	Elevii înțeleg fizic noțiunea de Kilowatt-oră și amprentă de carbon a propriei comunități.
Deșeurile solide	Eliminarea plasticului de unică folosință din incintă; stații de compostare pentru deșeurile biodegradabile din cantină/curte.	Experimente de biodegradare la orele de Științe; utilizarea compostului în sera școlii.
Spațiul exterior	Amenajarea de micro-ecosisteme (grădini de polenizatori, mini-livezi, stație meteo școlară).	Mutarea orelor în aer liber (<i>Outdoor Education</i>), reducând stresul școlar și crescând atenția și conectarea.

Un aspect critic în managementul unei Școli Verzi este evaluarea succesului. În evaluarea clasică, ne declarăm mulțumiți dacă elevii obțin note mari la un test despre mediu. În contextul

dezvoltării durabile, această evaluare este superficială. Trebuie să măsurăm impactul pe trei niveluri:

1. Nivelul de Rezultat (Output): Este nivelul imediat. Elevul știe definiția reciclării, completează corect o fișă de lucru sau desenează o mascotă ecologică. Acesta este un indicator de stocare a informației.
2. Nivelul de Schimbare (Outcome): Elevul aplică regula în interiorul școlii sortează plasticul la coșul potrivit în pauză, oprește table inteligentă/digitală la finalul orei fără să i se ceară, își argumentează opiniile într-o dezbatere despre microplastic.
3. Nivelul de Impact (Impact de durată): Elevul transferă cultura ecologică în afara școlii, în viața reală. El devine un „agent al schimbării” în propria familie și/sau comunitate: convinge părinții să colecteze selectiv, refuză ambalajele inutile la cumpărături, participă voluntar la acțiuni de ecologizare a comunității locale.

Succesul unei Școli Verzi nu se măsoară în numărul de diplome afișate pe un avizier, ci în modificarea rutinei zilnice a elevilor săi în spațiul privat și public.

Dezvoltarea unei infrastructuri și a unei metodologii verzi necesită resurse financiare și, mai ales, know-how. Programele europene (Erasmus+ și rețelele eTwinning) reprezintă soluția strategică cea mai eficientă pentru școlile care vor să facă tranziția spre sustenabilitate.

Obținerea unei Acreditări Erasmus+ permite instituției să își trimită cadrele didactice la cursuri de formare specializate în țări europene cu tradiție în eco-pedagogie (cum sunt țările nordice sau Austria). Profesorii învață cum să gestioneze o „sală de clasă fără pereți”, cum să combată *eco-anxietatea* în rândul adolescenților și cum să folosească instrumente digitale moderne pentru a reduce consumul de maculatură la clasă.

Mai mult, mobilitățile de grup pentru elevi le oferă acestora ocazia să observe direct cum funcționează sustenabilitatea în alte sisteme de învățământ, întorcându-se în propria școală cu inițiative clare de implementat prin intermediul Consiliului Elevilor.

Conceptul de Școală Verde nu este o utopie ecologistă și nici o sarcină birocratică suplimentară adăugată unui curriculum oricum încărcat. Ea reprezintă un răspuns pragmatic și urgent la criza climatică și de resurse.

Prin implementarea unui model integrat, școala încetează să mai fie doar un spațiu în care se livrează teorie și devine un incubator de cetățenie activă. Elevii care învață într-o astfel de instituție nu vor fi doar adulți care „știu” ce este ecologia, ci cetățeni capabili să ia decizii strategice, să inoveze, să facă legături directe cu viața reală și să asigure reziliența comunităților din care fac parte.

Bibliografie / Referințe Cadru

- Comisia Europeană. (2022). GreenComp: Cadrul european al competențelor în materie de sustenabilitate. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Ghid de bune practici în eco-pedagogie.
- Ministerul Educației din România. (2023). Ordinul privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare a Programului Național „Săptămâna Verde”. Monitorul Oficial al României.
- UNESCO. (2017). Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Paris, Franța.
- United Nations. (2015). Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă - ODD). New York: UN Publishing.

Prof. Roman Cristina-Oana

Școala Gimnazială Nr.1 Ruscova, Maramureș

Școala Verde – educație pentru sustenabilitate și responsabilitate față de mediu

Introducere

Societatea contemporană se confruntă cu numeroase provocări generate de schimbările climatice, poluarea mediului, epuizarea resurselor naturale și pierderea biodiversității. În acest context, educația are un rol esențial în formarea unor generații responsabile, capabile să adopte comportamente sustenabile și să contribuie activ la protejarea mediului înconjurător. Conceptul de „școală verde” reprezintă una dintre cele mai importante direcții de dezvoltare ale sistemelor educaționale moderne, fiind strâns legat de principiile dezvoltării durabile.

Școala verde nu înseamnă doar un spațiu educațional prietenos cu mediul, ci și un model de formare a elevilor în spiritul respectului față de natură, al consumului responsabil și al implicării civice. Prin activități educative, proiecte ecologice și exemple concrete de bune practici, instituțiile de învățământ pot deveni adevărați agenți ai schimbării sociale.

Conceptul de școală verde

Noțiunea de școală verde definește o instituție educațională care integrează principiile dezvoltării durabile în toate dimensiunile activității sale: management, curriculum, infrastructură și relații cu comunitatea.

O școală verde urmărește:

- reducerea impactului asupra mediului;
- utilizarea eficientă a resurselor;
- promovarea comportamentelor ecologice;
- dezvoltarea competențelor pentru viață sustenabilă;
- implicarea elevilor în activități de protecție a mediului.

Educația pentru dezvoltare durabilă nu este o disciplină separată, ci o abordare interdisciplinară care valorifică toate domeniile de studiu. Elevii învață să înțeleagă relația

dintre om și natură, să identifice problemele de mediu și să propună soluții viabile pentru comunitățile din care fac parte.

Dezvoltarea durabilă și rolul educației

Conceptul de dezvoltare durabilă a fost consacrat prin Raportul Brundtland (1987), fiind definit ca dezvoltarea care răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

Dezvoltarea durabilă se bazează pe trei dimensiuni fundamentale:

Dimensiunea ecologică

Presupune protejarea mediului, conservarea resurselor naturale și reducerea poluării. Educația ecologică îi ajută pe elevi să conștientizeze impactul acțiunilor umane asupra naturii și să adopte comportamente responsabile.

Dimensiunea economică

Vizează utilizarea eficientă a resurselor și promovarea unui consum responsabil. Elevii învață să aprecieze valoarea resurselor și să evite risipa.

Dimensiunea socială

Se referă la echitate, incluziune și participare activă în comunitate. Școala contribuie la dezvoltarea unor cetățeni implicați și responsabili.

Prin educație, elevii dobândesc cunoștințe, atitudini și competențe care îi pregătesc să participe activ la construirea unei societăți sustenabile.

Caracteristicile unei școli verzi

Implementarea conceptului de școală verde presupune existența unor caracteristici specifice.

Management responsabil

Conducerea instituției promovează politici ecologice și susține proiecte de protecție a mediului. Deciziile administrative sunt orientate spre reducerea consumului de energie și resurse.

Infrastructură sustenabilă

Spațiile școlare sunt organizate astfel încât să favorizeze eficiența energetică și protecția mediului:

- iluminat economic;
- colectare selectivă a deșeurilor;

- utilizarea responsabilă a apei;
- spații verzi amenajate;
- materiale reciclabile.

Curriculum orientat spre sustenabilitate

Temele ecologice sunt integrate în procesul instructiv-educativ prin activități interdisciplinare și proiecte practice.

Parteneriate cu comunitatea

Școala colaborează cu autorități locale, organizații non-guvernamentale și instituții de mediu pentru dezvoltarea unor programe educative relevante.

Activități specifice școlii verzi

Transformarea unei școli într-o școală verde se realizează prin activități concrete și constante.

Campanii de ecologizare

Elevii participă la acțiuni de igienizare a spațiilor verzi, parcurilor și zonelor din apropierea școlii. Aceste activități dezvoltă spiritul civic și responsabilitatea față de comunitate.

Colectarea selectivă a deșeurilor

Amenajarea unor puncte de colectare selectivă contribuie la formarea deprinderilor ecologice și la reducerea cantității de deșeuri.

Plantări de arbori și amenajarea spațiilor verzi

Prin activități de plantare, elevii înțeleg importanța vegetației în menținerea echilibrului ecologic și în combaterea schimbărilor climatice.

Ateliere și proiecte tematice

Concursurile, expozițiile, dezbaterile și atelierele creative oferă oportunități de aprofundare a cunoștințelor despre protecția mediului.

Economisirea resurselor

Elevii sunt încurajați să economisească energia electrică, apa și materialele consumabile, dezvoltând obiceiuri responsabile.

Rolul cadrului didactic în promovarea educației ecologice

Profesorul ocupă o poziție centrală în implementarea principiilor școlii verzi. Acesta nu transmite doar informații, ci modelează atitudini și comportamente.

Cadrele didactice pot contribui prin:

- integrarea temelor de mediu în lecții;
- organizarea de activități extracurriculare;
- promovarea învățării prin proiecte;
- implicarea elevilor în acțiuni comunitare;
- valorificarea resurselor digitale pentru educația ecologică.

Profesorul devine astfel un facilitator al schimbării și un promotor al valorilor dezvoltării durabile.

Beneficiile școlii verzi

Implementarea conceptului de școală verde generează numeroase beneficii.

Pentru elevi

- dezvoltarea responsabilității sociale;
- formarea comportamentelor ecologice;
- creșterea spiritului civic;
- dezvoltarea competențelor de colaborare și rezolvare de probleme.

Pentru școală

- îmbunătățirea imaginii instituționale;
- reducerea consumului de resurse;
- dezvoltarea parteneriatelor comunitare;
- crearea unui climat educațional pozitiv.

Pentru comunitate

- creșterea gradului de conștientizare privind protecția mediului;
- implicarea cetățenilor în acțiuni ecologice;
- promovarea dezvoltării sustenabile la nivel local.

Exemple de bune practici

În numeroase unități de învățământ din România sunt implementate proiecte care promovează educația pentru mediu: colectarea selectivă a deșeurilor, amenajarea grădinilor școlare, campanii de reciclare, activități dedicate Zilei Pământului, proiecte Erasmus+ cu tematică ecologică și parteneriate cu organizații de mediu.

Aceste inițiative demonstrează că schimbarea începe prin educație și că elevii pot deveni adevărați ambasadori ai protecției mediului în familiile și comunitățile lor.

Concluzii

Școala verde reprezintă un model educațional adaptat provocărilor secolului XXI și o investiție în viitorul societății. Prin integrarea principiilor dezvoltării durabile în procesul educațional, școala contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, capabili să adopte decizii conștiente și să participe activ la protejarea mediului.

Educația pentru sustenabilitate trebuie să devină o componentă esențială a actului educațional, deoarece generațiile de astăzi vor avea responsabilitatea de a gestiona resursele și de a construi un viitor echilibrat pentru generațiile următoare. O școală verde nu formează doar elevi bine informați, ci oameni preocupați de binele comun și de conservarea planetei.

Bibliografie

1. Bocoș, M., Jucan, D. (2017). *Teoria și metodologia instruirii*. Pitești: Editura Paralela 45.
2. Cucos, C. (2022). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
3. Joița, E. (2010). *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*. București: Editura Arves.
4. Ministerul Educației (2023). *Strategia privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023–2030*. București.
5. Organizația Națiunilor Unite (2015). *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York.
6. UNESCO (2020). *Education for Sustainable Development: A Roadmap*. Paris.

Prof. Ropotă Ioan

Colegiul Tehnic Costin D. Nenițescu, București

Efectele poluării asupra mediului

REZUMAT

Poluarea l-a urmărit pe om încă de la apariția sa pe Pământ. Omul, prin activitățile sale a modificat factorii de mediu adică: apa, aerul, solul. Prin această legătură inseparabilă dintre om și mediu și prin dezvoltarea tehnologică fără precedent, omul a reușit să favorizeze pagubele ecologice creând consecințele asupra sănătății generațiilor prezente și viitoare. Poluarea solului, apelor, atmosferei, sonoră își pune amprenta supra stării de sănătate a populației în special în mediul urban cu efecte pe termen lung.

Cuvinte cheie

poluare, sol, apă, infrasunete, ultrasunete, zgomot, trepidații

1. EFECTELE POLUĂRII ASUPRA SOLULUI

Compoziția chimică a solului poate fi modificată prin depozitarea necontrolată a reziduurilor rezultate din viața curentă, a deșeurilor chimice sau din utilizarea ori producerea unor substanțe chimice.

Cauzele poluării solului pot fi :

- deversări de apă sărată, nămol sau petrol;
- emanații de gaze și depuneri de pulberi cu compuși metalici;
- evacuarea în atmosferă a pulberilor de la combinele de ciment, ipsos și materiale refractare;
- pulberi de oxizi de fier;
- emanații de compuși și metale grele, oxizi de azot și sulf, pulberi și gaze
- depuneri de produse de la balastieră;
- depozitarea reziduurilor industriale, a zgurii și spulberarea zgurii și a cenușilor din halde;
- folosirea unor îngrășăminte, pesticide pe terenuri agricole.

Toate aceste cauze au dus la concluzia că în jurul unor obiective industriale sau în jurul unor căi rutiere, limitele de poluare a solului depășesc cu mult concentrația de Cadmiu, Plumb, Cupru iar folosirea pesticidelor, îngrășămintelor artificiale, insecticidelor, au efecte asupra microflorei, microfaunei, apelor, solului și omului.

Asupra solului se produc următoarele efecte:

- diminuarea rezervei de humus cu 50%;
- acidifierea solului;
- sărăturarea solului;
- deficit potențial de umiditate;
- textură excesiv nisipoasă [1].

2. EFECTELE POLUĂRII ASUPRA APELOR

Principalii poluanți sunt materiale chimice, biologice sau fizice care schimbă calitatea apei.

Pot fi clasificate în opt categorii [2] :

- Produse petroliere ajunse accidental;
- Pesticide și ierbicide care pot fi biodegradabile sau nedegradabile cu persistență mare în sol;
- Metale devenind toxice când ajung la nivele înalte ale lanțului trofic;
- Deșeurile depozitate lângă surse de apă;
- Cantități mari de materie organică;
- Sedimentele;
- Organismele infecțioase;
- Poluarea termală și ploile acide.

Sursele naturale de poluare (roci solubile, suprafețe cu fenomene de eroziune a solului, vegetație intensă acvatică, vegetație de pe maluri) practic pătrund cantități străine de substanțe care fac imposibilă folosirea lor.

Sursele de poluare artificială

După proveniența lor, rezultă următoarele ape uzate:

- ape uzate menajere;
- ape uzate publice;
- ape uzate industriale;
- ape uzate de la unități agrozootehnice și piscicole;

- ape uzate din tehnologii;
- ape uzate de la stropitul străzilor;
- ape meteorice infectate.

Pentru a preveni poluarea apelor și a combate efectele acestora în politica de protecția apelor, se acționează pe șase direcții:

- Realizarea unui complex de amenajare;
- Reglementări privind calitatea apelor naturale și efluenților;
- Reducerea poluării;
- Supravegherea și controlul calității apelor;
- Formarea de specialiști;
- Sensibilizarea opiniei publice.

3. EFECTELE POLUĂRII ASUPRA ATMOSFEREI

- **Smogul** este un amestec de ceață solidă sau lichidă și particule de fum formate când umiditatea este crescută. Smogul reduce vizibilitatea naturală și adesea irită ochii și căile respiratorii.
- **Ploaia acidă** . Prin combinarea oxidului de sulf și oxizii de azot cu vaporii de apă din atmosferă rezultă acid sulfuric și acid azotic. Ploaia acidă are următoarele efecte:
 - erodarea structurilor;
 - distrugerea culturilor;
 - distrugerea ecosistemelor

- **Distrugerea stratului de ozon.** Ozonul se formează prin acțiunea razelor solare asupra oxigenului. Oxizii de azot au menținut concentrația de ozon la un nivel stabil. Ozonul se află în zona între 19 până la 60 km altitudine.

Concentrații ridicate ale ozonului la nivelul solului provoacă boli pulmonare.

4. EFECTELE POLUĂRII SONORE

Zgomotul este un agent mecanic poluant printre cele mai importante în zilele noastre.

Zgomotul dăunează tuturor viețuitoarelor precum și lucrurilor.

Zgomotul până la un anumit prag este un aliat al omului. Îl face să observe lumea înconjurătoare, îl face să perceapă fenomenele fizice.[3]

Vibrațiile sunt oscilații mecanice de amplitudine mai mare decât zgomotul și de frecvență joasă..

Infrasunetele sunt vibrații sub 20 Hz, nu sunt percepute acustic. Infrasunetele acționează asupra organelor interne. Efecte ale infrasunetelor pot fi răul de mare din cauza valurilor sau infrasunetele produse de avionul supersonic care pot dărâma clădiri.

Ultrasunetele au frecvențe peste 20000 Hz și produc efecte asupra sănătății oamenilor prin scăderea câmpului vizual, auzului, tulburări hipofizare, ulcer gastric, hemoragii, etc.

5. CONCLUZII

Poluarea solului se poate realiza prin lucrări de excavare la zi ducând la distrugerea biodiversității, schimbarea regimului apelor subterane. Prin depozitarea în halde, depozite, iazuri, datorită volumelor vehiculate, deșeurile solide depozitate crează probleme de mare importanță pentru calitatea mediului. Prin ploile acide se distruge solul, se acidificază, ducând la afectarea vieții bacteriene din sol sau chiar la uscarea vegetației și mai ales, a pădurilor. Apa este un element care întreține viața pe pământ; plantele și animalele au nevoie de apă pură și nu pot supraviețui dacă apa este infectată cu chimicale toxice care dăunează microorganismelor.

Poluarea atmosferică implică emanarea în atmosferă a substanțelor dăunătoare viețuitoarelor. Poluanții cum ar fi: cărbunele, monoxidul de carbon, dioxidul de carbon, oxidul de azot, clorofluorocarburi, oxizii de sulf, sunt principalii contributory la poluarea atmosferică.

Distrugerea stratului de ozon, ploaia acidă, smogul, sunt principalele efecte poluante care afectează viața.

Zgomotul, vibrațiile, infrasunetele, ultrasunetele, trepidațiile au caracter de agresivitate și de cele mai multe ori provoacă stres.

Acești factori poluanți provoacă boli grave (hipoacuzie, hipercheratoză, hemoragii interne), moarte animalelor și oamenilor și chiar distrug instalații și clădiri.

6. BIBLIOGRAFIE:

[1]V. Rojanski, Florina Bran, Gheorghiță Diaconu – **“Protecția și ingineria mediului”**, Editura economică 1997, pag 216

[2]Cristina Orbeci, Dumitru Turtoi – **“Chimia mediului”**, Editura Agir, București 2006, pag. 115

[3] Al. Banu, O. M. Raovici, Elemente de Inginerie și Protecția mediului, Editura Tehnică, București 2007, pag 62-63

Prof. Savin Oana-Mihaela

Colegiul Național de Agricultură și Economie Tecuci

Valorificarea principiilor chimiei verzi în educația pentru dezvoltare durabilă la nivel liceal

În contextul preocupărilor globale pentru dezvoltarea durabilă, protecția mediului și utilizarea responsabilă a resurselor naturale au devenit obiective esențiale ale societății actuale. Creșterea populației, dezvoltarea industrială și consumul excesiv de resurse au determinat apariția unor probleme precum poluarea aerului, a apei și a solului, acumularea deșeurilor și degradarea ecosistemelor. În acest context, conceptul de dezvoltare durabilă a devenit un obiectiv fundamental al politicilor educaționale, economice și sociale la nivel mondial. Dezvoltarea durabilă presupune satisfacerea nevoilor generației actuale fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

Pentru atingerea obiectivelor dezvoltării durabile, educația ocupă un loc central, contribuind la dezvoltarea conștiinței ecologice și la adoptarea unor comportamente responsabile față de mediul înconjurător. Școala are misiunea de a transmite nu doar cunoștințe, ci și valori și atitudini care să dezvolte elevilor capacitatea de a înțelege impactul activităților umane asupra mediului și de a adopta soluții sustenabile în viața de zi cu zi. În acest sens, disciplinele din aria curriculară „Matematică și Științe” oferă multiple oportunități pentru abordarea temelor legate de protecția mediului și utilizarea eficientă a resurselor. Dintre acestea, chimia ocupă un loc aparte, deoarece permite explicarea proceselor care au loc în natură și în industrie și oferă, totodată, instrumente pentru identificarea unor soluții inovatoare la problemele de mediu.

Una dintre cele mai importante direcții de dezvoltare ale chimiei moderne este reprezentată de chimia verde. Acest domeniu urmărește proiectarea produselor și a proceselor chimice astfel încât să reducă sau să elimine utilizarea și producerea substanțelor periculoase pentru sănătatea umană și pentru mediu. Conceptul a fost introdus de Paul T. Anastas și John C. Warner, care au formulat douăsprezece principii fundamentale ce promovează prevenirea

poluării, utilizarea eficientă a resurselor, reducerea consumului energetic și dezvoltarea unor materiale mai sigure și mai sustenabile.

Spre deosebire de abordările tradiționale, care urmăresc gestionarea deșeurilor după producerea acestora, chimia verde pune accent pe prevenirea poluării încă din faza de proiectare a proceselor și a produselor. Această schimbare de perspectivă contribuie la reducerea costurilor de producție, la protejarea sănătății populației și la conservarea resurselor naturale. Aplicarea principiilor chimiei verzi permite realizarea unor procese mai eficiente și mai puțin poluante, răspunzând astfel cerințelor unei economii orientate spre sustenabilitate.

Aplicațiile chimiei verzi sunt numeroase și evidențiază importanța acestui domeniu în viața cotidiană. În industria ambalajelor se dezvoltă materiale biodegradabile capabile să înlocuiască plasticul convențional, reducând cantitatea de deșeuri care ajung în mediul înconjurător. În sectorul energetic sunt promovate surse alternative de energie și biocombustibili care contribuie la diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră. Industria farmaceutică utilizează procese de sinteză mai eficiente, care generează cantități mai mici de reziduuri, iar numeroase produse de curățenie și igienă sunt formulate utilizând ingrediente mai puțin toxice și mai ușor biodegradabile.

Integrarea acestor exemple în activitățile didactice oferă elevilor posibilitatea de a înțelege legătura dintre cunoștințele dobândite la clasă și provocările reale ale societății contemporane. Astfel, chimia devine o disciplină relevantă pentru viața de zi cu zi, iar elevii înțeleg că progresul tehnologic și protecția mediului nu sunt obiective contradictorii, ci pot fi realizate simultan prin aplicarea principiilor dezvoltării durabile.

Pentru a ilustra aplicabilitatea principiilor chimiei verzi și importanța educației pentru dezvoltare durabilă, a fost organizat un atelier practic cu elevii de liceu, intitulat „Bioplasticul – alternativa ecologică la plasticul convențional”. Activitatea a avut ca scop familiarizarea elevilor cu conceptul de materiale biodegradabile și evidențierea rolului chimiei în dezvoltarea unor soluții sustenabile pentru reducerea poluării cu materiale plastice.

În prima etapă, participanții au luat parte la o discuție interactivă privind impactul deșeurilor plastice asupra mediului. Au fost analizate informații referitoare la durata mare de degradare a plasticului convențional, la efectele microplasticelor asupra ecosistemelor și la necesitatea identificării unor alternative ecologice. Pornind de la aceste aspecte, elevii au fost

încurajați să propună soluții pentru diminuarea consumului de plastic și pentru gestionarea responsabilă a deșeurilor.

Partea practică a constat în obținerea unui bioplastic utilizând amidon alimentar, apă, glicerină și o cantitate redusă de oțet. Ingredientele au fost amestecate și încălzite până la obținerea unei compoziții omogene și translucide, care a fost ulterior turnată în recipiente și lăsată la uscat. După uscarea completă, elevii au observat formarea unei pelicule flexibile, asemănătoare plasticului convențional.

Experimentul a constituit un exemplu concret de aplicare a principiilor chimiei verzi, deoarece a utilizat materii prime regenerabile și substanțe cu impact redus asupra mediului. În cadrul discuțiilor care au urmat, elevii au analizat avantajele și limitele bioplasticelor, comparând proprietățile acestora cu cele ale plasticului tradițional. De asemenea, au identificat domenii în care astfel de materiale ar putea fi utilizate și au discutat despre contribuția lor la reducerea poluării.

Activitatea s-a încheiat printr-o dezbatere în cadrul căreia elevii au formulat propuneri pentru transformarea școlii într-un spațiu mai sustenabil. Printre sugestiile prezentate s-au numărat reducerea utilizării produselor de unică folosință, promovarea colectării selective a deșeurilor, utilizarea recipientelor reutilizabile și organizarea unor campanii de informare privind protecția mediului. Propunerile formulate au evidențiat interesul elevilor pentru problemele de mediu și capacitatea lor de a identifica soluții aplicabile în comunitatea școlară.

Impactul educațional al activității a fost semnificativ. Pe lângă consolidarea cunoștințelor de chimie, elevii și-au dezvoltat competențe de investigare, colaborare și rezolvare de probleme. În același timp, au dobândit o înțelegere mai profundă a conceptului de dezvoltare durabilă și a rolului pe care fiecare individ îl poate avea în protejarea mediului. Experiențele practice de acest tip contribuie la formarea unei atitudini responsabile și la dezvoltarea spiritului civic, obiective esențiale ale educației moderne.

Promovarea chimiei verzi în școală reprezintă o investiție în viitor, deoarece oferă elevilor oportunitatea de a înțelege modul în care știința poate contribui la rezolvarea unor probleme globale. Prin activități practice, proiecte interdisciplinare și abordări centrate pe elev, școala poate deveni un spațiu în care principiile dezvoltării durabile sunt nu doar discutate, ci și aplicate în mod concret.

În concluzie, chimia verde constituie un instrument educațional valoros pentru promovarea dezvoltării durabile în școală. Prin integrarea principiilor sale în activitățile didactice, elevii dobândesc cunoștințe relevante, dezvoltă competențe practice și își formează atitudini responsabile față de mediu. Activitatea de obținere a bioplastului a demonstrat că educația pentru mediu poate fi atractivă, aplicativă și eficientă, contribuind la dezvoltarea capacității elevilor de a identifica și aplica soluții sustenabile la problemele de mediu. Prin urmare, valorificarea principiilor chimiei verzi în activitățile școlare contribuie la consolidarea culturii sustenabilității și la transformarea școlii într-un actor activ al dezvoltării durabile.

Bibliografie

- Anastas, P. T., & Warner, J. C. (1998). Green Chemistry: Theory and Practice. New York: Oxford University Press.
- Anastas, P. T., & Zimmerman, J. B. (2018). The Periodic Table of the Elements of Green and Sustainable Chemistry. Green Chemistry.
- Clark, J. H., & Macquarrie, D. J. (2002). Handbook of Green Chemistry and Technology. Oxford: Blackwell Science.
- Lancaster, M. (2016). Green Chemistry: An Introductory Text (3rd ed.). Cambridge: Royal Society of Chemistry.
- Ministerul Educației Naționale. (2009). Programa școlară pentru disciplina Chimie, clasele IX–XII. București.
- United Nations Environment Programme. (2011). Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication. Nairobi: UNEP.

Prof. Stănescu Daniela

Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu Drăgășani

Grădina școlară și școala verde – instrumente educaționale pentru dezvoltarea durabilă

În contextul provocărilor actuale generate de schimbările climatice, degradarea mediului și necesitatea adoptării unor comportamente responsabile față de resursele naturale, școala are un rol esențial în formarea unei generații capabile să contribuie la dezvoltarea durabilă a societății. Conceptul de „școală verde” reprezintă o abordare educațională modernă, care integrează principiile sustenabilității în activitățile didactice, în managementul instituției și în relația cu comunitatea. În acest context, grădina școlară devine un instrument educațional valoros, oferind elevilor oportunități de învățare experiențială și de dezvoltare a unei relații autentice cu natura.

Dezvoltarea durabilă reprezintă un model de evoluție care răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Educația pentru dezvoltare durabilă urmărește formarea de competențe, valori și atitudini care să permită cetățenilor să adopte decizii responsabile în raport cu mediul, economia și societatea.

În acest context, școala nu mai este doar un spațiu destinat transmiterii de cunoștințe, ci devine un mediu activ de formare a comportamentelor sustenabile. Conceptul de școală verde promovează utilizarea eficientă a resurselor, reducerea impactului asupra mediului și implicarea elevilor în proiecte care contribuie la protejarea naturii și la îmbunătățirea calității vieții.

Una dintre cele mai accesibile și eficiente modalități prin care principiile dezvoltării durabile pot fi transpuse în activitatea școlară este amenajarea și valorificarea pedagogică a grădinii școlare.

Grădina școlară – un laborator viu de învățare

Grădina școlară oferă un context autentic pentru învățare, în care elevii pot observa direct procesele naturale și pot participa activ la desfășurarea acestora. Spre deosebire de lecțiile desfășurate exclusiv în sala de clasă, activitățile din grădină stimulează curiozitatea, spiritul de observație și învățarea prin experiență. Prin cultivarea plantelor, elevii înțeleg ciclurile de viață ale organismelor vegetale, importanța biodiversității și rolul resurselor naturale în susținerea vieții. Ei descoperă legătura dintre sol, apă, lumină și dezvoltarea plantelor, dobândind cunoștințe care depășesc cadrul teoretic al manualelor.

În același timp, grădina școlară facilitează abordarea interdisciplinară a procesului educativ. La științe, elevii studiază ecosistemele și factorii de mediu; la matematică pot calcula suprafețe, cantități sau ritmul de creștere al plantelor; la limba română și limbi străine pot redacta jurnale de observație, descrieri sau proiecte tematice; la educație tehnologică și arte pot realiza etichete, panouri informative și obiecte decorative pentru amenajarea spațiului verde. Astfel, grădina devine un veritabil laborator educațional în aer liber, care susține dezvoltarea competențelor-cheie și contribuie la creșterea motivației pentru învățare.

Contribuția grădinii școlare la educația pentru dezvoltare durabilă

Educația pentru dezvoltare durabilă presupune nu doar acumularea de informații, ci și formarea unor comportamente responsabile. În acest sens, activitățile desfășurate în grădina școlară au un impact semnificativ asupra dezvoltării atitudinilor proecologice. Participând la plantare, îngrijire și recoltare, elevii învață să respecte natura și să înțeleagă valoarea muncii depuse pentru obținerea resurselor alimentare. Ei conștientizează importanța utilizării raționale a apei, a reducerii risipei și a protejării biodiversității.

De asemenea, grădina școlară contribuie la dezvoltarea responsabilității individuale și colective. Fiecare elev are un rol în îngrijirea spațiului comun, iar succesul activităților depinde de cooperare și implicare constantă. Aceste experiențe favorizează dezvoltarea spiritului civic și a competențelor sociale necesare unei participări active în comunitate.

Prin contactul direct cu natura, elevii dezvoltă și o mai bună înțelegere a relației dintre om și mediu. Ei observă efectele fenomenelor meteorologice asupra culturilor, importanța polenizatorilor și impactul activităților umane asupra ecosistemelor. În acest mod, conceptele abstracte asociate dezvoltării durabile capătă sens și relevanță practică.

Școala verde – un parteneriat între educație și comunitate

Implementarea conceptului de școală verde presupune implicarea întregii comunități educaționale. Grădina școlară poate deveni un spațiu de colaborare între elevi, profesori, părinți și reprezentanți ai comunității locale. Activitățile de plantare, amenajare și întreținere pot fi organizate sub forma unor proiecte comune, care consolidează relațiile dintre școală și comunitate. În plus, colaborarea cu autorități locale, organizații de mediu sau agenți economici poate facilita accesul la resurse și expertiză necesare dezvoltării unor inițiative sustenabile.

Prin astfel de proiecte, școala transmite un mesaj puternic privind responsabilitatea față de mediu și demonstrează că educația poate genera schimbări reale la nivel local. Elevii devin ambasadori ai comportamentelor ecologice, transferând în familie și comunitate valorile și practicile învățate în cadrul activităților școlare.

Beneficii pentru starea de bine a elevilor

Pe lângă valoarea sa educațională, grădina școlară contribuie și la dezvoltarea echilibrată a elevilor. Numeroase studii evidențiază efectele benefice ale contactului cu natura asupra sănătății fizice și emoționale. Activitățile desfășurate în aer liber reduc nivelul de stres, stimulează mișcarea și îmbunătățesc capacitatea de concentrare. Într-o perioadă în care elevii petrec tot mai mult timp în fața ecranelor, grădina școlară oferă oportunități de reconectare cu mediul natural și de dezvoltare a unei relații sănătoase cu lumea înconjurătoare. Experiențele pozitive trăite în natură contribuie la creșterea stimei de sine, a sentimentului de apartenență și a satisfacției față de activitățile școlare.

Grădina școlară reprezintă mult mai mult decât un spațiu verde amenajat în curtea unei instituții de învățământ. Ea este un instrument educațional complex, capabil să transforme principiile dezvoltării durabile în experiențe concrete de învățare. Integrată în viziunea unei

școli verzi, grădina contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, implicați și conștienți de rolul lor în protejarea mediului. Prin activități practice, interdisciplinare și colaborative, elevii dobândesc cunoștințe, competențe și valori esențiale pentru construirea unei societăți sustenabile. În acest sens, investiția în dezvoltarea grădinilor școlare și în promovarea conceptului de școală verde reprezintă o investiție în educația și viitorul generațiilor următoare.

Prof. Georgia Stoica

Școala Gimnazială Nr. 3, Slobozia, Județ Ialomița

Școala verde în contextul dezvoltării durabile

Conceptul de „Școală Verde” reprezintă un model modern de educație și organizare a spațiului școlar, bazat pe respectul față de mediu, utilizarea responsabilă a resurselor și promovarea unui stil de viață sustenabil. O școală verde nu înseamnă doar o clădire eficientă energetic, ci și o comunitate educațională care formează elevi responsabili, conștienți de importanța protejării mediului și a dezvoltării durabile.

Dezvoltarea durabilă urmărește satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. În acest context, școala verde are rolul de a contribui la educația ecologică și la formarea unor comportamente sustenabile.

O școală verde este o instituție de învățământ care utilizează eficient energia și apa; reduce poluarea și cantitatea de deșeuri; promovează reciclarea și reutilizarea materialelor; creează spații sănătoase și prietenoase pentru elevi; integrează educația pentru mediu în procesul de învățare; încurajează participarea activă a elevilor în proiecte ecologice.

Acest model educațional pune accent atât pe infrastructură, cât și pe comportamente și valori. Elevii învață să colaboreze în proiecte ecologice; să respecte natura și comunitatea; să participe la activități de voluntariat; să adopte un stil de viață sănătos și responsabil.

Educație ecologică îi învață pe copii lecții despre schimbările climatice prin activități practice de protecție a mediului;

Spații sănătoase care presupun aer curat și lumină naturală; mobilier ecologic; curți verzi și zone de relaxare.

Elevii au un rol important în succesul unei școli verzi. Ei pot participa la campanii de reciclare; pot reduce risipa; pot utiliza transportul ecologic; pot promova comportamente sustenabile.

Profesorii contribuie prin integrarea temelor de mediu în lecții, organizarea de activități practice, formarea unei atitudini responsabile față de natură.

Comunitatea locală poate contribui și ea la reducerea poluării, prin implicarea în proiecte sustenabile, care conduc la creșterea responsabilității sociale.

În școala noastră copiii au participat la tot felul de activități sau proiecte e-twinning pentru educație sustenabilă și pentru aceasta imaginile vorbesc de la sine.

Concluzie

Școala verde reprezintă un pas important spre construirea unei societăți sustenabile. Prin educație, responsabilitate și implicare, elevii învață să protejeze mediul și să utilizeze resursele în mod eficient. În contextul dezvoltării durabile, școala verde contribuie la formarea unor generații capabile să creeze un viitor mai curat, mai sănătos și mai echilibrat pentru toți.

Bibliografie /Sitografie

- www.vivid-edu.ro
- <https://www.edu.ro/scoli-verzi>
- <https://www.ecoschools.global/>
- Programul Național pentru Școli Verzi din România(PNRR)
- Programul Eco-Schools
- Agenția Europeană de Mediu

Prof. în învățământ primar Szabó Enikő
Școala Gimnazială Mártonffi János-Vlăhița,
jud. Harghita

Velünk van a természet

Nap mint nap a sajtóban, a közösségi médiában, a mindennapi társas kapcsolatokban központi témává vált a természet védelme, a környezetszennyezés, a klímaváltozás. A párbeszédnek során gyakran megrekedünk a szavak szintjén, a „tennünk kéne valamit” után nincs egy megvalósítható terv, egy ösztönző erő, ami tovább-lendítené az elképzeléseket, vágyakat.

Számomra a tanítási évek tapasztalatai bebizonyították, hogy akkor működőképes egy terv, egy csapat, ha érzelmileg pozitív töltettel rendelkeznek.

A 2025 – 26-os tanévben első osztályos tanítványaim voltak. A fent említett tények alapján állítom, hogy az I. osztályos gyermekek környezettudatos nevelésében kiemelten fontos az élményszerű tanulás, mert ebben az életkorban a közvetlen tapasztalatszerzés a leghatékonyabb.

A természet megfigyelésére épülő tevékenységek fejlesztik a gyermekek kíváncsiságát, figyelmét és felelősségtudatát a környezetük iránt. Ugyanakkor a játékos, cselekvésközpontú módszerek segítik a tanulókat abban, hogy könnyebben megértsék fontos a környezet, a természet védelme, megismerése.

Ekkor döntöttem, hogy amikor csak lehet természet-közel foglalkozásokat tartok diákjaimnak. Szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen az iskola közvetlen szomszédságában egy kert található, ahová bejáratosak vagyunk. Nem iskolai környezet, ami pozitív hatással van a gyermekekre, mégis közel az iskolához, így nem veszítünk időt a terep megközelítésére.

Bátran állítom, hogy a rendszeres szabadtéri foglalkozások erősítik a gyermekek érzelmi kapcsolatát a természettel, ami hosszú távon környezettudatos viselkedést alakíthat ki.

A kertben való órák, az ott élő pedagógus kollégánk pozitív példamutatása pedagógiai szempontból is meghatározó, mert a kisiskolások elsősorban utánnézéssel tanulnak.

Jelen cikkemben a kihelyezett környezeti foglalkozásokból az első találkozás forgatókönyvét mutatom be, ami megalapozta a továbbiakban a gyermekek lelkes hozzáállását nemcsak a tevékenységekhez, hanem a természethez is.

Velünk a természet I. rész

A találkozás első pontjaként leszögeztünk két alapvető szabályt, amiket a következőkben mindig be kell tartanunk:

- figyelünk az irányítóra
- társainkkal együttdolgozunk, segítjük egymást

Tavaszi lévén felelevenítettük a tavasz jeleit, majd azt a feladatot kapták a gyermekek, hogy a tojástartójukba gyűjtsenek 10 kincset.

A keresés kezdetekor, kora tavasz lévén, a gyermekek lehetetlen küldetésnek találták a feladatot, mégis már az időkeret lejárta előtt felmutatták kincseiket: színes kavics, csont darab, apró virág, toll, gomba, lyukas mogyoró.

A bemutatáskor beszélgettünk a talált darabokról: kié lehet? hogy kerülhetett ide? mire használjuk? mit tudunk kiolvasni belőle?

A foglalkozás harmadik mozzanataként elrejtettük a kincseket egy gyermekek által kiválasztott helyre, majd körbe ültünk és egy közelünkben élő madárról beszéltünk: szajkóról. Megnéztük a madár tojását, beszéltünk a madár szokásairól.

A pihenő alatt, végig dőlve a fűvön, szemünket behunyva a természet apró hangjaira figyeltünk. Ezután az apró állatkák és részletek megfigyelése következett nagyító segítségével. Alkalmunk adódott így a mérgező és ehető növényekről is beszélni.

Ismét a tevékeny foglalkozásé volt a szó: az elrejtett kincsekből egy mandala-szerű képet kellett készítsenek a gyermekek közösen. Nemcsak szépérzékük fejlődött, de együttműködő készségük is.

Az óra végén a jutalom az almafára – mászás volt.

A tevékenység alatt nem volt cél sok információt átadni, de még sok típusú foglalkozást sem végeztetni a gyermekekkel.

A kevesebb több jelszóval öröm és boldogság jellemezte az órát.

A beszélgetések és közös reflexiók lehetőséget adtak arra, hogy a gyermekek saját élményeiken keresztül fogalmazzák meg a természet védelmének jelentőségét.

Hiszem és vallom, hogy projektalapú és kooperatív feladatok fejlesztik az együttműködést, miközben a gyermekek megtapasztalják, hogy közösen többet tehetnek környezetükért.

Erről szólt a fent leírt foglalkozás is.

Prof. ed. timpurie Văleanu Maria-Adriana

G. P. N Bătășani, Valea-Mare, Jud. Vâlcea

Școala verde în contextul dezvoltării durabile

În ultimele decenii, preocupările privind protecția mediului și utilizarea responsabilă a resurselor naturale au devenit priorități la nivel global. Schimbările climatice, poluarea, degradarea ecosistemelor și consumul excesiv de resurse au determinat societatea să caute soluții pentru un model de dezvoltare care să răspundă nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Acest model este cunoscut sub denumirea de dezvoltare durabilă. Educația joacă un rol esențial în promovarea valorilor și comportamentelor necesare pentru realizarea dezvoltării durabile. În acest context, conceptul de „școală verde” a apărut ca o modalitate de integrare a principiilor sustenabilității în procesul educațional și în organizarea instituțiilor de învățământ. Școala verde nu reprezintă doar o clădire eficientă energetic, ci și un mediu educațional care promovează responsabilitatea față de natură, utilizarea rațională a resurselor și implicarea activă în protejarea mediului. Prezentul referat își propune să analizeze conceptul de școală verde în contextul dezvoltării durabile, evidențiind caracteristicile, beneficiile și provocările implementării acestui model educațional.

Conceptul de dezvoltare durabilă a fost consacrat prin Raportul Brundtland din anul 1987, elaborat de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare. Conform acestuia, dezvoltarea durabilă reprezintă „dezvoltarea care satisface nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

Dezvoltarea durabilă se bazează pe trei dimensiuni fundamentale:

- dimensiunea economică, care urmărește creșterea economică și utilizarea eficientă a resurselor;
- dimensiunea socială, care promovează echitatea, incluziunea și calitatea vieții;
- dimensiunea ecologică, care vizează protecția mediului și conservarea resurselor naturale.

Educația pentru dezvoltare durabilă reprezintă unul dintre principalele instrumente prin care aceste obiective pot fi atinse. Prin intermediul educației, elevii dobândesc cunoștințe, valori și competențe necesare pentru a contribui la construirea unei societăți sustenabile. Școala verde este o instituție educațională care integrează principiile dezvoltării durabile în toate aspectele activității sale: infrastructură, management, curriculum și relații cu comunitatea. Scopul principal al școlii verzi este formarea unor cetățeni responsabili, capabili să adopte comportamente favorabile mediului și să participe activ la rezolvarea problemelor ecologice. Conceptul de școală verde presupune atât transformarea spațiului fizic, cât și schimbarea culturii organizaționale. Astfel, o școală verde urmărește reducerea consumului de energie și apă, gestionarea eficientă a deșeurilor, utilizarea surselor regenerabile de energie și crearea unui mediu sănătos pentru elevi și profesori. În același timp, educația pentru mediu este integrată în activitățile didactice și extracurriculare, astfel încât elevii să înțeleagă impactul acțiunilor umane asupra naturii și să dezvolte comportamente sustenabile. O școală verde se remarcă printr-o serie de caracteristici care contribuie la realizarea obiectivelor dezvoltării durabile. Un element esențial al școlii verzi este utilizarea eficientă a energiei. Clădirile sunt proiectate sau modernizate pentru a reduce consumul energetic prin izolare termică, iluminat economic și sisteme moderne de încălzire și ventilație. În unele cazuri sunt utilizate surse regenerabile de energie, precum panourile solare sau pompele de căldură. Școlile verzi promovează economisirea apei și utilizarea eficientă a materialelor. Sunt implementate sisteme de colectare selectivă a deșeurilor, iar elevii sunt implicați în activități de reciclare și reutilizare a materialelor. Calitatea mediului interior influențează direct procesul de învățare. Școala verde acordă atenție iluminării naturale, ventilației, calității aerului și utilizării materialelor nepoluante. De asemenea, sunt amenajate spații verzi și zone destinate activităților în aer liber. Educația pentru mediu și dezvoltare durabilă este integrată în diferite discipline școlare. Elevii sunt încurajați să participe la proiecte și activități care promovează protecția mediului, economia circulară și consumul responsabil. Școala verde colaborează cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și instituțiile de mediu pentru realizarea unor proiecte comune. Aceste parteneriate contribuie la extinderea impactului educației pentru dezvoltare durabilă la nivelul comunității. Educația pentru dezvoltare durabilă urmărește formarea unor persoane capabile să înțeleagă relația dintre om și mediu și să adopte comportamente responsabile. Școala verde oferă cadrul ideal pentru realizarea acestui obiectiv. Prin activități practice, elevii învață

să reducă risipa, să economisească resurse și să participe la protejarea mediului. Experiențele directe, precum plantarea copacilor, îngrijirea grădinilor școlare sau colectarea selectivă a deșeurilor, contribuie la consolidarea cunoștințelor teoretice și la formarea unor atitudini pozitive față de natură. În plus, școala verde promovează gândirea critică și rezolvarea problemelor. Elevii sunt încurajați să identifice problemele de mediu din comunitatea lor și să propună soluții concrete. Acest proces dezvoltă spiritul civic și responsabilitatea socială. Un alt aspect important este formarea competențelor necesare pentru economia verde. Pe măsură ce societatea se orientează către modele sustenabile de dezvoltare, competențele legate de protecția mediului și utilizarea tehnologiilor ecologice devin tot mai importante pe piața muncii. Implementarea modelului de școală verde generează beneficii multiple pentru elevi, cadre didactice și comunitate. În primul rând, contribuie la îmbunătățirea condițiilor de învățare. Clădirile eficiente energetic și spațiile sănătoase au un impact pozitiv asupra confortului și performanței școlare. În al doilea rând, elevii dezvoltă competențe și comportamente responsabile față de mediu. Aceștia înțeleg importanța utilizării raționale a resurselor și devin agenți ai schimbării în comunitățile lor. De asemenea, școala verde poate reduce costurile de funcționare prin economisirea energiei și a apei. Resursele economisite pot fi redirecționate către activități educaționale și investiții în infrastructură. La nivel comunitar, proiectele derulate de școlile verzi contribuie la creșterea gradului de conștientizare privind problemele de mediu și la promovarea unui stil de viață sustenabil. Deși beneficiile sunt evidente, implementarea conceptului de școală verde întâmpină și anumite dificultăți. Printre acestea se numără costurile ridicate ale modernizării infrastructurii, lipsa resurselor financiare și necesitatea formării continue a cadrelor didactice. În unele situații, succesul proiectelor de dezvoltare durabilă este influențat de gradul redus de implicare al comunității sau de lipsa unei culturi organizaționale orientate spre sustenabilitate. Pentru depășirea acestor obstacole este necesară colaborarea între autorități, instituții educaționale și organizații specializate. Perspectivile de dezvoltare sunt însă favorabile. Politicile europene și naționale acordă o importanță tot mai mare educației pentru mediu și eficienței energetice a clădirilor școlare. Investițiile în infrastructura verde și dezvoltarea programelor educaționale dedicate sustenabilității pot contribui la extinderea acestui model în sistemul de învățământ. Școala verde reprezintă un model educațional modern care răspunde provocărilor actuale ale societății și contribuie la realizarea obiectivelor dezvoltării durabile. Prin integrarea principiilor sustenabilității în infrastructură, curriculum și

activitățile educative, școala verde formează generații responsabile și conștiente de importanța protejării mediului. Rolul educației în promovarea dezvoltării durabile este fundamental, iar școala verde constituie un exemplu concret de aplicare a acestor principii în practică. Deși implementarea sa presupune eforturi și investiții semnificative, beneficiile pe termen lung pentru elevi, comunitate și mediu justifică pe deplin adoptarea acestui model. Astfel, școala verde contribuie nu doar la îmbunătățirea procesului educațional, ci și la construirea unei societăți mai echitabile, mai responsabile și mai sustenabile. Un element fundamental al conceptului de școală verde îl reprezintă educația ecologică. Aceasta contribuie la formarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător și la dezvoltarea unor comportamente care sprijină protejarea resurselor naturale. Într-o societate în care problemele de mediu devin tot mai evidente, educația ecologică trebuie să înceapă încă din primii ani de școală, astfel încât elevii să conștientizeze impactul acțiunilor lor asupra naturii. Prin intermediul activităților educative, elevii învață despre importanța reciclării, economisirii apei și energiei, reducerii deșeurilor și conservării biodiversității. Aceste cunoștințe nu rămân doar la nivel teoretic, ci sunt aplicate în activități practice care îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine legătura dintre comportamentul uman și calitatea mediului. De exemplu, organizarea unor campanii de ecologizare, amenajarea unei grădini școlare sau participarea la activități de plantare a copacilor oferă experiențe concrete de învățare și contribuie la dezvoltarea spiritului civic. Școala verde promovează, de asemenea, colaborarea între elevi, profesori, părinți și comunitatea locală. Implicarea tuturor actorilor educaționali în proiecte de protecție a mediului consolidează sentimentul de responsabilitate colectivă și demonstrează că problemele ecologice pot fi soluționate prin efort comun. Astfel, elevii înțeleg că fiecare persoană poate contribui la schimbarea pozitivă a mediului în care trăiește. Un alt aspect important este dezvoltarea unui stil de viață sustenabil. Prin activitățile desfășurate în cadrul școlii verzi, elevii sunt încurajați să adopte obiceiuri sănătoase și responsabile, precum utilizarea mijloacelor de transport nepoluante, reducerea consumului inutil de resurse și alegerea unor produse prietenoase cu mediul. Aceste comportamente pot fi transferate și în viața de familie, contribuind la formarea unei culturi a sustenabilității în întreaga comunitate. În plus, educația pentru dezvoltare durabilă îi pregătește pe elevi pentru provocările viitorului. Probleme precum schimbările climatice, gestionarea resurselor și protejarea ecosistemelor necesită cetățeni informați și implicați. Prin urmare, școala verde nu urmărește doar transmiterea de cunoștințe, ci și formarea unor

competențe și valori care să permită tinerilor să participe activ la construirea unei societăți mai responsabile și mai echilibrate. În concluzie, educația ecologică reprezintă una dintre cele mai importante componente ale școlii verzi și ale dezvoltării durabile. Prin activități practice, proiecte educaționale și implicarea comunității, școala contribuie la formarea unor generații conștiente de responsabilitatea lor față de mediu și capabile să adopte comportamente sustenabile pe termen lung.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
2. Joița, E. (2010). *Educația ecologică și dezvoltarea durabilă*. București: Editura Universitară.
3. Iucu, R. B. (2018). *Managementul instituțiilor educaționale*. București: Editura Polirom.
4. Ministerul Educației (2023). *Strategia privind dezvoltarea rețelei de școli verzi din România*.
5. Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (1987). *Raportul Brundtland – Our Common Future*.
6. UNESCO (2020). *Education for Sustainable Development: A Roadmap*.
7. Văideanu, G. (1988). *Educația la frontiera dintre milenii*. București: Editura Politică.

Prof. Vancea Irina Larisa

Liceul Teoretic «Mihai Viteazul», Caracal

L'école verte et les cours de FLE: un levier pour l'éducation au développement durable

Le XXIe siècle nous confronte à des défis environnementaux sans précédent. Face à l'urgence climatique, l'institution scolaire a le devoir de se réinventer. Le concept d'« École verte » s'impose désormais non pas comme une simple option pédagogique, mais comme un impératif institutionnel. Dans le contexte du développement durable, l'école ne doit plus seulement transmettre des savoirs théoriques, elle doit former des comportements et éveiller les consciences éco-citoyennes.

Si les disciplines scientifiques semblent, à première vue, les plus disposées à traiter ces questions, les langues vivantes, et particulièrement le Français Langue Étrangère (FLE), possèdent un potentiel d'action remarquable. Le cours de français peut devenir un vecteur d'innovation pour l'éducation au développement durable (EDD), en unissant compétences linguistiques et valeurs écologiques.

Enseigner le français, ce n'est pas seulement enseigner une grammaire ou un lexique, c'est aussi ouvrir une fenêtre sur le monde francophone et ses engagements. De nombreux pays francophones comme la France, le Canada, la Belgique, ou encore plusieurs pays africains sont au cœur de nombreux débats et actions pour le climat. En introduisant des documents authentiques issus de ces régions : articles de presse, discours de l'ONU en français, campagnes de sensibilisation de l'ADEME (Agence de la transition écologique en France), le professeur de FLE permet aux élèves de comprendre que la crise environnementale est globale, mais que les solutions s'expriment aussi en français. Cette approche interculturelle montre aux apprenants que la protection de la planète est une responsabilité partagée qui dépasse les frontières nationales.

Le cadre méthodologique du FLE se prête magnifiquement à l'intégration des thématiques environnementales. Chaque compétence linguistique peut être mise au service de la cause écologique :

La compréhension écrite et orale : l'analyse de reportages sur les énergies renouvelables ou la lecture de contes écologiques permettent d'enrichir le vocabulaire des élèves par des mots-clés comme: «biodégradable», «empreinte carbone», «transition énergétique», «recyclage» etc.

La production écrite : les élèves peuvent être invités à rédiger une charte verte pour leur propre établissement, à écrire des lettres formelles imaginaires aux maires de leurs villes pour proposer des pistes cyclables, ou à composer des poèmes engagés à la manière de Jacques Prévert.

La production orale et l'interaction : l'organisation de débats en classe : « Pour ou contre l'interdiction du plastique à usage unique ? » ou « Comment réduire le gaspillage alimentaire ? ». De cette manière, on peut développer non seulement l'argumentation en langue cible, mais aussi la pensée critique.

«L'école verte» favorise un apprentissage actif et, par conséquent, le cours de FLE peut sortir des murs de la classe pour s'ancrer dans la réalité de l'établissement et de la communauté. Dans ce contexte, la pédagogie du projet est idéale. Plusieurs initiatives concrètes peuvent être menées au sein de l'école:

Le potager pédagogique francophone : Créer un petit espace vert dans l'école où les plantes et les légumes sont étiquetés en français, avec des fiches explicatives sur leurs besoins en eau et leurs bienfaits.

La brigade verte de l'école : Créer un groupe d'élèves responsables de la gestion des déchets et du recyclage dans les classes, communiquant leurs rapports et leurs conseils en réalisant des affiches bilingues roumain/français.

Le festival du film écologique : Visionner des documentaires francophones (comme « *Demain* » de Cyril Dion et Mélanie Laurent) et organiser un forum de discussion post-visionnage.

Ces projets peuvent être interdisciplinaires en associant des professeurs de biologie, de géographie et d'art et ils donnent du sens à l'apprentissage du français. L'élève n'apprend plus le français « pour le français », mais utilise la langue comme un outil pour changer son environnement direct.

Intégrer le développement durable dans le curriculum de FLE ne va pas sans difficultés. Le manque de matériel didactique spécifique dans les manuels traditionnels oblige souvent l'enseignant à créer ses propres ressources, ce qui demande un investissement de temps considérable. De plus, il faut veiller à ne pas tomber dans un discours moralisateur ou anxiogène

(l'éco-anxiété chez les jeunes étant une réalité croissante), mais plutôt privilégier une approche positive, axée sur les solutions et l'action.

Cependant, les opportunités dépassent largement les obstacles. Cette thématique augmente considérablement la motivation des élèves, qui se sentent concernés par ces sujets qui touchent directement leur avenir. Elle modernise l'image de la langue française, souvent perçue à tort comme une langue purement littéraire ou historique, en la positionnant comme une langue de l'avenir et de l'engagement planétaire.

L'intégration de la thématique de la « Ville/École verte » et du développement durable dans l'enseignement du Français Langue Étrangère représente une alliance naturelle et féconde. En devenant un espace d'échanges sur l'avenir de notre planète, la classe de FLE dépasse sa fonction purement linguistique pour accomplir sa mission humaniste.

En formant des élèves capables de s'informer, de débattre et d'agir pour l'environnement en plusieurs langues, nous préparons une génération de citoyens européens lucides, responsables et connectés. L'école verte de demain sera durable, inclusive et résolument ouverte sur le monde, et le français y a, sans aucun doute, une place de choix à tenir.

Bibliographie

- Cuq, Jean-Pierre, & Gruca, Isabelle. (2005). *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*. Presses Universitaires de Grenoble.
- UNESCO. (2017). *Éducation au développement durable : objectifs d'apprentissage*. Éditions UNESCO.
- Puren, Christian. (2013). *La pédagogie du projet dans l'enseignement des langues*. Le Français dans le Monde.

Prof. Bălan Veronica

Școala Gimnazială „Aurel Rău” Josenii Bârgăului,

Bistrița-Năsăud

Grădina școlii – sala de clasă verde

Apariția programului „Școala Verde” în cadrul activităților educative din școlile românești, a reprezentat o primă „imixtiune” a non-formalului în activitățile formale tipice de până acum din educația noastră. Sistemul nostru de învățământ este construit după principii destul de vechi și greu de schimbat, iar acest program introduce în viața elevilor noștri o altfel de abordare educativă.

Practicarea tuturor activităților care presupun protecția mediului a reprezentat un pas nou spre modernitate și spre o viziune mai apropiată de realitatea zilelor noastre în ceea ce privește educația. De aceea, trebuie să recunoaștem că acest program, școala verde, răspunde unor nevoi esențiale din educația copiilor, nevoi care trebuie să fie dezvoltate în școală și nu numai în familie sau în comunitate. Deci, programul Școala Verde își propune dezvoltarea unor deprinderi elevilor, de a proteja și de a înțelege mediul înconjurător, de a recunoaște meritele tuturor ființelor de pe această planetă, și mai ales, de a înțelege că omul este cel mai răspunzător de ceea ce se întâmplă pe acest pământ. Dacă un copil de la vârsta mică nu înțelege cât de important este impactul omului asupra mediului înconjurător, acest copil care va deveni adult în viitor va trata cu iresponsabilitate tot ceea ce înseamnă viață, sustenabilitate, viitor. Dincolo de cuvintele mari, a proteja mediul înconjurător înseamnă a-ți face viața mai frumoasă și a-ți asigura traiul.

Poluarea, avansul tehnologiei, dezumanizarea prin tehnologie ne duce către un mediu ostil, atât din punct de vedere al traiului de zi cu zi, cât și al dezvoltării interpersonale. Trebuie să recunoaștem că într-un mediu sănătos se dezvoltă foarte bine și omul.

Un stil de viață sustenabil presupune să știi să respecti mediul, să cunoști ce înseamnă viață, ce înseamnă să prețuiești tot ceea ce crește și trăiește în jurul tău, să înțelegi că fiecare ființă de pe acest pământ are un rol important în ecosistem în crearea condițiilor care îți dau, ție ca om, un mediu propice traiului.

La școala gimnazială „Aurel Rău” din localitatea Josenii Bârgăului, Bistrița-Năsăud, am încercat de fiecare dată să realizăm activități frumoase și cu sens cu privire la protecția mediului și în cele cinci zile consecutive din Programul „Școala.Verde”.

Un pas interesant și mare a fost când am reușit să amenajăm grădina școlii care era un perimetru cu iarbă și atât, un tăpșan lângă clădirea școlii. Dacă ne uităm acum, acel loc liber pe care păștea din când în când câte un cal, este un loc plin de flori, de arbuști, are un foișor pe care crește un caprifoi și în fața căruia tronează iriși, levănțică și lalele.

Avem borduri din plante, avem un nuc care crește frumos, tufe veșnic verzi, trandafiri de diverse culori, bănci. Și dacă, la început, copiii nu își dădeau seama cât de important este să îl cureți și să fie frumos, acum, după ani întregi în care i-am responsabilizat, colțul acesta verde este păstrat curat și fiecare pauză este o bucurie pentru copiii școlii care stau pe bănci și povestesc frumos în pauze, stau în foișor, se protejează de soare. La orele de biologie sau de educație tehnologică ies și plivesc florile, participă la diverse cursuri outdoor în locația aceasta.

Fără să vrem, am transformat un colt fără nicio valoare, într-un colț al educației și al vieții fiindcă, pe lângă faptul că elevii noștri se bucură de această grădină, ei o folosesc să învețe ceva nou. Se învață cu drag în natură, copiii observă cât de importante sunt plantele și cât de important este să ai grijă de ele și să păstreze locul curat. Fiecare Săptămână Verde din fiecare an a reprezentat pentru noi o modalitate de a dezvoltata și mai mult această grădină a școlii, de

a cumpăra plante noi, de a cumpăra unelte de grădină, de a construi o bancă sau de a gândi diverse activități frumoase, ecologice și nu numai, prin care copiii noștri să se dezvolte și să devină mai buni.

Alături de natură devii un cetățean responsabil al Universului. iar copiii școlii noastre sunt adulții de mâine care vor ști să respecte viața, să recunoască plante, să înțeleagă cât de important este un mediu natural curat, divers, primitor, un mediu care poate influența foarte mult și învățarea.

Așadar, dacă la prima vedere, tot ceea ce înseamnă ecologie sau Școala Verde pare a fi ceva non-formal și fără nicio legătură cu

activitatea de învățare obișnuită dintr-o școală, de fapt, la o atentă scanare, se observă faptul că ele sunt întrepătrunse pentru că sunt legate de ideea de viață, de supraviețuire, de armonie.

Și, până la urmă, ce înseamnă școala dacă nu, în primul rând, să înveți să-ți înțelegi lumea din jurul tă?

Înțelegând-o, supraviețuiești și te dezvolți armonios alături de ceilalți.

Prof. înv. primar,
Vivoran Ioana Codruța
Școala gimnaziala Lungești

Proiect de activități. Programul Săptămâna Verde

1. Argument

Educația pentru mediu reprezintă o prioritate în formarea elevilor responsabili și implicați activ în protejarea naturii. Proiectul ” Tradiții pascale și responsabilitatea față de mediu ” propune integrarea valorilor culturale tradiționale cu formarea comportamentelor ecologice sustenabile.

Prin activități tematice desfășurate pe parcursul unei săptămâni, elevii vor descoperi tradițiile pascale românești, vor experimenta metode de colorare a ouălelor, vor înțelege simbolistica animalelor în tradiția pască românească și vor participa la activități de ecologizare și reciclare.

Proiectul răspunde obiectivului Săptămâna Verde prin promovarea învățării experiențiale, dezvoltarea spiritului civic și asumarea unui angajament ecologic personal.

2. Scopul proiectului

Dezvoltarea unei atitudini responsabile față de mediu prin valorificarea tradițiilor pascale și implicarea elevilor în activități practice cu caracter ecologic.

3. Obiective generale

Dezvoltarea conștiinței ecologice și înțelegerea importanței protejării mediului.

Formarea comportamentelor responsabile față de natură, prin participarea la activități de protecție a mediului înconjurător.

Dezvoltarea spiritului civic și a responsabilității sociale în raport cu mediul.

Valorificarea creativității prin realizarea de produse artistice din materiale naturale sau reciclabile.

Cultivarea empatiei față de animale.

4. Obiective specifice

Elevii vor fi capabili:

- să identifice tradiții pascale românești.
- să utilizeze surse naturale pentru colorarea ouălelor.
- să compare metode naturale și sintetice.
- să explice simbolistica animalelor în tradiția pascală.
- să sorteze corect deșeurile.
- să formuleze un angajament ecologic personal.

5. Grup țintă:

6. Durata:

7. Resurse:

- materiale: videoproiector, imagini tematice, ouă fierte, coji de ceapă, hârtie creponată, materiale reciclabile, carioci, lipici, recipiente pentru sortare.
- umane: cadre didactice, elevi, voluntari, invitați.

8. Descrierea activităților

Ziua 1 - Tradiții pascale românești

- prezentare interactivă
- discuții și exprimarea opiniilor
- realizarea unui colaj tematic

Ziua 2 - Culori naturale pentru ouă

- experiment de colorare naturală
- observație și comparație

-formularea de concluzii

Ziua 3 - Animale în tradiția pascală

-discuție despre simbolistica mielului și iepurașului

-activitate artistică(desen – mesaj ecologic).

-dezbatere despre protecția animalelor

Ziua 4 - Curățenia de primăvară

-activitate practică de sortare a deșeurilor

-simulare de ecologizare

-reflecție asupra responsabilității personale

Ziua 5 - Expoziție și angajament ecologic

-organizarea expoziției cu produsele realizate

-prezentarea lucrărilor

-formularea și afișarea angajamentelor ecologice

9. Metode și procedee: conversația euristică, explicația, brainstormingul, experimental, dezbaterea, observația direct, lucrul în echipă.

10. Modalități de evaluare: observarea sistematică a comportamentului elevilor, analiza produselor realizate, autoevaluarea, feedback verbal, evaluarea angajamentului ecologic

11.Rezultate așteptate:

-creșterea nivelului de conștientizare ecologică

-dezvoltarea comportamentului responsabil

-implicarea activă în activități practice

-realizarea unei expoziții tematice

-asumarea unui angajament ecologic personal

12. Impactul proiectului:

Proiectul Programului "Săptămâna Verde" contribuie la:

- consolidarea educației pentru dezvoltare durabilă
- formarea unei atitudini pozitive față de natură
- promovarea alternativelor ecologice în viața cotidiană
- întărirea colaborării în cadrul proiectului.

Prof. ed. timpurie Vlădoiu Sanda Antonela

Grădinița cu P.P. Nr.1 Tg-Jiu

Confecționarea de produse din materiale reciclabile cu tema „Grădina iepurașului” din cadrul programului „Săptămâna Verde” – nivel preșcolar

Programul „Săptămâna Verde” reprezintă o oportunitate valoroasă pentru formarea comportamentelor ecologice la copiii de vârstă preșcolară. Prin activități practice și atractive, cei mici învață să respecte natura, să economisească resursele și să valorifice materialele care pot fi refolosite. În acest context, activitatea de confecționare a produselor din materiale reciclabile contribuie la dezvoltarea creativității, a îndemânării și a responsabilității față de mediul înconjurător.

Desfășurarea activității

Activitatea s-a desfășurat în cadrul grupei de preșcolari și a avut ca temă realizarea unor obiecte decorative și jucării din materiale reciclabile. Materialele utilizate au fost colectate anterior cu ajutorul copiilor și al părinților: role de carton, sticle și dopuri din plastic, cutii de carton, hârtie colorată, ziare, reviste vechi și capace.

La începutul activității, copiii au participat la o discuție despre importanța reciclării și despre modalitățile prin care pot contribui la protejarea mediului. Au fost prezentate exemple de obiecte care pot fi realizate din materiale refolosibile, stimulând astfel imaginația și interesul copiilor.

Sub îndrumarea cadrului didactic, preșcolarii au realizat diverse creații, precum flori decorative, animale, căsuțe, copaci,. Pe parcursul activității, copiii au colaborat, au împărtășit materiale și idei și au respectat regulile de lucru.

Obiective urmărite

- Formarea unor atitudini pozitive față de protecția mediului.
- Înțelegerea noțiunii de reciclare și reutilizare a materialelor.
- Dezvoltarea creativității și a imaginației.
- Exersarea motricității fine și a coordonării ochi-mână.
- Dezvoltarea spiritului de cooperare și a capacității de lucru în echipă.

Rezultate și impact educativ

Activitatea a fost primită cu entuziasm de către copii, care au participat activ și cu interes pe tot parcursul desfășurării acesteia. Produsele realizate au demonstrat creativitatea și implicarea preșcolarilor, iar expoziția organizată la final a constituit un prilej de apreciere a muncii depuse.

Prin această activitate, copiii au înțeles că multe dintre materialele considerate deșeuri pot fi transformate în obiecte utile sau decorative. De asemenea, au conștientizat importanța protejării naturii și au dobândit deprinderi ecologice care pot fi aplicate și în viața de zi cu zi.

Concluzii

Activitatea de confecționare a produselor din materiale reciclabile, desfășurată în cadrul programului „Săptămâna Verde”, a avut un rol important în educarea ecologică a preșcolarilor. Prin implicarea directă în procesul de creare și reutilizare a materialelor, copiii au învățat într-un mod practic și atractiv cum pot contribui la protejarea mediului. Activitatea și-a atins obiectivele propuse, oferind experiențe educative valoroase și stimulând comportamente responsabile față de natură.

Prof. Voică Tatiana
Școala Gimnazială „Aurel Peia”, Ezeriș, Caraș-Severin

Les habiletés sociales

Les habiletés sociales se définissent par des comportements spécifiques permettant d'interagir efficacement et adéquatement dans différents contextes d'interactions sociales. Elles sont un ensemble de compétences qui permettent à un individu de démontrer un comportement approprié dans l'ensemble de ses milieux de vie, c'est-à-dire à la maison, à l'école, au travail. Les comportements pro-sociaux font partie du concept plus global de «compétence sociale» qui servira de levier pour le développement d'autres compétences personnelles et sociales essentielles à la santé, au bien-être et à la réussite éducative des jeunes. Les habiletés sociales sont principalement développées par apprentissage (par exemple via l'observation, le modelage). Les contenus pour le développement des compétences personnelles et sociales sont: réfléchir aux stratégies adéquates pour se faire des amis ou élargir son réseau social, comprendre sa responsabilité quant au respect des règles de vie en société et dans l'espace virtuel, encourager positivement son entourage à adopter des comportements sains et sécuritaires.

Il y a un lien étroit entre l'adaptation sociale et l'acceptation ou le rejet d'une personne par ses camarades. Dans une classe où ils se sentent en sécurité et appréciés, les élèves peuvent avoir des rapports agréables avec leurs camarades, acquérir des aptitudes sociales et les mettre en pratique. Goldstein et McGinnis donnent les listes ci-dessous d'aptitudes précises dans les cinq principaux groupes de compétences:

1.Survie en classe	2.Création de liens d'amitié	3.Maîtrise des sentiments	4.Solutions de rechange à l'agression	5.Réaction au stress
Demander de l'aide Apporter ce qu'il faut en classe Suivre les instructions	Offrir d'aider une ou un camarade Faire un compliment Accepter un compliment	Comprendre ses sentiments Exprimer ses sentiments Reconnaître les sentiments	Savoir se contrôler Demander la permission Réagir aux taquineries Éviter les problèmes Éviter de participer aux batailles	Accepter quand quelqu'un dit « non » Dire « non » Savoir réagir quand on est laissé de côté

Faire des corrections Décider quoi faire Fixer un objectif	Suggérer une activité Partager Présenter des excuses	d'une autre personne Se récompenser	Résoudre des problèmes Accepter les conséquences Savoir quoi faire face à une accusation Savoir négocier	Prendre une décision Savoir réagir face à l'échec Prendre une décision Être honnête
--	--	--	---	--

Activités et jeux. Les jeunes apprennent à reconnaître, nommer et gérer leurs émotions, à faire face à leurs besoins, mais également à identifier les intentions des autres (théorie de l'esprit). Grâce à différents supports ludiques (jeux de plateaux, jeux de rôles, photos, images), les jeunes sont amenés à développer les codes sociaux et à mieux gérer leurs interactions sociales pour ainsi favoriser des échanges plus adaptés.

- Les élèves participent à la conception, réalisation et gestion d'un espace qui favorise la biodiversité (jardin ou mare pédagogique etc.) permettant ainsi d'étudier in vivo des interactions entre les êtres vivants. Faire des ateliers c'est permettre d'apprendre en faisant, en jouant, et acquérir des compétences au travers d'expériences positives.
- Une démarche écoresponsable est le principe des 5 R du zéro déchet. C'est très bien pensé et facile à comprendre: *refuser* (tous les objets à usage unique), *réduire*, *réutiliser*, *recycler*, *redonner à la terre* (composter). Adopter un comportement éthique et responsable vis-à-vis de l'environnement et des sociétés humaines peut faciliter la coopération et créer liens d'amitié.
- Jeux «Le bateau». Chaque équipe possède deux bateaux (deux tapis). Toute l'équipe doit traverser la mer en passant d'un bateau à l'autre. Mettre les deux bateaux l'un devant l'autre, se placer sur le premier et passer sur le deuxième sans sortir du bateau, faire passer le premier bateau devant et ainsi de suite.
- Exercices 1. *La communication non verbale*.
Observation de deux photos par deux groupes. (On dispose de deux photos différentes).
 - Séparer la classe en deux groupes et distribuer la photo 1 à un groupe et la photo 2 à l'autre groupe sans possibilité de communiquer.
 - À partir des photos chaque groupe remplit les tableaux d'analyse
 - Résultat: Chaque groupe va induire dans ses réponses des éléments connus ou suggérés à partir d'éléments non verbaux.

- Cet exercice permet de montrer l'importance extrême de la subjectivité. Nous construisons une image globale à partir de quelques informations fractionnées. Nous avons donc tendance à faire une évaluation binaire: positif/négatif, ami/ennemi, sympathique/antipathique...

➤ Exercices 2: *La communication non verbale.*

Objectif: Observer la nécessité de communiquer. L'exercice consiste à demander aux participants de se lever et d'imaginer qu'ils se trouvent dans un lieu public, de se promener dans la salle, en se croisant, mais sans rien se dire, sans se regarder et sans se toucher. Au bout de deux ou trois minutes, les faire stopper, chaque participant se fige et se retourne vers son voisin le plus proche, il doit le regarder en face, sans faire aucun geste (sourire, soupirs, clin d'œil). Cet exercice démontre que lorsque deux personnes sont face à face, il leur est impossible de ne pas communiquer, ne serait-ce que par des comportements non verbaux.

Conclusion

L'enseignement doit tenir compte du fonctionnement des jeunes, de leurs particularités cognitives, émotionnelles, sensorielles et attentionnelles. Les compétences sociales sont des piliers fondamentaux de la réussite personnelle et professionnelle. Elles facilitent la coopération, renforcent l'estime de soi et favorisent un bien-être global. Ces compétences ne sont pas figées. Elles s'acquièrent et s'améliorent tout au long de la vie grâce à la pratique et à l'apprentissage continu.

Bibliographie

- Brown, W. H., & Conroy, M. A. (1997). *Promoting and Supporting Peer Interactions in Inclusive Preschools: Effective Strategies for Early Childhood Educators.*
- Goldstein, Arnold P.; McGinnis, Ellen. *New Strategies and Perspectives for Teaching Pro Social Skills.* (Program Forms Booklet.)
- Éducation, Formation professionnelle et Jeunesse, Manitoba (2001). *Planification concernant les enfants marqués par les effets de l'alcool.*

Autor: Andrieș Adrian Ștefan

Școala Gimnazială „Spiru Haret” Dorohoi

Școala verde în contextul dezvoltării durabile: o paradigmă necesară a educației contemporane

Rezumat: În societatea actuală, marcată de schimbări climatice accelerate și de o criză acută a resurselor, educația pentru dezvoltare durabilă nu mai reprezintă o simplă opțiune curriculară opțională, ci o necesitate fundamentală. Conceptul de „Școală Verde” redefineste spațiul educațional dintr-o perspectivă integrată: infrastructură ecologică, management durabil al resurselor și un curriculum centrat pe formarea competențelor eco-cetățenești. Prezentul articol analizează fundamentele teoretice și practice ale implementării acestui concept în învățământul românesc, evidențiind impactul direct asupra comportamentului generațiilor viitoare.

Cuvinte-cheie: dezvoltare durabilă, școală verde, educație ecologică, competențe verzi, managementul resurselor.

1. Introducere. Schimbarea de paradigmă în educație

Secolul al XXI-lea aduce în prim-plan provocări globale fără precedent: degradarea biodiversității, încălzirea globală și epuizarea resurselor naturale. În acest peisaj complex, comunitatea internațională a definit, prin Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite, cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Obiectivul 4 – „Educație de calitate” – stipulează în mod explicit necesitatea ca toți cursanții să dobândească cunoștințele și abilitățile necesare pentru a promova dezvoltarea durabilă.

Școala, ca principal vector de socializare și formare, nu poate rămâne indiferentă în fața acestor realități. Trecerea de la educația ecologică tradițională (teoretică, adesea abstractă) la modelul structural al „Școlii Verzi” reprezintă răspunsul sistemic pe care sistemul de învățământ îl oferă acestei crize globale. O școală verde nu este doar o clădire cu panouri solare, ci un

organism viu în care fiecare element structural, administrativ și pedagogic transmite același mesaj: respectul față de natură și responsabilitatea față de viitor.

2. Pilonii fundamentali ai conceptului de Școală Verde

Pentru a înțelege cum funcționează o astfel de instituție, conceptul trebuie analizat prin prisma a trei dimensiuni interdependente, care transformă școala dintr-un simplu spațiu de predare într-un model de bune practici comunitare.

- **Pilonul Pedagogic (Curriculumul verde):** Integrarea transdisciplinară a conceptelor de sustenabilitate. Ecologia nu se mai studiază doar la orele de biologie sau geografie, ci devine o temă transversală ce infuzează matematica (prin statistici privind deșeurile), literatura (prin eseuri de reflecție asupra naturii) și artele.
- **Pilonul Fizic (Infrastructura și managementul ecologic):** Modul în care școala își gestionează propriile resurse. Acesta include eficiența energetică, colectarea selectivă a deșeurilor, reducerea consumului de plastic, managementul apei și crearea de spații verzi exterioare (grădini școlare).
- **Pilonul Comunitar (Parteneriatele sociale):** Școala devine un nucleu de activare civică, implicând părinții, autoritățile locale și organizațiile non-guvernamentale în proiecte de mediu comunitare.

3. Infrastructura sustenabilă: De la teorie la spațiul de învățare

O componentă esențială a școlii verzi o reprezintă transformarea mediului fizic. Clădirile școlare tradiționale sunt adesea mari consumatoare de energie și resurse. Conversia acestora sau construirea unor unități noi pe principii bioclimatice aduce beneficii nu doar ecologice, ci și direct cognitive.

Studiile de psihologie ambientală demonstrează că utilizarea luminii naturale, ventilarea optimă a sălilor de clasă și prezența elementelor naturale (lemnul, plantele de interior) reduc considerabil nivelul de stres al elevilor și cresc capacitatea de concentrare cu până la 15%. În contextul dezvoltării durabile, infrastructura devine ea însăși un „manual deschis”. Elevii pot monitoriza consumul de apă sau energie al școlii, învățând direct din funcționarea clădirii în care își petrec cea mai mare parte a zilei.

4. Strategii metodologice în educația pentru mediu

Formarea competențelor verzi în rândul elevilor din învățământul gimnazial necesită o deplasare a accentului de la metodele expositive (prelegere, dictare) către cele activ-participative, bazate pe acțiune și experiment. Cele mai eficiente strategii includ:

1.Învățarea bazată pe proiect (Project-Based Learning): Elevii identifică o problemă reală de mediu în școală sau în comunitate și colaborează pentru a găsi și implementa soluții practice.

2.Studiul de caz și dezbateră: Analizarea unor fenomene globale sau locale ajută la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de argumentare.

3.Învățarea outdoor (în aer liber): Mutarea orelor de curs în grădina școlii sau în parcuri naturale. Contactul direct cu natura stimulează inteligența naturalistă și dezvoltă o legătură afectivă profundă cu mediul înconjurător.

5. Indicatori de sustenabilitate în mediul școlar

Pentru ca o instituție să poată evalua progresul în tranziția către un statut ecologic real, este necesară monitorizarea unor indicatori clari. Tabelul de mai jos sintetizează direcțiile prioritare de acțiune și țintele urmărite pe termen mediu:

Domeniu de evaluare	Indicator de monitorizare	Obiectiv / Țintă propusă
Gestiunea deșeurilor	Rata de colectare selectivă și reciclare	Reducerea cu 40% a deșeurilor menajere nesortate
Resurse energetice	Ponderea energiei din surse regenerabile	Implementarea sistemelor de iluminat LED și senzori
Biodiversitate urbană	Suprafața de spațiu verde per elev	Crearea de micro-grădini didactice urbane
Amprenta de carbon	Modalități de transport ale elevilor	Încurajarea deplasării pe jos, cu bicicleta sau trotineta

6. Provocări și perspective în învățământul românesc

Deși cadrul legislativ recent din România a început să ofere o importanță sporită educației climatice (prin programul național „Săptămâna Verde”), realitatea din teren relevă o serie de obstacole: infrastructura deficitară a clădirilor vechi care necesită investiții masive pentru reabilitare energetică, lipsa materialelor didactice adaptate și uneori rezistența la schimbare a mentalităților colective.

Totuși, perspectiva este una optimistă. Transformarea treptată a școlilor în „Școli Verzi” acționează ca un catalizator cultural. Copiii sunt mult mai receptivi la schimbare decât adulții; ei devin, în mod natural, ambasadori ai ecologiei în familiile și comunitățile lor.

7. Concluzii

Școala verde nu reprezintă un concept utopic și nici un trend trecător, ci singurul răspuns viabil al educației în fața provocărilor antropocene. Dezvoltarea durabilă nu se învață memorând definiții, ci trăind zi de zi într-un mediu care o respectă și o aplică. Investiția în transformarea ecologică a instituțiilor de învățământ reprezintă, în fapt, o investiție în capitalul uman al viitorului.

Bibliografie

1. Ministerul Educației din România, *Strategia Națională privind Educația pentru Mediu și Schimbări Climatice 2023-2030*.
2. Organizația Națiunilor Unite, *Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, ODD 4 și ODD 13.
3. Sterling, S., *Sustainable Education: Re-visioning Learning and Change*, Green Books, 2001.
4. UNESCO, *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*, Paris, 2017.

Prof. înv. primar Nițu Mirela
Școala Gimnazială Teslui, Dolj

Educația ecologică – fundament al dezvoltării durabile în școala primară

Dezvoltarea durabilă reprezintă una dintre prioritățile educației moderne, iar școala are responsabilitatea de a forma elevi capabili să adopte comportamente responsabile față de mediul înconjurător. În acest context, educația ecologică ocupă un loc important în activitatea didactică, contribuind la dezvoltarea unor atitudini și valori care susțin protejarea naturii și utilizarea rațională a resurselor.

Ciclul primar constituie perioada optimă pentru formarea deprinderilor și obiceiurilor pozitive privind protecția mediului. Copiii sunt receptivi la informațiile despre natură și manifestă interes pentru activitățile practice care îi implică direct în conservarea mediului. Prin intermediul lecțiilor, proiectelor tematice și activităților extracurriculare, elevii învață să respecte natura și să înțeleagă legătura dintre acțiunile lor și calitatea vieții.

Implementarea conceptului de școală verde presupune integrarea principiilor dezvoltării durabile în toate activitățile educative. Astfel, cadrele didactice promovează reciclarea, colectarea selectivă a deșeurilor, economisirea apei și energiei, precum și utilizarea responsabilă a materialelor școlare. Aceste activități contribuie la formarea unei conduite ecologice și la dezvoltarea spiritului civic al elevilor.

În activitatea la clasă, profesorul poate utiliza metode interactive care stimulează implicarea elevilor: proiecte de grup, dezbateri, observații directe în natură, experimente simple și campanii de conștientizare. De asemenea, organizarea unor activități precum plantarea de arbori, amenajarea spațiilor verzi sau realizarea de obiecte din materiale reciclabile îi ajută pe elevi să înțeleagă importanța protejării mediului prin experiențe concrete.

Parteneriatul dintre școală, familie și comunitate reprezintă un factor esențial în promovarea educației pentru dezvoltare durabilă. Atunci când părinții și instituțiile locale se implică în proiecte ecologice, mesajele transmise la școală sunt consolidate, iar elevii dobândesc modele pozitive de comportament.

În concluzie, educația ecologică desfășurată în școala primară contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, capabili să participe activ la construirea unei societăți sustenabile. Prin promovarea valorilor ecologice și a comportamentelor responsabile, școala verde devine un instrument pentru realizarea obiectivelor dezvoltării durabile.

Bibliografie

Dulamă, M. E. (2019). Educație pentru dezvoltare durabilă. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

Ministerul Educației. (2023). Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice.

UNESCO. (2020). Education for Sustainable Development: A Roadmap.

<https://www.unesco.org>

Prof. Nicuța Ardeleanu-Blaga

Colegiul de Industrie Alimentară *Elena Doamna* Galați

Despre poluarea solului...în Săptămâna Verde la Colegiul de Industrie Alimentară *Elena Doamna* Galați

Poluarea solului a constituit una dintre temele aflate în atenția elevilor și a domnilor profesori de la C.I.A.E.D. Galați în Săptămâna Verde, prilej cu care s-au desfășurat diverse activități: mese rotunde, concursuri pe teme ecologice, plantare de pomi etc.

Această suferință invizibilă – poluarea solului - apare atunci când concentrația de poluanți de la suprafață devine atât de mare, încât afectează biodiversitatea uscatului și pune în pericol sănătatea, mai ales prin intermediul alimentelor. Activități precum creșterea animalelor și agricultura intensivă folosesc substanțe chimice, pesticide și fertilizatori pentru a polua pământul, la fel cum se întâmplă și cu metalele grele și cu alte substanțe chimice atât naturale, cât și făcute de om.

Poluarea solului reprezintă o amenințare globală, extrem de serioasă mai ales în regiuni precum Europa, Eurasia, Asia și Africa de Nord, potrivit Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO). FAO mai arată, de asemenea, că, atât degradarea intensă, cât și cea moderată, afectează deja o treime din solul planetei. Mai mult, recuperarea este atât de lentă, încât ar fi necesari 1000 de ani pentru a crea un strat de 1 centimetru de sol arabil.

Solul este un amestec eterogen format din materie din plante, minerale și animale, care se formează într-un proces foarte lung, ce poate dura mii de ani. Solul este necesar pentru creșterea majorității plantelor și esențial pentru toată producția agricolă.

Poluarea solului reprezintă acumularea de substanțe chimice, la niveluri la care pot determina apariția efectelor adverse asupra creșterii plantelor și pot afecta atât sănătatea oamenilor, cât și pe cea a animalelor.

Metodele iraționale de administrare a solului au degradat serios calitatea lui, au cauzat poluarea lui și au accelerat eroziunea. Tratarea solului cu îngrășăminte chimice, pesticide și fungicide omoară organisme utile cum ar fi unele bacterii, fungi și alte microorganisme. De exemplu, fermierii care cultivau căpșuni în California au dezinfectat solul cu bromură de metil pentru a ucide organismele care ar fi putut afecta căpșunii. Acest proces omoară fără discriminare chiar și organismele benefice și lasă solul steril și dependent de îngrășăminte pentru a suporta creșterea plantelor. În consecință, se folosesc tot mai multe îngrășăminte, ceea ce duce la poluarea râurilor și lacurilor în perioadele cu inundații.

Irigația necorespunzătoare în zonele în care solul nu este drenat bine poate avea ca rezultat depozite de sare care inhibă creșterea plantelor și pot duce la lipsa recoltei. În anul 2000 î.e.n., orașele antice sumeriene de la sud de Valea Tigrului și Eufratului, în Mesopotamia, depindeau de bogăția recoltelor. Până în anul 1500 î.e.n., aceste orașe au intrat în colaps din cauza lipsei recoltei datorate salinității ridicate a solului. Aceeași problemă există azi în Valea Indusului din Pakistan, Valea Nilului în Egipt și Valea Imperială din California.

Poluarea solului poate avea multe surse, pornind de la agricultură și ajungând până la industrie și activitatea umană. Solurile poluate afectează viața și, prin urmare, și fauna sălbatică. Pentru că de foarte multe ori factorii de poluare pot rezista în mediu, soluțiile pe care le putem aplica pentru a combate poluarea implică nu doar înlăturarea sursei, ci și curățarea și refacerea zonei poluate. În plus, problema poluării solului este amplificată de poluarea din surse nespecificate, care ajunge în mediu prin intermediul deșeurilor.

Tocmai de aceea este important ca fiecare dintre noi să întreprindă orice acțiune la îndemână pentru a reduce poluarea solului, pentru că nu de fiecare dată vom putea identifica o sursă definită clar! C.I.A.E.D. Galați poartă cu mândrie, dar și cu responsabilitate titlul onorant de Școală Verde. Activitățile desfășurate aici certifică pe deplin titlul acordat.

Bibliografie:

1. Jayanta K. Sha, Rajendiran Selladurai... - *Soil Pollution – An Emerging Threat to Agriculture*, Editura Springer Singapore, 2017;
2. Răuță, Corneliu - *Prevenirea și combaterea poluării solului*, Editura Ceres, București, 1983;
3. Ibrahim A. Mirsal - *Soil Pollution: Origin, Monitoring & Remediation*, Publisher: Springer-Verlag Berlin Heidelberg, Germania, 2008.

Profesor învățământ primar, Frățilă Doina-Constantina

Liceul Tehnologic Segarcea, județul Dolj

Formarea parteneriatului școală-familie-comunitate în implementarea proiectelor de dezvoltare durabilă

Prezenta lucrare abordează importanța strategică a triadei educaționale școală-familie-comunitate în contextul implementării educației ecologice active la nivelul învățământului primar. Trecerea de la un model teoretic de predare la acțiuni civice concrete este demonstrată printr-un proiect aplicat în orașul Segarcea, județul Dolj. Prin activități practice de înfrumusețare a curții școlii și prin utilizarea infrastructurii economice locale (punctul de reciclare PENNY România - Sistemul SGR ReturRO), elevii au experimentat direct economia circulară. Rezultatele cercetării arată că implicarea directă a părinților și corelarea activității școlare cu realitatea comunității locale cresc exponențial responsabilitatea socială și civică a micilor școlari.

În societatea contemporană, provocările globale legate de mediu necesită o acțiune colectivă imediată, iar educația ecologică timpurie nu mai poate fi izolată exclusiv între zidurile sălii de clasă. Dezvoltarea durabilă trebuie predată ca un stil de viață bazat pe responsabilitate și pe acțiuni concrete.

Pentru ca un elev din ciclul primar să interiorizeze aceste valori, este imperios necesar ca mesajul ecologic primit la școală să fie consolidat acasă prin obiceiurile familiei și sprijinit în comunitate prin infrastructura locală existentă.

Parteneriatul dintre școală, familie și comunitatea locală (reprezentată de instituții sau agenți economici) transformă noțiunile abstracte de „protecția mediului” în comportamente reflexe de zi cu zi.

Pentru reușita unui proiect de dezvoltare durabilă, interacțiunea dintre cei trei piloni trebuie să fie bine definită:

ȘCOALA -acționează ca un motor al schimbării, generând proiecte, ateliere și activități outdoor structurate pedagogic.

FAMILIA --funcționează ca un mediu de validare. Obiceiurile ecologice deprinse la școală sunt aplicate acasă alături de părinți.

COMUNITATEA LOCALĂ (reprezentată în acest caz de retailul local) pune la dispoziție infrastructura tehnică de colectare și reciclare, validând efortul depus de copii.

Din perspectivă psihopedagogică, articularea parteneriatului școală-familie-comunitate asigură transferul de competențe de la nivelul clasei la nivelul societății. Atunci când școala inițiază un proiect ecologic, ea nu livrează doar informații, ci creează un context de învățare experimentală. Totuși, eficiența pe termen lung a acestor deprinderi depinde și de atitudinea familiei. Implicarea părinților în colectarea selectivă și în activitățile de plantare acționează ca un act educațional; comportamentul ecologic al adultului validează și confirmă importanța normelor explicate de cadrul didactic, transformând simpla teorie într-un set personal de valori morale pentru copil.

Pe de altă parte, comunitatea locală reprezintă terenul de validare practică a cetățeniei eco-responsabile. În absența unor facilități locale accesibile, cum sunt punctele moderne de colectare automată (SGR), eforturile teoretice ale școlii și cele practice ale familiei ar rămâne izolate și lipsite de finalitate. Când elevul constată că un agent economic local sprijină direct efortul său de reciclare, el înțelege că protecția mediului nu este o sarcină școlară artificială, ci o responsabilitate socială reală, asumată la nivelul întregului oraș.

Parteneriatul integrat reușește să răstoarne fluxul tradițional al autorității educaționale, generând fenomenul de *educație inversă* sau *retroactivă*. În cadrul proiectelor de dezvoltare durabilă, copiii devin adesea profesorii propriilor părinți și promotori ai schimbării în comunitate. Entuziasmul și rigozitatea cu care elevii din clasele primare aplică regulile de sortare și monitorizează viața plantelor transplantate în curtea școlii determină o responsabilizare reflexă a adulților din jur, demonstrând că micul școlar poate fi un catalizator puternic pentru transformarea ecologică a întregului mediu urban.

Studiu de caz: Proiectul „Micii campioni ai eco-cetățeniei”

Pentru a demonstra valoarea aplicativă a triadei școală-familie-comunitate, voi prezenta structura și rezultatele unui proiect ecologic desfășurat la nivelul unei clase primare din mediul urban.

A. Coordonatele proiectului

Grup țintă: 20 elevi din ciclul primar, clasa a IV a C

Parteneri implicați: Părinții elevilor și magazinul PENNY Segarcea.

Locație: Curtea unității școlare și punctul de colectare SGR din incinta magazinului partener.

B. Etapele implementării și activitățile practice

Faza 1: Activitatea de înfrumusețare verde – Plantarea de flori

Proiectul a debutat în curtea școlii cu o activitate practică de tip outdoor. Elevii, sprijiniți direct de părinți, au adus unelte, pământ fertil și fire de flori.

Acțiunea: Copiii au învățat tehnicile de bază ale grădinăritului: săparea solului, plantarea corectă a răsadurilor și udarea acestora. Curtea școlii a fost transformată dintr-un spațiu arid într-o zonă vie, colorată.

Impact didactic: Plantarea florilor le-a dezvoltat elevilor simțul estetic, responsabilitatea (prin rotația echipelor de udare a plantelor) și atașamentul față de spațiul școlar comun.

Faza 2: Colectarea selectivă acasă (Școală - Familie)

Pentru a înțelege conceptul de deșeu ca resursă, elevii au primit misiunea de a colecta acasă, împreună cu familiile lor, ambalaje purtătoare de simbol SGR. Timp de câteva săptămâni, părinții și copiii s-au implicat activ în sortarea corectă a trei fracții majore: recipiente de tip PET, sticle și doze de aluminiu.

Faza 3: Valorificarea în comunitate – Vizita la magazinul PENNY Segarcea

Punctul culminant al proiectului a fost reprezentat de vizita organizată la aparatul automatizat de reciclare de la magazinul Penny Segarcea.

Elevii, însoțiți de cadru didactic și reprezentanți ai părinților, au mers la centrul de reciclare local.

Fiecare copil a introdus personal ambalajele colectate (PET-uri, sticle, doze) în aparatele RVM specifice Sistemului Garanție-Returnare (SGR).

Rezultat valoric: Copiii au extras tichetele valorice (voucherele) obținute în urma reciclării. Fondurile strânse au fost returnate la casă pentru a fi refolosite în mod simbolic de către clase (pentru achiziția de consumabile verzi, semințe sau unelte de grădinarit).

C. Rezultate și indicatori de performanță

La nivel ecologic: Igienizarea microclimatului școlar și reducerea amprenteii de carbon prin returnarea cu succes a ambalajelor în circuitul industrial de reciclare.

La nivel comportamental: În urma monitorizării, s-a constatat că elevii au deprins perfect regulile SGR (sticlele trebuie să fie goale, intacte și cu eticheta vizibilă).

La nivel partenerial: Magazinul Penny Segarcea a funcționat ca un laborator educațional non-formal în aer liber, oferindu-le copiilor o dovadă clară a faptului că ecologia generează rezultate imediate, vizibile și cuantificabile.

Formarea parteneriatului între școală, familie și comunitate la Segarcea a demonstrat că educația ecologică devine sustenabilă doar atunci când depășește faza de teorie. Plantarea florilor în curte le-a oferit elevilor un mediu curat, iar drumul parcurs de la colectarea ambalajelor acasă până la predarea lor la centrul Penny Segarcea a implementat cu succes conceptul de economie circulară în mintea micilor școlari.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației – *Platforma Națională Săptămâna Verde*.
2. RetuRO SGR – *Ghidul Sistemului de Garanție-Returnare din România*.
3. REWE România – *Programe de sustenabilitate și reciclare în magazinele PENNY*.

Prof. înv. primar: Lazea Mariana

Școala Gimnazială Nr.1 Gurbediu

Rolul activităților extrașcolare în procesul educațional

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acesta ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme.

Activitățile extrașcolare se referă la acele activități realizate în afara mediului școlar, în afara instituției de învățământ, cu participarea clasei, a mai multor clase de elevi sau a mai multor instituții de învățământ. Activitățile extrașcolare vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Aria de desfășurare a acestora e greu de delimitat. Pot fi excursii, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea de spectacole de teatru, activități artistice, activități sportive, legate de protecția mediului etc. Iată câteva caracteristici de bază ale activităților extrașcolare:

- înglobează activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate; au rol complementar celui al școlii; dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate; oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor.

Activitățile extrașcolare ocupă un loc important în ansamblul influențelor educative. Participarea la acest tip de activități lărgeste orizontul cultural al elevilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite în cadrul orelor de curs. De asemenea, constituie un mijloc de formare a competențelor, contribuie la educarea morală, estetică a elevilor, disciplinându-le acțiunile și extinzându-le orizontul cultural-artistic. Activitățile extrașcolare reprezintă un mijloc de formare a deprinderilor elevilor de a-și folosi, în mod rațional, timpul liber, sunt propice manifestării spiritului de independență și inițiativei. O altă particularitate a activităților extrașcolare, de o reală importanță, o constituie legătura acestora cu partea practică. Aplicarea cunoștințelor în cadrul activităților extrașcolare are valoarea unui exercițiu de dezvoltare a

aptitudinilor elevilor. Important în derularea acestor activități este faptul că elevii pot fi antrenați atât în inițiere și organizare, cât și în modul de desfășurare a acestora. Condiția primordială pentru receptarea corectă și coerentă a mesajului o reprezintă demersul adoptat de cadrul didactic, metodele, procedeele, modul și modalitățile utilizate, precum și cadrul în care se desfășoară procesul. Modelarea, formarea, educarea cer timp și dăruire. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, cultivarea interesului pentru acțiuni socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Prin aceste activități li se oferă elevilor un alt mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții, valori morale și nu numai. Activitățile extrașcolare dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activităților de învățare realizate în clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag individul la viața socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, contribuind la formarea personalității. În acest sens, școala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate, care îmbracă cele mai variate forme. În cadrul acestor activități elevii deprind folosirea diverselor surse informaționale, se autodisciplinează, învață să învețe, iar cadrul didactic poate să le influențeze dezvoltarea, să-i pregătească pentru viață. Aceste activități au ca scop dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei. Astfel, vizitele la muzee au oferit elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, ceea ce a ușurat procesul formării reprezentărilor despre acestea. Vizionarea spectacolelor de teatru pentru copii a stimulat și orientat copiii spre aceste domenii de activitate. Excursiile au contribuit la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, respectul pentru frumusețile naturii, artă și cultură.

Am constatat că aceste activități au îmbogățit cunoștințele elevilor despre viața plantelor și a animalelor, dar au încurajat și exprimarea liberă a copiilor în afara clasei. Ei pot reprezenta cu mai multă creativitate realitatea atunci când desenează, modelează sau au de alcătuit scurte texte.

Serbările școlare marchează evenimente importante din viața școlarilor. Aceste activități constau în dezvoltarea artistică a copiilor, dar și într-o atmosferă de sărbătoare instalată cu acest prilej. Am realizat astfel de activități cu ocazia zilei de 8 Martie și la sfârșit de an școlar, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se exprima liber oral, în scris sau prin muzică.

Concursurile sunt forme competiționale de activitate extrașcolară, organizate pe diferite teme. Am organizat la nivel de școală concursuri de matematică, de limba română, de creații artistice, de desen, dar am participat și la concursuri județene, naționale, internaționale, interjudețene, de creații plastice, literare, unde am obținut multe premii. De asemenea, un impact foarte mare în rândul elevilor îl au ieșirile în aer liber, drumețiile.

În concluzie, activitățile extrașcolare au un caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Bibliografie:

1. Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Iași: Editura Polirom.
2. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
3. Ionescu, M., Bocoș, M. (2009). *Tratat de didactică modernă*. Cluj-Napoca: Editura Paralela

Prof. Măcăilă Nicoleta

Liceul Tehnologic „Tudor Vladimirescu”,

Comuna Tudor Vladimirescu, Galați

Miza: de la „a preda despre mediu” la „a trăi sustenabil”

Schimbările climatice și degradarea accelerată a mediului impun nu doar soluții tehnologice, ci și transformări profunde de comportament și mentalitate. În acest context, educația devine unul dintre cei mai puternici piloni ai răspunsului global — iar școala, spațiul în care aceste schimbări pot fi cultivate sistematic, de la generație la generație. România, prin politicile sale educaționale recente, recunoaște tot mai clar că formarea unei conștiințe ecologice autentice nu poate fi lăsată la voia întâmplării sau a inițiativelor izolate.

Provocarea globală

Criza climatică și degradarea ecosistemelor cer răspunsuri sistemice. Educația este recunoscută internațional ca instrument esențial de transformare comportamentală și culturală, capabil să genereze schimbări durabile în modul în care comunitățile interacționează cu mediul lor.

Răspunsul școlii românești

Educația pentru sustenabilitate nu mai este o opțiune — ea construiește competențe ecosociale și modelează un stil de viață responsabil direct în comunitatea școlii. Prin programe naționale precum „Săptămâna verde” și prin investiții în infrastructură, școala devine un laborator viu al dezvoltării durabile, unde elevii învață nu doar despre mediu, ci și cum să acționeze pentru protejarea lui.

- Competențe ecosociale integrate în curriculum
- Stil de viață sustenabil practicat zilnic
- Implicare activă a comunității locale
- Conectarea lecțiilor cu realități din viața de zi cu zi

Programul „Săptămâna verde”: lecții pe care le simți, nu doar le auzi

„Săptămâna verde” este un program național desfășurat la nivelul întregului sistem de învățământ preuniversitar românesc. Spre deosebire de orele tradiționale, acest program oferă elevilor și profesorilor un cadru flexibil și creativ pentru a explora temele de mediu prin activități practice, proiecte interdisciplinare și implicare directă în comunitate. Fiecare unitate de învățământ își planifică propria săptămână, adaptând activitățile la contextul local și la nevoile elevilor.

Planificare

Fiecare unitate de învățământ decide perioada de desfășurare, în funcție de contextul local și de obiectivele educaționale specifice. Programul se derulează pe parcursul a 5 zile lucrătoare consecutive, în timpul anului școlar, asigurând intensitate și continuitate

Activități integrate

Proiecte inter- și transdisciplinare, activități practice în natură, implicarea comunității locale și parteneriate cu organizații de mediu

Impact și evaluare

Rezultatele sunt documentate și diseminate, contribuind la construirea unei culturi a sustenabilității la nivel național

„Săptămâna verde” nu se derulează simultan cu programul „Școala altfel”, asigurând astfel vizibilitate și impact maxim pentru fiecare inițiativă în parte.

Ce învață elevii — pe competențe, nu pe teme

Abordarea „școlii verzi” pune accentul pe dezvoltarea de competențe transversale, nu pe acumularea de informații teoretice. Elevii investighează probleme reale, colaborează între discipline și dezvoltă comportamente responsabile față de mediu. Această pedagogie activă transformă elevul din receptor pasiv de cunoștințe în actor activ al schimbării, pregătindu-l să ia decizii informate și să acționeze responsabil în comunitatea sa.

Cele șase domenii de învățare se întrepătrund și se consolidează reciproc, creând o înțelegere holistică a sustenabilității. De exemplu, un proiect despre risipa alimentară poate conecta matematica (calculul cantităților), biologia (impactul asupra ecosistemelor) și educația civică (acțiuni comunitare de reducere a deșeurilor).

Tematici centrale

- Schimbările climatice și resursele naturale
- Poluare, deșeuri și risipă alimentară
- Energie verde și biodiversitate locală
- Adaptarea la fenomene meteo extreme

Abordare pedagogică

- Investigare inter- și transdisciplinară
- Proiecte practice cu impact comunitar
- Participare civică activă
- Conectarea globalului cu localul

Concluzie: școala verde ca ecosistem al dezvoltării durabile

Când modernizarea infrastructurii, educația pentru sustenabilitate și activitățile practice cu comunitatea se conectează într-un sistem coerent, rezultatul devine vizibil nu doar în clădiri, ci în mentalitățile și comportamentele elevilor, profesorilor și comunităților locale. „Școala verde” nu este un proiect cu dată de finalizare — este o transformare continuă, un ecosistem viu care crește și se adaptează.

Infrastructură

Clădiri reabilitate și construite conform standardelor europene de sustenabilitate, cu panouri solare, spații verzi și eficiență energetică. Investiția de 75 milioane euro din PNRR asigură baza materială a transformării.

Educație

Competențe ecosociale dezvoltate prin curriculum integrat și programe naționale precum „Săptămâna verde”, care transformă lecțiile în experiențe de viață cu impact real asupra comportamentelor elevilor.

Comunitate

Activități practice care depășesc zidurile școlii și implică familii, autorități locale și parteneri din comunitate, transformând școala într-un reper de dezvoltare durabilă pentru întreaga local

Rosario Curvelo Nicoleta

Școala Gimnazială I. Murgulescu, Vela

Școala verde - sursa viitorului

În contextul schimbărilor climatice și al problemelor de mediu tot mai evidente, educația are un rol esențial în formarea unor cetățeni responsabili. Conceptul de „Școală Verde” reprezintă un model educațional modern care promovează protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor și dezvoltarea unor comportamente ecologice. O școală verde nu înseamnă doar o clădire eficientă energetic, ci și un spațiu în care elevii învață să respecte natura și să contribuie activ la dezvoltarea durabilă.

În societatea contemporană, protejarea mediului a devenit una dintre cele mai importante responsabilități ale fiecărui cetățean. Schimbările climatice, poluarea și risipa resurselor naturale afectează întreaga planetă, iar educația are un rol esențial în formarea unei generații conștiente și responsabile. Din acest motiv, conceptul de „școală verde” reprezintă o investiție în viitor și o soluție pentru dezvoltarea unei societăți sustenabile.

Școala verde este mai mult decât o clădire eficientă din punct de vedere energetic. Ea promovează un stil de viață bazat pe respectul față de natură și pe utilizarea responsabilă a resurselor. Elevii sunt încurajați să colecteze selectiv deșeurile, să economisească apa și energia, să participe la acțiuni de plantare de copaci și la activități de ecologizare. În acest mod, ei învață că fiecare gest, oricât de mic, contribuie la protejarea mediului.

Școala Verde urmărește integrarea principiilor dezvoltării durabile în procesul educațional. Elevii sunt încurajați să participe la activități precum colectarea selectivă a deșeurilor, economisirea apei și energiei, plantarea de arbori, reciclarea și protejarea biodiversității. Aceste activități dezvoltă responsabilitatea civică și spiritul de implicare în viața comunității.

Un alt aspect important al școlii verzi îl reprezintă educația pentru dezvoltare durabilă. Profesorii îi ajută pe elevi să înțeleagă legătura dintre protecția naturii, dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor. Astfel, copiii dobândesc cunoștințe și valori care îi vor ajuta să ia decizii responsabile pe parcursul vieții. Potrivit UNESCO și Ministerului Educației, educația pentru dezvoltare durabilă urmărește formarea competențelor necesare construirii unui viitor sustenabil.

De asemenea, școala verde contribuie la dezvoltarea spiritului civic. Activitățile desfășurate în cadrul programelor ecologice îi învață pe elevi să lucreze în echipă, să respecte comunitatea și să se implice în rezolvarea problemelor de mediu. Prin participarea la proiecte și campanii de conștientizare, aceștia devin exemple pozitive pentru familie și pentru societate.

În concluzie, școala verde este o adevărată sursă a viitorului, deoarece formează cetățeni responsabili, capabili să protejeze natura și să contribuie la dezvoltarea unei lumi mai curate și mai sănătoase. Investind în educația ecologică de astăzi, investim în viitorul generațiilor de mâine. Fiecare elev poate deveni un ambasador al mediului, iar fiecare școală poate reprezenta un model de dezvoltare durabilă.

Bibliografie

1. Ministerul Educației și Cercetării. *Educație pentru Dezvoltare Durabilă (EDD)*.
2. UNESCO. *Education for Sustainable Development (ESD)*. (materiale și recomandări internaționale privind educația pentru dezvoltare durabilă).
3. Viitor Plus. *Resurse educaționale pentru Săptămâna Verde*.

Prof. Ijeconi Alina-Patricia

Cjrae Timiș-Liceul de Artă „Ion Vidu” Timișoara, Grădinița P.P.14 Timișoara

Asistent medical Zbăgan Diana

Liceul de Artă „Ion Vidu” Timișoara

„Educă-te pentru sănătate”

Sănătatea este una dintre cele mai importante valori, atât pentru individ cât și pentru societate, fiind, totodată, o condiție importantă a dezvoltării durabile a unei națiuni. Indivizii sănătoși pot să muncească și, implicit, să contribuie optim la bunăstarea socială.

Unele dintre cele mai importante amenițări asupra sănătății în etapa actuală sunt reprezentate de bolile cronice. Există dovezi științifice incontestabile că o mare parte dintre aceste boli pot fi prevenite sau apariția lor poate fi întârziată prin câteva modofocări ale stilului de viață, constând, în esență, în adoptarea unei alimentații sănătoase și în creșterea nivelului de activitate fizică. Comportamentele privind alimentația și activitatea fizică trebuie cultivate prin educație, cât mai timpuriu.

Educația privind stilul de viață sănătos în perioada copilăriei creează premisele câștigării unor deprinderi sanogene care vor fi practicate pe toată durata vieții persoanei, favorizând menținerea unei bune stări de sănătate pentru o perioadă cât mai mult de timp.

Copiii care învață de mici să consume zilnic, micul dejun, să mănânce fructe și legume, să facă mișcare, să își prețuiască starea de sănătate, vor practica aceste deprinderi și în viața de adult își vor educa, la rândul lor, copiii pe baza acestor principii. În acest fel, putem spune că investiția în educația copiilor are efecte peste generații și este în fond, o premisă a dezvoltării durabile a unei națiuni.

Școala reprezintă cel mai bun mediu pentru a face educație pentru sănătate. Este modalitatea cu cel mai bun raport cost-eficacitate de a ne adresa copiilor (persoane care nu au împlinit vârsta de 18 conform legii), deoarece copiii petrec o mare parte din zi în școală.

SCOPUL PROIECTULUI:

Dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor adecvate promovării propriei sănătăți fizice și mentale

OBIECTIVE:

➤ OBIECTIV GENERAL

Dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor adecvate promovării sănătății fizice și mentale

➤ OBIECTIVE SPECIFICE

- 1. Să înțeleagă complexitatea stării de sănătate*
- 2. Să identifice comportamente sănătoase și nesănătoase*
- 3. Să adopte deprinderi și comportamente favorabile menținerii și promovării sănătății*
- 4. Să identifice funcția și utilitatea diverselor acțiuni umane a părților corpului*

ACTIVITĂȚI: consiliere educațională de grup

PERIOADA: pe toată durata anului școlar 2025- 2026

GRUP ȚINTĂ:

- ✓ *școlari*
- ✓ *părinți*

BENEFICIARI

- beneficiari direcți: elevii claselor P-IV
- beneficiari indirecți: părinții acestora

REZULTATE:

- elevi care au identificat comportamente sănătoase și nesănătoase

STRATEGIA DE REALIZARE:

- lucru individual, pe grupe și în perechi;

RESURSE

a) TEMPORALE: An școlar 2025- 2026

b) UMANE

- Elevii claselor P-IV

- Părinții elevilor claselor P-IV

c) MATERIALE:

- calculator, imprimantă, video-proiector;
- diplome;
- hârtie xerox color, hârtie creponată, carioci, creioane colorate, foarfece, lipici;

d) SPAȚIALE: sala de clasă

PROMOVAREA PROIECTULUI

- la nivelul unității

Coordonatori proiect

Profesor consilier Ijeconi Alina-Patricia

Asistent medical Zbăgan Diana

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR ÎN CADRUL PROIECTULUI

„Educă-te pentru sănătate”

NR. CRT	TEMA	ACTIVITĂȚI	GRUP ȚINTĂ	RESPONSABIL ÎN ȘCOALĂ	PERIOADA
1.	Igiena cavității bucale	Am dinți sănătoși	Clasele P-IV	Consilierul școlar, Asistentul medical	An școlar 2025-2026
2.	Organele de simt și rolul lor	Simt, vad, aud, miros, gust	Clasele P-IV	Consilierul școlar, Asistentul medical	An școlar 2025-2026
3.	Igiena mâinilor și unghiilor	Mâini curate	Clasele P-IV	Consilierul școlar, Asistentul medical	An școlar 2025-2026
4.	Sunt sănătos, fac sport	Exerciții fizice	Clasele P-IV	Consilierul școlar, Asistentul medical	An școlar 2025-2026
5.	Igiena corpului	Îmi place sa fiu îngrijit Corpul meu	Clasele P-IV	Consilierul școlar, Asistentul medical	An școlar 2025-2026
6	Alimentația sănătoasă	Mănânc sănătos	Clasele P-IV	Consilierul școlar, Asistentul medical	An școlar 2025-2026
7	Evaluare		Clasele P-IV	Consilierul școlar, Asistentul medical	An școlar 2025-2026

Échanges Internationaux
au service de l'éducation

Csender Erika

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MĂRTONFFI JÁNOS” VLĂHIȚA
MĂRTONFFI JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA SZENTEGYHÁZA
RO - 535800 Vlăhița, Jud. Harghita
str. Republicii, nr.22
tel.+ 40 266 246 071
email: sc.martonffijanos@eduhr.ro

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII

Aprobat director:

Proiectterv: „A zöld iskola szerepe a fenntartható fejlődésben”

TÉMA:	„A zöld iskola szerepe a fenntartható fejlődésben”
RÉSZTVEVŐK:	A Mártonffi János Általános Iskola II. A osztálya
A PROJEKT VEZETŐJE:	Csender Erika tanítónő
IDŐTARTAM:	2026. május-június - középtávú projekt -
TÉMAVÁLASZTÁS INDOKLÁSA:	Tanulóink többsége a Hargita térségében, falusi környezetben él, közvetlen kapcsolatban az erdőkkel, legelőkkel és a természeti környezettel. Családjaik jelentős része erdőgazdálkodással, fakitermeléssel, állattenyésztéssel vagy

mezőgazdasággal foglalkozik, ezért a gyermekek már kiskoruktól megtapasztalják a természet és az ember kapcsolatát.

A tanulók jelenleg ismerkednek a csemeteültetés jelentőségével, hiszen az utóbbi 6-8 évben évente vehette részt csemeteültető programokban. Ugyanakkor azt is látják, hogy a faanyag fontos megélhetési forrást jelent családjaik számára. Ezért különösen fontos, hogy megértsék: a fenntartható fejlődés nem a természet használatának teljes megszüntetését jelenti, hanem annak felelős és tudatos módját. A projekt segíti a gyermekeket abban, hogy felismerjék: az erdő kitermelése, az újratelepítés, az állattartás és a természetvédelem egymással összhangban is megvalósulhat.

A téma feldolgozása hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók felelősséget érezzenek szűkebb környezetükért, értékeljék szülőföldjük természeti kincseit, és tudatos döntéseket hozzanak a környezet védelme érdekében.

A PROJEKT CÉLJA:

- a tanulók környezettudatos szemléletének fejlesztése saját életkörüzetük tapasztalataira építve,
- annak megértése, hogy az erdők, legelők, vizek és természeti erőforrások felelős használata és védelme közös feladatunk,
- a fenntartható fejlődés fogalmának megismertetése a gyermekek mindennapi életéből vett példákon keresztül,
- a természet szeretetének és tiszteletének erősítése,
- a felelős erdőgazdálkodás, a csemeteültetés és az állattartás szerepének tudatosítása a helyi közösségek életében,
- a környezetvédelemhez kapcsolódó pozitív szokások kialakítása,
- a tanulók aktív részvételének ösztönzése lakóhelyük természeti értékeinek megóvásában,

A PROJEKT TÍPUSA:	– Környezeti nevelési projekt – Tantárgyközi projekt – Tapasztalati tanulásra épülő projekt – Közösségépítő projekt
SZERVEZÉSI FELADATOK:	– a projekt időpontjának és tevékenységeinek megtervezése, – a szülők és a helyi közösség tájékoztatása a projekt céljairól, – beszélgetések szervezése a helyi természeti értékekről, – a tanulók előzetes ismereteinek feltérképezése, – csoportok kialakítása, – helyi szakemberek (erdész, vadőr, méhész, gazdálkodó) bevonása, – csemeteültetési vagy környezetszépítési akció szervezése, – megfigyelő séták szervezése az iskola környezetében, – az elkészült munkák kiállításának megszervezése, – a projekt dokumentálása fényképekkel és beszámolókkal,
ERŐFORRÁSOK:	Személyi erőforrások: – pedagógusok – tanulók – szülők

- erdészeti szakemberek
- gazdálkodók
- helyi közösség képviselői

Tárgyi erőforrások:

- csemeték
- kerti szerszámok
- szelektív hulladékgyűjtők
- kartonok, rajzeszközök
- ismeretterjesztő könyvek
- projektor és számítógép
- fényképezőgép

Környezeti erőforrások:

- Az iskola udvara
- Közeli erdőterület
- Legelők
- Patakok, vízfolyások
- Helyi gazdaságok

ÉRINTETT MŰVELTSÉGI

TERÜLETEK:

- Környezetismeret
- Magyar nyelv és irodalom

	– Vizuális kultúra – Technika és életvitel – Matematika – Ének-zene – Közösségi nevelés
FEJLESZTENDŐ TANULÓI KÉPESSÉGEK:	– környezettudatos gondolkodás – megfigyelőképesség – problémamegoldó képesség – kommunikációs készség – együttműködési készség – kreativitás – felelősségvállalás – kritikus gondolkodás – döntéshozatali képesség – esztétikai érzék
MEGJELENŐ PRODUKTUMOK:	– erdő- és természetvédelmi plakátok – rajzok és festmények a Hargita élővilágáról – fenntarthatósági fogadalmak

	– fotókiállítás – Csemeteültetési napló – Természetvédelmi faliújság – Makettek és kreatív alkotások természetes anyagokból – Környezetvédelmi üzeneteket tartalmazó posztterek
VÁRHATÓ EREDMÉNYEK:	– A tanulók megértik a fenntartható fejlődés alapelveit. – Felismerik a felelős erdőgazdálkodás jelentőségét. – Tudatosabban viszonyulnak a természeti erőforrások használatához. – Fejlődik környezetvédelmi szemléletük. – Nő a természet iránti felelősségérzetük. – Erősödik kötődésük a szülőföldjük természeti értékeihez. – Kialakulnak környezetbarát szokásaik. – Fejlődik együttműködési és kommunikációs készségük.
ÉRTÉKEKELÉS:	Formatív értékelés: – Megfigyelés – Szóbeli visszajelzés – Pozitív megerősítés

Önértékelés:

- Mit tanultam az erdők szerepéről?
- Mit tehetek én a természet védelméért?

Társértékelés:

- Egymás munkáinak bemutatása
- Pozitív visszajelzések megfogalmazása

Produktumértékelés:

- Kreativitás
- Környezetvédelmi tartalom
- Együttműködés
- Esztétikus kivitelezés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS:

A projekt megvalósítása során a pedagógus építsen a tanulók saját tapasztalataira és a helyi környezetből származó élményeire. Fontos, hogy a gyermekek ne csak a természetvédelemről halljanak, hanem közvetlen tapasztalatokat is szerezzenek madármegfigyelések, erdei séták, beszélgetések és gyakorlati tevékenységek során.

A projekt során hangsúlyozni kell, hogy a Hargita vidéki közösségeiben az erdőgazdálkodás és az állattenyésztés évszázadok óta jelen van, ezért a fenntarthatóság lényege nem a természet használatának megszüntetése, hanem annak felelős és tudatos gyakorlása.

A tevékenységek során célszerű a kooperatív tanulási formákat, a projektmódszert és az élménypedagógiai elemeket alkalmazni.

A PROJEKT ZÁRÁSA:	– a tanulók bemutatják elkészült munkáikat, – kiállítás szervezése az iskolában, – beszélgetés a projekt során szerzett tapasztalatokról, – közös „Zöld fogadalom” megfogalmazása, – emléklapok vagy oklevelek átadása, – az elültetett csemeték vagy a környezetszépítő tevékenységek közös megtekintése, – a projekt eredményeinek megosztása a szülőkkel és az iskolai közösséggel.
ZÁRÓ GONDOLAT:	„Az erdő nemcsak a jelenünk része, hanem a jövőnk záloga is. Amit ma megóvunk és elültetünk, abból holnap élet, munka és otthon születik.”

Asociația Vivid Edu
CIF: 44904197
Reg. Asociațiilor: 10/AJ2021

Tel: 0746 170 521
E-mail: asociatiavividedu@gmail.com
Site: www.vivid-edu.ro/revista/

Colectivul de redacție:

Redactor Șef: Anamaria Teodorescu
Editor: Iana Chirilov

Redactori: Bianca Enache, Dan Teodorescu